

Suur start.

Lo Marx-Lindner'i romaan.

Kui suure reisijahtelaewa võimas sireen paistis õhku oma kolmanda signaali, astus Renate ten Mehren pardale. Walgena ja ahtatesena ta jammus norus päi oma uhtel hõljuwal lõnnakul üle laewatrepi.

Renate ten Mehren ei waadanud ei paremale ega walemale. Mii nagu oleks ta siinwenenud sügawaisse mõtteisje ja nagu ei puutuls ümbritsem asteldus üldse temasse, ta jammus laewalaete...

Nummalisfel kombel tuli tal alles nüüd meele, et jõidab wiie aasta järele esmatörõkselt üksi. Wanasti oli Herbert ten Mehren, tema lajutatud abikaasa, tema alaline saatja. Olgu õppematt wõi lõbureis, ta ei zermalbunud naise lõrwalt. Peagu rufuwi oli tema pihiie abikaasjat mitte jätta üksi las wõi ühelski hetkels. Ning jageli Renate oli igatsenud olla orb jällegi waba lõigist abielulohustujist ja mehe walwanisest, et meeta mõned rahulikud nädalad üljinduses.

Nüüd lõit oli möõdas. Nõit pettumused, mis too omapärane abielu ten Mehreniga oli toonud endaga, olid lõplikult minewitus. Minult nimi ten Mehren oli ainus, mida Renate kandis endaga. Sellest nimest oli wõimatu loobuda, jst sellega olid ühendnjes tema kunst, elukutse, edu.

Renate ten Mehrenina ta oli noore algajana awaldanud wiie aasta eest oma esimejed joonistused. Renate ten Mehren seijis wäitesena ja tagajõhoidistuna esimeste piltide paremas nurgas. Ning nüüd see nimi oli jaanud mõisteks.

Kui Renate künne kuu eest omandas suure auhinna parima joonistuse eest, oli ta ühel hoobil nihtunud loowate kunstnikkude esimesse ritta. Jgawiks fergitas kübarat tolle geniaalse naise ees, kes mõne wäheje joone ja õstas manada esile jeda, mida taheti näha pildis.

„Suur start“ — „Vaba Maa“ romaan

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

Siis olid tulnud tellimised. Renate ei suutnud nii palju kui temast taheti. Ta seoti lepinguga ühe mõjuvõimsama moemajaga, hiljem ta si-
dus ennaft suure kirjastusäriaga, millele pidi walmistama lawandeid moe-
asjadele. Ta oli seega saanud tahe tuntud ettevõtte kaastööliseks.

Töö oli teinud talle rõõmu. Ta tegi juba warahommikut õhtuni, ik-
ka uued ideed waruks. Tema joonised olid geniaalsed, tema leidlikkus am-
mutaniatu.

Kuid tööga ühes oli alanud wõõrdumine abielust. Ten Mehren pol-
nud küllalt juurmeelne, et taluda naise kuulsust.

„Mul on küllalt raha, rohkem kui wajame. Miks see joperdamine wõõ-
rastele?“ oli ta naisele heitnud tõd pahaselt ette. „Ma ei taha, et töö-
tad raha eest. Ma ei taha üldse, et töötad, ütle üles oma lepingud. Mi-
nugi poolest wõid teha wiisandeid oma kleitidele, wõid tapitseerida ka meie
korteris seinad oma joonistega, kuid ma ei taha, et igasugused diplomaa-
tide prouad ja teatristaarid kannawad rõiwaid, mis on leiutatud sinu
poolt.“

Renate naeratas sellele siiseenile mõeldes. Just praegu meenusid talle
need sõnad, kuna nägi endas ees lõundiwat noort silmitähte, kes kandis
reisikompleed, mille oli joonistanud Renate.

*

„Kabiin nr. 9, armuline proua. Kõik on korras.“

Walgiuse rõiwastand pinnard juhtis Renatele kalle riiserweertud
kajutisse.

Jäänud üksi endaga ja oma mõtetega selles eleganties laewalabiinis,
mis pidi jääma mitme's päewa's tema koduks, Renate sulges heitels sil-
mad. Oh, kui hea oli puhata! Polnud kedagi, kes teda oleks tütitanud, pol-
nud telefoni ega sõprade lärmawaid külastusi. Ta oli tõd jälle ta ise, kes
wõis toimida nii, nagu ta ise tahab.

Wäljast kostis masinamüra, selle wahelt kurwameelne lahtumisiwi-
mida mängiti iga äraõidu ajal. Renate ten Mehren ei tahtnud igawalt
lorduwaid lahtumissiisene. Teda polnud keegi saatmas sadamalaile, pol-
nud kedagi, kes oleks talle lehwitanud järele. Keegi ei teadnud üldse tema
äraõidust. Waid Gisy Gärtner, kes äsja oli leiutanud oma jüdamet ku-
sagil Hamburg-Berliini wahel ja kes sel põhjusel oli annudki oma sõidu-
pileti Renatele.

Renate summutas naeratuse, mis küllis esile mõeldes sellele ilusale
metjitule tütarlapsel, kes nii tergesti oli walmis armastama ja armuma
ja kes küski hoidis elu tugewasti ja energiliselt oma wäikeste lastes tä-
tes. Kuuagi Gisy ei elanud üle peitumusi, sest ta ei andunud kunagi terve
joobumist ja unelmate täitmist. Jüdamega seal, kus temast nõuti rõõmu,
Ta ei pillanud ennaft, ta jüda jäi alati puutumatult jahedaks, olguqi et
ta wäljelt loitis haatoona, tantsistlewa leegina.

„Kindlasti ta pole veel lebaga tõsiselt armastanud,” mõttes Renate, „sest muidu leiaks tema süda ford jäädava omaniku.”

Meliteist päeva tagasi Gisz Gärtneri oli tulnud Renate juure ateljeesse ja oli öelnud jädelevalt pilnil ja õhetavate põstetega:

„Renate, kallim, lapsepõlve unelmate kaunim kaaslane. Sa pead tegema mulle meelehead. — Täewate, ma olen armunud!”

Ta oli langenud bliivanile ja oli enese peitnud patjadesse, Renate aga oli talle waandanud otse imeslamata, mõits öelda isegi pillawalt.

„Juba jällegi? Gisz? Ma leian, et wahetad liig sagedasti oma objektet. Darling, ma tardan, et ühel päewal sa ei osta enam pidada raamatupidamist oma südametšade üle ja siis juhtub hirmus õnnetus.”

„Õnnetus ongi juba läes, Renate, seeford olen kuulmatult õnnelik, seeford on see see õige.”

Gisz oli sealjuures teinud nii weenwa näo, et Renate oli jäänud peagu ussuma.

„Kuib, Renate, kuidas jääb reisiga Hollywoodi? Mul on juba pileti läes. Julge idee — sõita sinna. Ma ei tea isegi enam, kuidas tulin seltele. Kirjastaja ütles, et see poleks wajalinegi. Hollywood on passee, jelle üle kirjutawad waid algajad. Kallim Renate, sõidupilet. Teen sulle ettepaneku: sõida sinna. Annan sulle pileti poole hinnaga eest. Sa tahjuid ju alari reiji üle lombsi, wõid maital isegi uputada ookeani oma murtud südamet. Sinule see maa seal pakub teiji wõimalusi kui minule, kirjaniute.”

„Jah,” oli Renate wastanud.

Ring nühid ta istusti seal tolles mahedas mahagoniga lüüdnud lablinitis ja unistas kadunud lootusi. Renate pilus juuljed laubalt. Ta oli wõtnud ette, et lasch minewitkul puhata. Mis oli kadunud, seba ei juutnud enam miski wägi anda tagasi, seal ei aidanud ei sentimentaalsused ega hõrdujed.

Kui kigitatse terwe süda ja saadakse wastu waid walet, siis ei taju enam jelle üle kurnastada.

„Gisz oli pime, täna selgeneb, homme olgu jädelew.” — Renate oli jelle lause maalinud tuldjete õites-tähtetega paberile. Ragu kiustets ta riputas jelle üle walge labiiniwoodi, kuigi ta ise tundus endale sealjuures weidi naeruwäärsejena. Riijugujeid tegujid teewad ainult fooliplikad, äsna noored armunud.

„Täna selgeneb, homme olgu jädelew,” lorbaz Renate kurbade pilwadega. Ta süda nutrustas alles, kuid ta pidi wõtma end totku.

Melitaselt Renate hakkas pallima lahki oma kohworeid. Poole tunni järele labiin oli ühustatud nii, et ta tundis end seal kodusena. Etüside raamat ja pliiatsid olid kui maniljewad walmurid wäitejel kirjutuslaual. Renate tundis õnnelikalt, et talle üisti oli jäänud weel midagi järele.

„Nune, mida omate sõrmeotstes, on aare, mida ei suuda teilt röövida ütsti wägi,“ oli ütelnud Ferdinand Halben, tema isiklik nõuandja kirjastusest. „Murtud jüda on kurb, kaunim naine. Kuid töötage, töötage ööd ja päewad läbi ja siis saate kõigest üle. Töö on kõige parem plaaster ja parandab iga defekti.“

Kui sijuuad ruumi astus, et küsida, kas proua ten Mehren lõunas-
tab juures söögisaalis või wäikeses einesaalis, ta leidis kirjutuslauda juu-
res istumas naist, kes palawikuliselt maalis midagi paberile.

„Te soowite?“ küsis Renate ja tõstis heheks hõõguwa näo.

„Ei, serweerige palun siin.“ Ja juba ta oli süwenenud jällegi töösse. Esmine joonis reisir, mis loodi kahe mandri wahel ja millest Renate ei
tahnud enne loobuda, kui see polnud veel üsna walmis.

*

Meri oli waimne ja peegelsile. Hülgaw tuu walgustas salapäraselt
weepinda, põimides maailma hõbelinitsuse. Rahulikult ja majesteetlikult
laew liugles oma jhile. Renate astus laewalaele.

Oli peagu lehtöö. Minult wähesed reisijad nautisid reelingu ääres
nõiduslikke looduse waatepilti. Suurem osa neist tantjis all saalis või
mängis bridzhi.

Waitiw meri äratas unistusi. Renate kahetse, et oli jätnud tege-
mata wastawad korraldused, kuna oleks meelsasti weerinud öö laewa-
lael...

Pikkamisi Renate jalutas edasitagasi. Tema nägu oli hõbedast kuusjara
täis ja tema walge mantel lehwis tajasest öötunles.

„Kes on see ilus naine?“ küsis tema selja taga kõlaw mehehäääl.
„Kummaline, et ma pole teda enne märganud.“

„See on Renate ten Mehren,“ sõjistas teine häääl wastuseks ja lijas
juure weel midagi, millest Renate ei saanud hästi aru.

Õiegi ookeanil ei saa jääda tundmatuks, mõtles Renate pahaselt ja
tõmbas mantli tugewamini ümber õlgade, nagu tahaks end taitsa
uudishimuliste pilkude eest. Ta lasi kõnelejail mööduda. Need olid kaks
noorepoolset meest, kes puhusid õhtu sigaretsiuitsu ja Renatet wargi
uurisid.

Kui jalutajad olid weidi eemaldunud, Renate kuulis weel mõned
häälseid järgnewast jutujamistest:

„Suwitaw nägu, kuid arwatawasti niisama külm kui ilus.“

„Meie saajandi geniaalseim naine. Pean teile midagi jutustama.“

Renate sulges silmad. Kibestunud naeratus hõljus tema huultel.

„See mees liialdab,“ ta mõtles. „Oleks kurb, kui meie saajand ei au-
naks geniaalsemaid naisi kui mina. Kuid tahaksin, et nad iatakiid mu
rahule. Oleksin pidanud sõitma inkognito.“

Ta mõtles jällegi oma minewikule:

oma lahutatud abikaasale. „Jsegi kurb ei juuda ma enam olla.“

Nis oli soowitanud talle teha tööd, teine armuda. Kuid ta tundis, nagu ei juudaks ta enam ülbje armuda, nagu oleks ta raisanud juba kõi paremad tunded ten Mehrenile...

*

Mees kolmandal päewal Renate ilmus juure jöögisaali lõunale. Ta oli hilineunud weidi ja teised istusid juba lauas.

Napten termitas teda aupakkitult ning tegi tuttawaks kaastlastega. Renate wafatul käel istus Tshilli saadil, kes koe alustas pitka wefklust kunstist ja mööblist graafikast.

Pärast desserti, kui külalised hakkasid lahtuma lauast, lasid paljud end tutwustada Renate ten Mehrenile. Nagu kufututute oli lewinud teade, et laewal wiibib pärane kuulsus.

Shtul, kufles jafutustäigult tagasi kajatisse, Renate leidis eest kufse, mille oli jafatnud Dolores Mende, noor ja elegantne ameeriklanna.

Teeõhtu mijs Mende'i juures oli homme kell 5. Renate aimas, et jellist kufset polnud jafatud igale reisirjale. Ja jistki tal oli tahtmine welda ära. Kuid mõeldes jellele, et jee kufse wõis olla ühtlasi kafilik tema tööle, Renate wõttis jelle wastu.

*

Renate eelistas kanda walget wärwi. See oli wärm, mis erafordfelt hästi harmoneeris tema naha pronts tooniga ja lapi tema walminud ruffitollaseid juukseid paista weel päitesefüllajemaina kui nad olid. Ta walis ta mijs Mende'i teeweel walge hurmawa pärastlounakleidi, mille oli ije leintanud endale ning mille kunstnikkude hooljad käd olid õmmelnud tõeliseks unelmaks.

Pikalt ja jillerdawana liibus kiffas walge trepp-jatäänseelil tema kiffaste tiitarlappelikkude puujade ümber. Selle üle Renate kandis walget smolinglõikelist jiidjakk, mille nööpaugus ilutjes punane lameelia.

„Armuline proua on jumalik,“ jofistas wäike stjuardeks, kes aitas Renatet rõiwastumisel.

„Seda wõlgnen oma ametile. Pean nägema nii hea kui wähegi wõimalit wälja,“ naeratas Renate oma peegelpildile ja puuderdas õrnalt oma lõunaotsa.

„Jumal, kuidas tahatjin olla niijama ilus,“ ütles wäike stjuardeks awameesselt ja unistades.

„Ärge jöowige.“ Renate muutus tõsiseks. „Jlu kofustab ja need pole jageli meeldiwad kofustused. Tänan teid. Ah jah — palun, olge nii hea ja tooge mulle jia weidi puuwilja.“

Ütsel Renate pöördus weefford ja lausufi

„Mul on täna tummaline eelaimus. See pole lambipalawit, ma tean, et mind täna midagi erilist ootab.“

Ta ütles jeda rohlem enejele, jesi stjuuardejs oli juba libedasti amestis kajuti korraldamisega.

„Palju löbu, armuline proua,“ hüüdis wäike preili katt weel liiresti.

„Tänan. Voodan...“ Menate julges lõheldes ukse, „loodan, et jesi saab tena õhtu.“

Wäljas ta oleks peagu põrganud lõtku kellegi härraga, kes jamuti kiirustas jeltistondliste ruumide juunas.

„Wabandust, armuline proua.“ Mees tummardas ja lasi Menatet astuda ette.

„Oh, mina olin jüüdi.“

Menate nägi, et tundmattu oli jale ohwitser. Kuid ruumi häämaruses ta ei jaanud hästi aru, kas ohwitser kuulus laewa meestonda, ja nii ta küüps tajateji:

„Palun, kas te wõiksite mulle öelda, kuidas pääsen lõntjiruumi?“

„Meeljusti.“ Jällegi ohwitser tummardus. Minu nimi on Wiltens. Armuline proua kiirustab muidugi mijs Wende'i teele. Kas tohin teid jinna juhtida? Weil on wijs sama tee.“

Menate langetas nõusoleku tunnuseks pea ja sammus ohwitseri kõrwal üle waiwadega laetud labiunide waheläigu. Salapäraselt rohelistes ja punases elektrituled walgustasid taht inimest, kes lõndisid teineteise kõrwal waitides ja wõõralt.

„Olen teile wäga tänulik. Sellisel merehiiglasel wõib tergesti ära eksida,“ naeris Menate.

Kad jõubjib talwaeada... Menate waatas üles ja tahtis tänada oma saatjat. Ohmudes ta märkas, et see polnudki laewaohwitser.

„Oh, palun wabandage. See oli eksitus,“ ta ütles punastades. „Mr. wajin, et olete laewaohwitser.“

Noormees, kes oli end ejittenud Wiltensina, naeris muretult ja lõpmata rõõmsalt.

„Aga, armuline proua, see ei loe ju midagi. Pealegi on teil poolseldi õigus, ma olen lennuwäeohwitser. Kas tohin paluda jiit uksest. Pean lahtuma. Kuid loodan, kui see ei löla liig julgena, et westleme täna weel kaua ja pikalt.“

Ta tummardus ja Menate tundis hetkets, kuidas mehe huuled puutujid tema sõrmestji. Mingisugune jenitundmattu õnnewärin läbisas naise leha, kui mees enne minekut talle waatas otja järema pilguga.

*

Jingestatud jellest õnnetundest, Menate astus ruumi, kus Dolores Wende ootas oma küsaläji.

„Oh, wonderfull, teie rüü on nagu luuletus, mijs ten Mehren,“ mõttis ameeriklanna Menate wastu sõnadewalinguga. „Zindeed, ma rõõmustan wäga, et olete tulnud.“

Dolores Mende mõjus Menatele nimastawalt ilusana ja apartfena. Ta otustas kohe lasutada jeda imelisi nägu ühel oma joonijel.

„Halloo, prona ten Mehren, seal nurgalaul palun. Meessasti jooksin teed teiega ühes, sest mul on nii palju südameid. Mister Houben testusteleb nii laua teiega, kuni olen terwitanud kõiki külalisi.“

Armastuswäärsest sharmantselt ameeriklanna pöördus teiste külaliste poole.

Menatel oli aega waadelda seltskonda. Ta leidis, et siia oli kogunenud laewa kogu koorefikt, igal pool kubises tuntuud nimedest ja nägudest.

Kella pool kuu paiku kanti laiali teed ja pipiküpsiseid. Kaugelt kostis peidetud orkestri eksootilisi wiise.

Menate weskles mister Houbeniga, kes näis teda wäga imetlewat, sest tema kawalad linnuõilmad ei lahtunud hetkekski weetlewa naiise näolt. Neg-ajali mijs Mende tuli mõneks hetkeks nende laua juure, jõi sõõmu teed ja sahe koloratuurnaerupuhangu wahel üttes Menatele mõned meelitusjed. Siis kadus ta jällegi, et teha sama kõrwallauas.

„Nimastaw naine, too Dolores,“ naeratas mister Houben. „Kuid olgu ta nii sharmantne kui tahes, kuid siiski tuleb tema eest weidi hoiduda... Dolores on wäga, wäga pahatahtlik. Kes ford langeb tema juures, selle ta häwitab. Armastuses ei tohi keegi talle tulla risti ette. Ta on wäga temperamentne naine.“

„Miks kõnelete jeda kõike mulle?“ imestas Menate.

„Et hoiatada teid. Ma tean, et Dolores kawatses teid kutsuda enda juure külla Wilendale arenüllile. Ja kuna teie oma kanniduses ja omapäras ei jää warju Doloresist, wõits tergesti tekkida konfliktid. Olen selle poole tunni jooksul teid õppinud hindama ja tahaksin teid kaitsta iga suguste turwastuste eest.“

Houben kummardas Menatele nii lähedale, et wõis arwata, nagu kõneleks armastusest.

Menatele tundus ebameeldivana see liig suur kodusus. Samuti ei meeldinud talle, et tema isiku üle määrati ta enda seljataga. Seepärast ta üttes weidi järjumalt, kui oli jeda kawatsenud:

„Tänan teie komplimendi ja hoiatuse eest. See oli asjatu, kuna ma ei kawatsengi peatuda New Yorgis ega saa peatuda pikemat aega mijs Mende'i juures. Egan „Astoria“ hotellis.“

„Wabandage,“ naeratas mr. Houben, kui märkas Menate jääkülma ilmet.

Menatet oli tunne, nagu ei sobiks ta sellesse seltskonda. Ta igatses oma wäikse kajuti järele. Ta tundis end üksikuna selles inimeste müras, kus ta nii aadliwäpina täidetud rahataksut.

Üksides ta waatas ringi, et leida võimalust eemaldumiseks. Seal lohtas tema pill largete siniste mehesilmadega, mis alles äsja olid äratanud sellise kummalise tunde tema furnats arwatud südames.

Noor lendur oli koos teiste laewaohwitseridega just praegu astunud ruumi. Dolores Mende terwitas neid. Gullustegewalt ja wõluwast lajas tema naer wäikeses salongis, nii et Menate tahtmatult tõstis õlgu.

„Kuidas võib ometi üks naine nii häbitult naerda?“ mõtles ta.

Menate langetas pilgu, kuna noormees oli teda märganud. Tema pillude jära andis ta ära.

„Tantšime! — Halloo, orkester, mängige tangot!“ küutas siis Mende kõwasti.

Mügematub käed tõmbajid lahti uksed, kohe pärast seda kõlas meelisegaw tangowiis.

Menate ütles tasakeeli:

„Mister Gouben, kui Dolores Mende tehasab USA-d, siis arwan, et ma kunagi ei õpi armastama teie maad.“

Gouben tekitas õlgu, siis waatas imetledes Menate silmadesse.

Menate naeratas jahedalt. Keegi laewaohwitser palus tema tantšima. Hõljudes ta õis pilkudega seda meest, kes oli tekitanud talle tohuvabohu tema hinges, nii et ta jäi lanemaks sellesse inimimurdu.

Willems tantšis Doloresiga. Tema näost oli näha, et ta täiesti hurnatult hoidis oma laenuks seba sükerdawat naist.

Ka järgneva tantšu ajal noor ameeriklane ei lastnud noormeest wabaks. Rahetlustundega mees waatas üle Doloresi lalkiwa wamp-laugu Menate poole, kel ei näinud olewat kuigi mugaw mister Goubeni kõrwal.

„Ta on jällegi tõrd tekitanud oma südame, too Dolores,“ lausus Gouben küüniliselt.

Menate tundis wäikset walu selle märkuse juures, kuid naeratas seltskondlikult. Neg näis roomawat tiguammul.

Kui siis lendur wäikesel tantšuwahenjal terwitades Menatet palus teda inglise waltšile, oli naine nii ärewalt jahmunud, et tasakeeli wäikeses. Samal hetkel astus ta siis Mende Menate juure.

„Proua ten Mehren, kas teil on nüüd weerand tundi minu jaoks? I wish to speak with You meie businessi üle.“

Menate tundis, et see naine plüüdis teda tatistada tantšimast lendur Willemsiga. Kuid nii tasane ja launis kui Menate ten Mehren muidu ta ei olnud, kuid nüüd ta ei lastnud end segada:

„Meelstati. Selle tantšu järele olen teie teenistuses.“

Beetlewa naeratusega Renate ajetas käre Willensi õlale ja noogutas ameeriklannale armastusmäärsest.

Kohe märgati üldiselt, et see wahetuhtum oli walmistanud pidupeeranaisele pahameelt. Ta näris wihaselt oma punaseks lakeeritud ülahuult, kuna sõrmed purustasid õrna siidtasakurätti.

„Tollet naisel pole kumbeid,“ ta ütles raemuniult mister Houbenile, kes kahjuröömsalt oli jälginud seda sisseeni.

Tema oli ainuke mees, kellele miss Mende andis loa öelda tött.

„Sel juhul effite, armas Dolores,“ julges Houben waielda wastu. Seeford olite teie see, kes unustas oma hea kaswatuje... Rahjuts pean teile tegema etteheite.“

„My dear, nähtawasti te wiimajel ajal koosnetegi etteheidetest.“

Doloresi mustad silmad pilksid wälte.

„Rahu, ainult rahu, sweatheart,“ sõjistas Houben manitsedes. „Kui teie ainult teaksite, kui inetult mõjub teie näole wiha. Säärastel kordadel näite kohe lümme aastat wanemana, kui ise ütlete.“

Houben oli tabanud ameeriklannat tema walusamast kohast. Silmapill tema oiwaliselt rawitud nägu tardus nufutaoliselt maskits, nii et igaliits meeldesti wõis uskuda, et ta on laskümmend wiis aastat wana, nii nagu ta seda ise ütles.

„Damned,“ ta sijistas ainult tasakesi.

Samal ajal Willens hoidis oma käte wahel habrast Renate ten Mehreni. Ta ei raatfinud lihegi sõnaga rüwetada selle tantsu kaunist kahetessi-olekut. Endamissi ta wõrdles Renate ten Mehrenit tolle naisega, kellega oli tantsinud äsja.

„Dotean asub nende wahel,“ mõtles ta õnnelikult. Ta oli rõõmus tundes seda suurt kontrasti mõlema wahel.

Renate waatas kord mehele. Temagi ei suutnud kõnelda. Ta siida helises kui rõõmutelluke.

See, mida Renate ten Mehren polnud pidanud võimalikuks, oli toimunud nende wäheste hetkedega. Ta armus sellesse lendurisje, kellest ei teadnud muud, et ta on weel lõpmata noor.

Siljem Willens küsis:

„Mida tahab too ameeriklanna teist? Mis huwid seowad teid?“

Renate kõneles talle oma tööst ja elulutsest, mis oli saanud talle eumõtteks.

Watte Willens kuulas pealt. Ta imetles endamissi toda wäikest energilist naist, kes oma andega oli loonud endale nii kindla seisukoha.

Doloresi märguande peale orkester lakkestas mängimise tejet tantsu. Kuid kahel inimesel oli siiski weel võimalus kõnelda kokku järgmises tchumijets.

„Suur start“ — „Vaba Maa“ romaan.

„Pärast seda pidu siin, ma mõtlen, et see enam ei kesta kaua, palun teid jüdamest kinkida mulle üks tund laewalael. Tahaksin nii hea meelega teiega juttu ajada,“ palus Willens.

Ja Renate ten Mehren, kes oli arwanud, et reisirõõmu jüdameta üle ootani, nägi mehe silmis õnnelikult poisilikku sillerduft ja andis sõna, et ta tuleb.

Kuid kell jai üheksa, enne kui miis Mende lasi oma külalistel lahkuda. Peagu tund aega Dolores püüdis weenda Renatet, et see astuks Ameerika teenistusse.

„Te olete mõne aastaga suurlapitalist, proua ten Mehren. Wajame New Yorgis naist, kes dikteeriks meie moodi.“

Kuid Renate ei annud järele ahwatlustele. Dolores oli vihane, et tal oli ebaõnnestunud see suur katse. Talle oleks olnud hiiglaeduks, kui oleks mõitnud selle andeka kunstniku New Yorgile.

*

Kõhe pärast Renatet lahus ta lendur Willens.

„Minult mitte rumalusi teha, Walte Willens,“ noomis ta ennast. „Sa pole lõbureisil. Sinu jüda peab jääma wabaks, ja ei tohi weel endale lubada läheneda naisele juure tundega, mis haaraks kõit. Sul on enne jeda täita kohustusi. Kuid ilus on 'ta. Weel kunagi pole üksti naine mind nii rabanud jalust. Mis see küll on, mis mind nii köidab?“

Stjuuart astus Willensi juure ja ütles:

„Härä leitnant, teid otjitalse kogu laewal?“

„Kellel on siis nii suur igatsus minu järele?“

Wäike stjuuart naeratas lawalalt:

„Muidugi ilusal miis Mende'il, härä leitnant. Stjuuardest luksus-labiinidest kõneleb, et ameeriklanna juba hommikeine ajal määrab wõileiwale teie nimetähti.“

Willens naeratas ja ütles:

„Las käia, wäikemees. Las armuline preisi otjib. Saate aru? Siin paar sigaretti! Servus!“

Stjuuart tormas edasi. Tema sümpaatia kuulus sellele blondile lendurile.

„Aena mees, see Willens,“ mõtles ta endamisi. „Ülig hea selle ameeriklanna jaoks. Küll ma juba korraldan nii, et too Mende jääb wahete.“

*

Kaks tundi hiljem oli kogu laewal wailus. Oli öö. Kuiski ei paistnud talbaid ja ainult aeg-ajalt möödumad laewad terwitasiid suurt ootani-hiiglast.

Renate ten Mehren oli esmalt weidi puhanud, enne kui tahtis minna oma kohtamisele laewalael. Suletud silmadega ta lasi endast mööduda eelmise õhtu,

„Mis on minuga juhtunud?“ mõtles ta. „Kas olen muutunud nii vähenõudlikuks, et mulle piisab juba selle mehe häälekõlast. Et hakkas värisema, kui keegi minuga on hea?“

Ta tõusis ning astus peegli juure ja ehmus oma uuest näoilmeist.

„Kas need on minu filmad, mis jädelewad nii soojalt? Alles näda-late eest nad olid looritatud ning nutetud. Ja minu juu? Kas see pol-nud kalk ja kibestunud, kui astusin sellele kõikwale laewale? Mulle tun-dub ihegi, nagu unistaks ta ammu kadunud aaretest?“ Kenate pani käed silme ette. Ta ei suutnud mõista, kuidas üks õhtupoolik oli muutnud tema tunded, waated ja soowid.

Selle imestunud ilmega filmis Kenate ten Mehren astus laewa-laele, kus Wiffens teda ootas.

Ilm oli muutunud. Puhus wilu tuul ja lained löid wastu laewa. Wiffens seisis reelingu ääres, illestõstetud krae ja laubale surutud müit-siga ta sarnanes julgele seiklejale, kes ootab oma neidu.

Kenate asetaski arast oma walgetesje kinnastesje peidetud sõrmed Wiffens'i hiiglakätte.

„Kuid te olete ju liig tervelt riides, armuline proua,“ ütles mees murelikult. „Wäljas on kõwa põhjatuul.“

Kenate tundis, kuidas tuul puhus temast läbi.

„Kuid ma ei tahaks loobuda tunniist laewalael,“ waidles ta wastu. „Ma pole täna üldse weel olnud wärskes õhus. Pärast miks Mende'i teed on lihtsalt wajalik tunda wärsket tuulehõngu.“

Wiffens nõustus, kuid lasi tuua Kenatele sooja mantli.

„Sieneesest see noormees lubab endale juba liig palju,“ mõtles ta, kuid tundis ühtlasi rõõmuhelki südames, et keegi tema eest hoolitseb. Wiimastel abielu-aastatel polnud ten Mehrenil enam jatkunud aega tema jaoks.

Kümme minutit hiljem sõjunart tõi Kenatele sooja mantli ning nad astustasid oma jalutuskäiku laewalael.

*

Malte Wiffens kõneles oma elust, nii nagu kõneldakse äsja mõide-tud sõbrale oma minewikust. Kenate kuulas waitides pealt. Sõjawäelase poeg, lahelsa õde-wenda, wiimastest kaks lennuwäes.

Kenate mõttis kõile humitatult endasse. Nii mõnigi asi tuletas talle meele tema enda lapsepõlwe. Rahe aasta eest Malte Wiffens oli haka-nud lenduriks. Tema filmad hiilgasid. Oli näha, et ta rippus oma elu-kutse küljes, et see oli saanud talle elu mõtteks.

Kenate waatas mehe julget profiili, kitsast poisijuud, kõngus nina. Tumepruun oli see nägu, kitsas, terve ja tugew.

Mees omastorda waatas aeg-ajalt naisele, kes oskas nii jumalikult

kuulata pealt. Ernana ja haprana see jalutas laiaõlgse lenduri kõrmal waitfel laewadefil.

Siis rääkis naine, pihitis tollele wõhimõõrale mehele oma elu, ilma et oleks midagi warjanud.

Renategi oli sõjawäelase laps. Ta kõneles nii kõitwalt, et Malte Wilkensile tundus, nagu näeks ta noid tütarlapseaastaid oma filme ees. Koolipõlw, kunstikool. Wahepeal puuduse sunnil reklaamide joonistaja, siis juur edu. Abielu ten Mehreniga ja äsja saawutatud wabadus.

„Kas olete nüüd õnnelik?“ küsis Malte.

Settets jäi kõit waitsete. Meri mäsas ja laulis, kõrgel ulus tuul.

„Õnnelik?“ küsis Renate. „Oleneb sellest, mida mõeldakse õnne all. Ühed otsiwad õnne lufusest ja rikkusest, teised joobumad edust ja igatsewad siisi suurt imet.“

Ta peatus.

„Miks te ei kõnele edasi? Kuulen seda kõike nii hea meelega. Mida peate teie naise suuremats õnnets, Renate ten Mehren?“

„Armastust ja last armastatult mehelt,“ oleks Renate tahtnud wastata, kuid ta mõtles jeda ainult.

Kui Wilkens tema poole waatas, ta nägi, kuidas tema filmadest weeres pifar ja ta ei küsinud enam edasi.

Kuid ta lahtus sellest naisest imelise tundega ja tundis, et oli selle lühikese tunniga tulnud talle nii lähedale, et ijei see lühike lahtumine oli raske.

„Magage hästi, Renate ten Mehren,“ ta ütles südamliselt. „Õnn tuleb igatihe juure, les on walmis mõtma teda wastu.“

*

Miis Mende'i kabiinis oli tegewuste ja toimingute haripunkt. Kõitjal wedeles sukki, pitse, brokaatkingakesi.

Mister Gouben oli einetanud hertsoginnade ja kroonimatute kuningannade salongides ja oli harjunud nii paljuga. Kuid tänane wastuwõtt Dolores Mende'i ruumides pani tema lahwatuma.

„Olete muutunud weidi korratuks, armas Do. Tundemärk, et teie südames midagi on liimist lahti. Naised ei peaks lastma asjal minna nii laugele, see koormab asjatult. Kindlasti otsite mõnd erilises wärwitoonis sukapaari ja seepärast ongi siit nagu weeputus üle käinud.“

Gouben istus diivanile, wõi õigemini õelba lilladest pitsidest hommikuuele, tõugates sealjuures Trigit, pefingi koerakesi, les inetu klähwimisega kargas tualettlauale ja ajas seal ümber pudeli Beau d'Espagne'i.

„Mida tahate öieti, Gouben?“ küsis miis Mende närwiliselt. „Sellest ajast alates, kus astusite ruumi, olen täiesti peatu. Te irriteerite mind.“

„Mis ajast saadid armastate mind, Dolores?“ Houben naeratas arrogantelt ja nähes küsimust hõljuvat naise huulil, lihas juure: „Te ei tea wist, et ainult need mehed irriteerivad naiti, telledele tujukwad jüdamed. Niiis oleksin oma soowide jihil?“

Dolores trampis jalaga wastu maad.

„Te olete hull, Houben. Kas armate tõesti, et olete nii wõlum, et minufugune naine wõiks armuda teisse?“

„Armuda ja armastada, mõlema tunde wahel on waks wahet. Mina mõtlen muidugi armastust, lädg Do.“

Dolores Mende teadis, et Houben juba ammu ootas, millal jõuab sihile. Ta oli olnud waheldumisi lord sõber, siis waenlane. Ta armastas ning wihtas seda nait. Auid Dolores wõis igal juhul olla tema peate lindel ja see oli hea.

Dolores istus Houbeni kõrwale.

„Niiis, Jim, kas olete praegu minu sõber?“

Jim Houben kumardas.

„Kuulge, Jim, pean teile midagi pihtima, palun, pange tähele ja andke mulle head nõu.“

Houben tahtis jellele wastata naljaga, kuid mis Mende tõmbas näo nutule nagu wäite laps:

„Olge ometigi tõsine, Houben, ja mõtke ka mind tõsiselt. Wõi armate, et kuna minu isa pangafontol on seitsmekohaline arm, siis polegi mul jüdant. Pealegi nüüd, kus jüdame omamine on moesjaks.“

Houben mõttis Doloresi tõe ja surus seda kõwasti. Ta aimas, et ta jellele naisele ei saa kunagi olema rohkem kui sõber. Ta püüdis end sunnida nait wihtama ja ometigi ta polnud ihaldanud Doloresi mitte kunagi enne nii tugewasti kui sel hetkel, kus ta tema ees lõssutas abitu launi nufuna.

„Oh, teie — teie olete loletis, Jim,“ Dolores rebis latki juba teise pitsirätti.

Houben muutus filmapiikselt. Tema irooniline mask langes näolt, ning juu ümber lerkis tõsine, peagu murelik joon.

„Oh, palun mitte ainult pisaraid. Te mõite mulle kõik öelda. Ma kuulan, kallim.“

Mis Mende toetus Houbeni öla najale ja ütles nagu mihas:

„Ma olen tõesti armunud, Jim. Ja ...“ ta tõmbas hinge, nagu faries paljastada oma suurt saladust — „ja ... lendur Wilkenfisse.“

„Di,“ ütles Houben ainult. „Kas te ainult ei effi?“ jatkas ta wahetaja järele.

„Kuidas?“ küsis Dolores ja nihutas enese sõbrajt laugemale.

„Kas te mõtlete jeda blondi hiiglast?“

„Jah! Mida hakkame aga nüüd peale? Teie kui kogenud inimene peate mulle andma head nõu. Kuidas võita jäärast meest kui lendur Willens?“

Dolores pistis suhu viienda šokolaadikilli. Sellest Houben järel-
das, et Do on tõsiselt armunud, kuna ta tavaliselt, normaalsel aegadel,
kartes oma saleba joone pärast, kunagi ei jõunud rohkem kui ühe suutäie
„aiustustijst“.

„Mehi, nagu Willens, ei võideta, kallim,“ vastas Houben tõsiselt
Dolores jäi kuulatama:

„Baid?“

„Baid — temajarnastest meestest lastakse end võita!“

Jim süüitas piibu ja puhus suitsu Trigile ninna, nii et eksootiline
loomade klähvides nurka puges.

„Jätke ometigi waene loomade rahule, Jim. Kuidas mõtlete seda.
Mul pole ju võimalusi lasta end võita Willensijst. Ta hoidub minust kor-
wale, ta ei salli mind. Nähtawasti ma pole tema tüüp. Ja kui saabume
New Yorki, ei näe ma teda enam kunagi.“

Miss Mende'i näoko oli üsna väikejeks ja kahwatuts muutunud.
Ejimeist lorda oma elus ta kannatas.

Jim Houben silitas naise tätt.

„Te kutsute Willensji oma kallidele,“ ta lausus omakasupüüdmatult.

„Ta ei tuleks kunagi,“ ütles Dolores karmalt.

„Küllap tuleb,“ ennustas Houben ja naeratas sealjuures tigevalt.

„Eöödaks on meil ju majas too väike ten Mehren. Ma wannun, selle
pärast ta võtab vastu iga kutse.“

Do waatas arusaamatuses oma sõbrale.

„Proua ten Mehren? Ta lükkas tagasi minu kutse. Mis kombinat-
sioonid need on, Jim?“

„Jätke see minu mureks, launeim naine. Proua ten Mehren saab
olema teie külaline ja te kohtute New Yorgis ka lendur Willensjaga.

Peagu saadankil oli tolle kawala elumehe naeratus nende sõnade juu-
res. Nähtawasti ta ootas mingit wastutaju Doloresilt..

„Ega ma pole nii rumal, et kutsun need mõlemad romantilised ole-
mused koos oma katuse alla. Mõnikord teie mõtted ei launa teid, Jim
Houben.“

Miss Mende oli pahane. Tema teramad hambakesed närisid laeeri-
tud huult.

„Mõnikord küll mitte. Kuid see lord on kõik korras. Kui see romanti-
line noormees näeb teie muinasjutulikke rikkusi, ta unustab tolle tasase
Renate. Rikkus — see on võim. Teie käes on võim. Oleks imelik, kui te
nüüd ka ei suudaks lüüa reast selle tähtsusetu väikese proua.

Paljutähendama käesuudlusega ta lahtus Doloreesi ruumidest.
„Te võite minu peale olla üsna kindel,“ pomises ta ust sulgedes.

Willens polnud lask päewa saanud kõnelda Renate ten Mehreniga. Ta nägi naist ainult lõunalauas ja termitas siis laugelt. Renate kadus liig kiiresti.

See näris Willensit.

„Miks ta on nii arake?“ arutas ta endamisi ja tundis kaastunnet hinges. „Kas ta kardab mehi, kuna minewil on veel liig wärste? Teda peaks sellest wabastama. Peaks tegema midagi hullu, et ajada ta waid torrats naerma. Kummaline, ma pole teda kordagi kuulnud naermas!“

Kui juba kolmas päew hakkas minema looja ja Walte Willens ifka veel polnud saanud westelda Renatega, ta otsustas olla i'e algatajaks pooleks. Ta nägi kioskis walgeid tulpe, ostis neist kuus tütti ja saatis Renatele ühes kaastirjaga:

„Palun tulge laewalaale. Pean teiega tungiwalt kõnelema!“

Renate ehmus, kui kuulis uksele koputatawat. Ta oli just joonistanud õrna naiseprofiili, mis talle oli jäänud meele lõunalauast.

Uksele ilmus wäike paaž. Ta naeratas salapäraselt, sest oli kindel, et saab täna veel ilusa jootraha. Wiimajel ajal ta oli wäga maias jootraha-dele, too wäike Max, sest ta meeles mõltus paar golfipükse, milliseid ta tahtis endale osta kohe New Yorki saabudes, et nendega siis imponeerida wäikesele toatüdrukule C-defilt, kellest ta salaja unistas.

„Mul on midagi proua jaoks, midagi õige ilusat,“ muheles ta kawa-lalt, hoides mõlemad käed selja taga. Paaž Max tahtis endale lubada nii mõndagi, sest kõik, mis ta ka ei ütelnud, kõlas lapikult julgelt. Kõik armastajid wäikest Maxi ja igapähe oli tema jaoks waruks tasturaha, mainustusi ja mõni lahke sõna.

Renate pidi warjama naeratust, mis tal lerkis esile poisji nähes.

„Härja leitnant Willensilt,“ mõirgas poisj nii tugewasti kui lubas tema murdeas häälele. Siis ajetas walgesse siidpaberisse mäsitud kimbu Renate ette lauale.

Renate ulatas talle oodatud jootraha, mille peale poisj kadus.

Walged tulbid, tema lemmiklilled. Renate silitas õrnalt üle õite. Juurelisatud ridu lugedes oli ta õnnelik, et mees teda hiiudis.

See oli teisjagune tunne kui siis, kui ten Mehren oli teinud esimese samm u nende tutwuse loomiseks. Uus ja seletatud oli see tänane tunne, oli haaranud teda nii ootamatult ja järsku, nagu puhkeb pung õiets päitesefiirte soojendades.

Willens istus sügawas tugitoolis ja luges lehte. Iga ukse kätsumise juures ta waatas üles, oodates Renatet. Walte Willensil oli olnud juba

lugematu hulk kohtamisi oma elus, ta jüba oli juba paljugi lordi leegit-
senud, kuid ükski neist elamusist polnud wõrreldaw tänase Kenate ten Meh-
reni ootamisega.

Kui naine tema ees seisis walgena ja salebana, ta oli siiski rõõm-
selt jahmunud.

„Tänu, et tulite,“ ütles ta tajakseji. „Peame warsti lahkuma üks-
teiselt.“

Kenate ei ojanud warjata oma ehmatust.

Kuidas?“ küsis ta meidilese aja pärast ennast loffu mõttes. Seal-
juures wäriſes aga ta läsi üsna silmanähtawalt. „Mõtlesin, et oleme
alles nädala lõpul New Yorgis.“

Wilkens oli kuulnud ehmatust naise hääles. Ta oli väga õnnelik.
Impulsiivselt haaras ta kinni Kenate käest.

„Muudugi — teie ja teised jõuate päralt selle nädala lõpul, kuid
mina ja — kuid sellest hiljem.“ Ta hingas sügawasti, nagu inimene, kellel
on raske millestki kõnelda. „Kenate ten Mehren, see ei tohi olla lahkumine
igaweseks. Kirge sõitke edasi Hollywooði.“

Wilkensi hääle polnud kunagi olnud nii tungim ja soojatõlaline. Het-
kels Kenate sulges silmad. Kas olen hullunud, et lasen juba nüüd ühel
mehel määrata oma üle? Ta tahtis awada suu, et öelda, et ta milgi tin-
gimusel ei tallesta sõitu Hollywooði, kui tundis järsku teisikordset kae-
surwet.

„Pean selle üle veel mõtlema,“ wastas naine. „Kuid nüüd polun,
seletage mulle, miks lahkute warem laewalt?“

Wilkens oli haanunud, kui nägi, et Kenate ei nõustu kohe tema juure
palmega. Waewaga ta surus alla oma pettumuse ja hakkas kõheldes kõne-
lema oma enneaegsest lahkumisest. Postilendur Madert, kes kolm päewa
enne New Yorki jõudmist pidi tõusma laewalt õhtu, et wiia tähtsaid posti-
saadetisi, oli haigestunud. Kuna talle ei olnud asemikku, siis pidi Wil-
kens sõitma tema eest.

„Ülehomme wara hommikul lendan. Olen rõõmus, et saan selle kaasa
teha.“

Wilkensi hääles wäriſes ärewus, mis waldas teda iga lord, kui ta
hakkas kõnelema oma elutustest.

Kenate oli loogu hingega asja juures.

„Teil tänapäewa meestel on siiski parem kui meil naistel,“ ütles ta
imetledes. „Teil on sageli võimalusi näidata üles oma julgust ja waprust.“

Lahtudes Kenate naeratas Wilkensi oma kõige kaunimat naeratust.

„Elage hästi, leitnant Wilkens. Olen otjustanud loobuda sõidust Holly-
wooði. Wõtan wastu mijs Mende'i kutse ja olen tema külaline New
Yorgis. Õnnelikku starti ja iällenäemiseni USA-s“

Houben oli olnud weidi imestanud, kui Menate jaatawalt wastas teiskordsele kutssele olla mijs Mende'i külaline.

„Selle taga on midagi peidus,“ mõttes ta.

Ning siis oligi Menate juba laheltja päewa olnud mijs Mende'i wõõraks tema juurepärases Fifth Avenue palees. Menate ei tunnud end kuigi mugawana selles järas ja hülguises. See muinasjutuline luksus lämmatas teda. Ta lihtsalt ei suutnud mõista, kuidas inimene wõis üldse elada eracelu, kui iga uffe juures seisis walmel mundris neeger, kui kõik, mida puudutajid, massis warandusi, kui polnud enam soowe ja igatsusi.

Menate tundis suurt koguigatsust oma wäikese ateljee järele, kus iga asi oli kantud koftu suure armastuse ja hardumisega. Siin lihtsalt lõhnas kõik rahast, konstateeris Menate naeratades.

Mitte midagi ei ühendanud teda nende kolme toaga, millede perenaisteks ta oli praegu.

„Magamistuba, mis wäärilis filmidiinat, stuudio, mis sobiks peadirektorile, wannituba, mille üle mind ladestats kuninganna,“ ta kirjutas Eijs Gärtnerile. „Wõitsin aga jiski uluda igatsusest, kui mõllen oma mööblile kodu. Eijs, paharett, sina oled kõiges süüdi. Ma ei sobi sellesse tuldseesse laswumajja. Sinul oleks sellest kõigest palju rohkem kasu, ja kirjutajad satiiirilise paroodia, mille eest sulle iga kirjastaja maksaks lahəkordse honorari. Töotan, et lämmatada koguigatsust. Kuid kuu ma ei kannata siin wälja. Kui see ainult wõimalik oleks, ujutaksin juba järgmise laewaga tagasi.“

Kas see ei kõlanud nagu wangi kiri, kui ta kirjutas: „Kui see ainult wõimalik oleks.“ Kas ta polnud siis waba inimene, kes wõis toimida oma tahtmise järele? Kas ta oli kohustatud jääma New Yorki? Mis talistas teda juba järgmise laewaga sõitma tagasi Euroopasse? Muidugi, keegi poleks saanud teda selles talistada, ainult kui tal poleks jällegi olnud südan, millest ta oli arwanud, et see on jurnud.

Ja see sifemine walmur täskis teda ifka weel oodata.

Menate kirjutas edasi, et summutada igatsust:

„Järgmisel nädalal Dolores Mende annab suure peo. Nagu mulle tootitud usaldas, olewat sellele kutsutud kõik seltskonna koorekhti kuuluvad isikud. Olen huwitatud sellest, wisandite raamatute on walmis mõtma wastu uusi muljeid. Kuid muidu, ja tead ju, et tunnen end seltskonnacelu leerises alati wäga ühikuna. Kutsutute hulgas on ta keegi noor lendur, kes elab konjulaandis. Sõitjime üheskoos siia.“

Rohkem Menate ei tahtnud öelda Wilkenst, sest Eijs Gärtner kombineeris meelsasti, nii nagu kõik kirjanikud, ning ta ei tarwitsenud weel teada, et Menate süda hõljus rahutustegewas taktis.

*

Pidu, millele Dolores Mende oli kutsunud lugematu hulga suurusel, seisis ulse ees. Maja tubides igajagustest inimestest, kes olid ametis ruumide korrasdamisega peoks. Menate oli tänuks võõrasleivastuvõtmistule eest teinud ameeriklannale wiisandi rajineeritud õhtukompleksi. Tal ei olnud tarwis olla kottuhoidlit ideedega, sest neid oli tal külluses.

Nii kandis Dolores tol õhtul tualetti absintrohelist tasmuareest, mille selga paljastawat beltoleed lattis eeslugu lahine poolpikk hõbelameest mantel laia salltrae ja kätistega, millel oli kolm hõbehallits wärwitud walget rebast.

Menate oli Dolores Mende'ile soowitanud kanda kolmerealist helmeleed. Kuid ameeriklanna oli jäänud peatuma rasle egiptuse hõbesili-graani juure, mis koosnes kahest ripatslõrwarõngast, lühikestest kaela ümber liibuvast laiast ketist ja neljast käewõrust. Menatele tundus see weidi barbaarjena, kuid ta pidi tunnustama, et see sobis Dolore'i tüübile. Ameeriklanna lühite muist juus oli kammitud sõledasti ümber pea. Ta oli kaunis kui filmiwamp...

Dolores eli Menatet palunud, et ta aitaks tal wõtta vastu külastajil. Menate seisis laial trepil Dolore'i isa, NSM steariinikuninga wafatut kael, kuna ameeriklanna ise hiilgas tema paremal. See oli ilus pilt: walgepealine auwäärne business-man testel, paremal ja wafatut temajalats nii erinewat iludust.

Menate oli jällegi walges. Wäga lihtjas sõledas zhorzhetfleidis, milte ainjats wärwitooniks oli õrnroosa sametõis fleidi wäljalõikes. lihtegi ehel, minimata, salapärase säraga filmis, ta tõitis tõigi tähelepantu.

Kui Malte Wiffens pillamõõda trepist alles sammus ja Menatet nägi, lerkis tema hinge sama tunne, mis esimesel päewalgi oli tormitse-
nud seal. Suur sõjemine õnnetunne haaras teda ning õrna naeratusegu meheliku suu ümber ta tummardus üle Menate kae. Siis ristus pibuhoog nad teineteisest eemale.

Asjatult Wiffens püüdis rajada endale teed Menate ten Mehreni juure. Kuid iga tõrd, kui ta jõudis naisle lähedale, oli mõni ameeriklane juba wiinud selle tantsima. Wiffens oli wihane, sest ainult Menate pärast oli ta wõtnud vastu peotutse. Ta oli nii wäga igatsenud taas näha seda omapärast julget wäikest naist.

Kuid pool tundi enne keskõõd lattes tema kannatus. Ta oli rohken: kui tõrd tantsinud Do Mende'iga, nüüd aga oli igatsus Menate järele paisunud talumatuks. Ta lästis ühel teenril paluda proua ten Mehreni talweaeda.

Kuid Wiffens polnud arwestanud Do Mende'i tujukusega. Sest kui ta weerand tundi hiljem ootas juures valmide saalis, tuli ameeriklanna ja mitte Menate.

„Oh, mister Willens,“ naeratas ilus naine. „Nii üfif? Siidas meeldib teile minu pidu? Kas see pole oi waline?“
Ta istus Willensi kõrwale kiiwipingile, wiibutades kaunist jalga hõbejandakites.

Willens wandus südamest, kuid ta pidi tegema halwa mängu juure hea näo. Nähtawasti ten Mehren ei mõelnudki järgneda tema tutssele wõi oli keegi teda selles tatistanud. Dolores Wende lehwitas endale õhtu roheline jaanalinuusulgebese lehwituga, kusjuures tema wajak täsi nagu poollõgemata lebas Malte Willensi selja taga pingi toel. Malte pidi endale tunnistama, et see naine oleks kindlasti juutnud teda kõiita kahelümne neljaks tuuniks, sel filmapilgul aga, kui ta ootas Renate ten Mehrenit, ei mõjunud ameeriklanna talle üldse.

Ta wastas wiisakalt, kui temalt midagi küüti, kuid tema pill oli täis rahutust juunatud ussele, kust oodatu pidi tulema. Wende weislus muutus üha taitendilisemaks, kui Renate poole tunni möödudes itta weel polnud ilmunud.

Dolores tundis Malte rahutust kandumat endalegi. See wihasas teda ja ta otustas weel täna õhul jõuda soowitud sibile.

„Ma lubasin teile laewal, et näitan oma india budhade fogu. Tulge, kajutame seda puhkeheite. Näitan teile haruldusi!“

Siin et oleks oodanudki Willensi wastust, ta tõusis ja saunus oma tubade poole.

Wailibes lendur järgnes talle, kuna pikem Renate peale ootamine oleks olnud asjatu. Üle waitiwate trepitäitude sahisest Doloresi abijint-roheline kleidijaba. Kas see tubade rida ei lõpe fird, mõttes Willens. Ruumaride kuhjatud rikkus jättis ta külmaks. Wiimaks nad peatusid mada-laastimelise marmortrepi juures.

„Nii, Malte Willens, kohe oleme minu pühaduses. Teid ootawad hiinalised haruldused,“ naeratas ta paljutähendamalt ja liüftas kõrwale laiab helmestest kardinab, kust pääsis edasi maheda walgusega ruumidesse.

Malte Willens oli alati tunnud teatud tinge india kunsti wastu. Tema poisimeheforteris seisis aulohal mitte wähem kui kahetja wäiksemat ning suuremat budhat. Kuid see, mida ta nägi siin, ületas tema julgemadki lootused.

Siin oli toos terme budhade leegion. Pronksist, kullast, wõõramaistest puukäitidest ja kaunistest kiwidest witrindes ja wäikestel riulitel, hommitumaa firewais wärwitoones.

Õnatult Willens jalutas ühe juurest teise juure. Riisama waitfelt järgnes talle Dolores, kahjurõõmsa helgiga silmades nautides mehe waimustust. Tibatikkutele budha ees, mis oli niterdatud jaadist ja mitte

ooniülsilmad salapäraselt sädelesid, Wilkens peatus kauem. Tasaletsi ta siilitas üle roheline jumaluse.

„Kuidas olete saanud kõigi nende aarete omanikuks?“ ta küsis hinge kinni pidades.

„Minu furnud ema oli hindulane,“ vastas Dolores waitsest norus päi. See andis kogu tema olemisele midagi nii liigutavat, et haaras Wilkenji lühikesteks hetteks oma võimusesse.

„Selleski siis teie eksootiline ilu!“ sosistas ta. See oli esimene kompliment, mille ta tegi ameeriklannale.

Jällegi langes mehe pilt rohelisele budhale. Kiirelt otjustades Dolores võttis lihe jumaluse altariilt ja ulatas selle Wilkenjile.

„Kas see meeldib teile? Palun võtke see kingituseks.“

Ta naeratas nii liigutavalt ja ootusrikkalt, et Wilkens juba sirutas wälja käe, kuid walgutiirusel talle tuli hoiataw mõte pähe.

„Ma ei suudaks kunagi tasuda seda millegagi,“ ütles ta ja tema hääles kõlas äraütlemine. „See kingitus on liig hinnaline,“ lihas ta juure.

Dolores tõstis pea. Impulsi mõjul ta julges midagi lubamatut, seist tema jüda leegitjes sellele julgele lendurile.

„Võtke jüsti... ja wastutajaks?“

Ta paljastas lumiwalge hammasterea kutsuwats naeratuses. „Kinge wastutajaks mulle seda, mida ootan teilt, see on samawäärne.“

Ta seisis nii lähedal Wilkenjile, et wõis näha tema jüdant tagumas õhukeste jüdrüü all.

Oma wajakas käes hoidis ta ikka weel wäikest jumalatuju, parem lebas õrna pigistusega mehe käsiwarrel. Riikumatuult oodates seisis naine, huuled kui walminud wiljad oodates meest.

Wilkens taipas, et seiklus selle wõluwa naisega juleks kõik teed Menate ten Mehreni juure. See jüin oli taltsutamatu, eelarwamatusteta ja hoolimata, too teine aga, sellele tufus tema jüda...? Mõte Menatele tõi ta filmapiiksest mõistusele. Õrna käesurwega ta wabastas naise käe oma käsiwarrest ja juudles aupakkitult ilusaid walgeid sõrmi.

„Jätame wäikese jumala tema lohale. Ta ei tunneks end kunagi mngawana proofalijis lendurikates.“

Wilkens juutis isegi naeratada ja ajetas tuju tagasi.

„Rüüid palun lubage mind minna, armuline proua,“ palus ta tasaletsi.

Dolores Mende muutus filmapiigu jooksul jällegi isetendwaks, upsataks ameeriklannaks. Ta ei näidanud wälja, et oli kaotanud sel hetkel paljugi ja et oli tunnud põletawat walu,

„Minge, härra leitnant, ja lõbutsege hästi minu peol. Ma näen, et meie ei jõua lõkkuleppetele ühelgi alal. Oleme jündinud eri maadel.“

Ta tõstis helmetest eesriide ja kadus ise vastasjuunas.

Hiiglasjammudega Wiltens eemaldus jaalist. Ta kallaski alla kaks, kolm klaasi weini ja tõttas siis edasi tantjujaali. Renate, Renate, Renate, laulis tema veri. Kuid asjatult. Igal pool tantjis hull ilusaid naisi, teda riivas nii mitugi hurmawat pilku, kuid Renate näis olevat kadunud.

Pigi weerand tundi Wiltens toetus jamba najale ja ootas. Tal tuli mestelda inglise, hispaania ja prantsuse keeles, ta kõneles maailma maitst ja meredest.

„Kui ma kümme minuti jooksul ei leia Renate ten Mehrenit, siis hüüan tema nime kõvasti läbi ruumide,“ wandus ta endale.

Samal silmapilgul seisis Renate tema ees. Wiltensil tuli idee. Ta imbas taskust tiiki walget paberit ja wibutas seda oma pea kohal.

„Halloo, Renate ten Mehren — telegramm teile!“ waletas ta naerdes.

Orkestri helidele waatamata Renate oli kuulnud hüütawat oma nime. Ta wabastas enese partneri käte wahelt ja katkestas tantju rutates Wiltensit juure.

„Mis on? Jumal hoidku, kes saadab mulle küll telegramme?“

Wiltens tõmbas naise endaga klaasi talweia poole.

„Walestasin teile, proua Renate,“ lausus ta siis ja tundis naudingut tema nime nimetamisest. „Kuistasin lihtsalt, kallid proua. Kuidas oleksin muidu saanud teid kätte? Mitu tundi unistasin teist, kuid kõik ameerika boyd on nähtawasti liitunud riinakutsu ja ma ei jõuagi oma unistuste sibile... Lõppude lõpuks olen ju teie pärast tulnud sellele peole.“

Heffels Renate laup tõmbus kipra.

„Te lubate endale palju, leitnant Wiltens,“ ütles ta karmilt, kuid tema pilk kõneles hoopis muud.

„Ma ei waidle sellele wastu, kuid me leandurid oleme kord juba nii sugused. Seal pole midagi muuta. Lõpp kurjustamisele — klaas setti, iste warjurikaste kameeliate all. Ma joon peo kaunima daami terwiseks.“

Ta tõstis klaasi ja kummardus Renate ees.

„Täna teid, Wiltens, kuid te eksite, kõige kaunim ma pole siiski.“ Jõustas ta õrna häälega.

„Minule küll! Wiltensil filmad olid täis imetlust. Nad kõnelesid New Yorgist, olles pettunud sellest hiiglaslinnast.“

„Ma pole end kuskil tunnud nii iiksituna,“ seletas Renate. „Tuhanded inimesed mööduwad sinust, kes tunduwad marionettidena, sest nad kõnelewad ja mõtlewad teijiti kui meie. Kuid, teate, olen awastanud

vaikse raamatukaupluse 145. tänaval — Seal leidu rohu, kui ei suuda enam taluda New Yorki.

Kenat nägu säras rõõmuarewusest.

Ka Willens oli waimustatud. Nad otustasid lohtuda järgmisel päewal jelles warjulises nurgakeses. Silsem naine jutustas neist töist, mis olid loodud Ameerikas wiibimise ajal. Gypsy Doodsworth, mis Mendel sugulane, oli seisnud talle modeliks. Kus tizianpunane tüdruk meriwaigu toonis filmadega. Need töötannid olid Kenatele ühtlasi puhketundideks. Wiisandid olid haruldajest õnnestunud.

„Kas te tapate ennast alati niiviisi?“ küsis Willens. „Minu teada te pidite wiibima puhkusele.“

„Minu töö on minu elueliksiir,“ wastas Kenat. „Sel filmapilgul, kui keegi teelaks mulle töötamise, oleks minu elurõõm hähtunud. Olen õnnelik, et mul on minu töö.“

„Te olete saatuse joost,“ ütles Maite Willens imestusega.

„Õõib olla,“ wastas Kenat.

„Me pole täna tordagi weel tantšinud üheskoos. Kas kuullete neid suunaid tangohelisiid. Kintige see mulle,“ palus lendur.

Kenat tundis niijamasugust õnnejuga hinges kui esimesel päewalgi. Kui tantš oli lõppenud, tundsid mõlemad, et tulewit toob nende jalaoste igatjuste täitumise.

„Lahkun nüüd. Homme kell wiis, Kenat?“ küsis Willens.

Naine noogutas wastuseks.

145. tänaval ajas Georg Smithi raamatukauplus. Täpselt kell wiis peatus maja ees helehall „Prahm Paige“, mis oli antud Kenat lastutuse tema New Yorgis wiibimise ajaks.

Willens seisis juba äri waateatna ees. Autopõrinaat kuuldes ta pöördus, et aidata Kenatet sõidukist wäljaastumisel.

Ta oli proua Mehrenit seni näinud ainult walges rõiwaastuses. Täna ta kandis wärwilist kompleedi, mis talle aga sobis niijama hästi kui töit need heledad riüüdk. See oli lawendliwärwilijest willajest rohke nahataunistusega.

Kenat saatis auto ära, lubades joita koju tassoga.

„Kas olete juba tutwunud selle piijetse aardega, härra Willens?“ küsis ta.

„Eäbi klasi küll. See on nagu oas New Yorgi kõrwes. Olen õnnelik, et juhatajite mind jia.“

Nad istusid lüua äris ja walisid endile raamatuid. Lahkudes pidid Inbama äriomanikule tulla õige pea jälle tagasi.

„Mida teeme nüüd?“ küsis Wikkens ettemõtlikult. Ta oli väga heas meeleolus.

„Nüüd? Loomulikult sõidan koju. Ma ei taha, et minuist tuntakse pundust, sest olen küllaline ja pean igal ajal olema tohal,“ otustas Renate.

„Taemas, küll te olete aga tubli. — Poodetawasti mitte alati?“ küsis Malte naljatades.

„Peagu alati!“ Renategi oli nakatunud mehe rõõmuse. „Omapärast sen jellega!“

„Kui hirmus, kuid küllap ma aja jooksul harjutan teist ära selle rumal- la tombe!“

Renate naeris lõbusalt ja lapsikult.

„Oh — siis meist küll ei saa sõpra,“ ähwardas ta. Nad kõndisid mööda Wallstreeti... Oli just üride julgemise aeg ja kõiki kõnniteid täitis inimnurd. Elukeeris sarnases pörgule.

Veidiste aega nad waatlesid seda liitumist, imestasid panturite uhkeid sõiduteid. Siis aga hakkas Renate pea pöörlema kõigest jellest.

„Täpo, Wikkens. See türa ning liitumine pole minu jaoks.“

Suure waewaga lenduril õnnestus saada sõiduki ja aeglaselt nad sõitsid Fifth avenue suunas.

„Miksal tohtume uuesti?“ Wikkensil hõljus see küsimus juba ammu huulil. „Kas waatame torrats New Yorgi ööelu?“

Renate eitas.

„Tünan. Ma pole waimustatud sellest. Pealegi, homme? Homme on teistküdal ja siis on mijs Mendel'il wõetud loozh Metropolitan-ooperisje. Jougün laulab küllalijena „Tosca“. — Kas te ei ole piletit? — Puccini — ma imestaksin, kui te ei pea lugu muusikast.“

Selgus, et neil olid ka jellel alal ühised huwid.

„Kimblasti pole enam saada pääsetähhti. Wõib-olla saan aga ühe siiski konjulaadi tundu,“ lootis Wikkens.

Mendel'i palee ees auto peatus. Nad pidid lahtuma.

„Kui olen ooperis, siis tulen suurel wahenajal teie loozhi. — Elage hästi, Renate!“

Wikkens surus mõlema käega naise kätt ja jäi siis nagu head sõna ootama.

Renate waatas suure maja akende poole ja ütles järsku:

„Olen nii rõõmus, Wikkens, Malte Wikkens, et mul ei ole tarwis olla ihuühtji jelles hiiglaslinnas. Mõte, et igal hetkel olete kättejaadawas tanguises, rahustab. Aga — siiski tahaksin õige pea kodumaale tagasi.“

„Menate!“ Willens surus meelford naise kätt. „Ärge sõitke üksi koju. Oadate mind. Palun teid südamest. Olete jumalik sõita teiega koos meie maadele!“

Wõlutud mehe soojast pilgust, Menate lubas talle oodata.

Kes pole veel kunagi elanud kaasa Metropolitan'i pidulikke etendusi, see ei tea midagi ameerika kooretihi hiilgusest. Kümme minutit Menate istus miis ja mister Mende'i saatel loozhis, nende selja taga olid wõtnud istet mister Houben ja Gypsy ning Daiji Doodswoorthid.

Menate oli pimestatud teatri särast ja hiilgusest, naiste rõiwaste lutsuklõpsudest ja kalliskiwide rohkusest.

Doper oli kuni viimse lohani müüdnud wälja. Säätelõmin tõlas mehilaste juminana. Puudri ja kallite parfüümide lõhn lämmitas hingamist. Menate oli õnnelik, et wõis lõike elada kaasa. Kuid talle ei antud mahti pikemat järelmõtlemist, sest kogu aeg jõelus loozhis külati, kes tahtsid terwitada teda.

„Kas olete juba leidnud midagi oma kunstimeele ergutamiseks?“ küsis Dolores armastuswäärsest, kui häälestumin pikkamisi hakkas wai-buma.

Menate näitas wastasloozhi, kus istus imetaunis neiu. Diskreetsest tagaplaanil oli leegi wanem daam, wiis noore tütarlapse seltsidaam.

Dolores naeratas külmast ja wastas upsaka noore neiu terwitusele.

„MMA juurimate söekaewanduste omanik Imogen Worthville, 17-aastane ja orb. Tal on rohkem raha, kui jeda lõik saalis wiibiwad inimesed kottu suudatjid wälja anda aasta jookul. Tema ema oli hispaanlane, isa ameeriklane. Mõlemad surid õnnetus surma. Imogen on ilus, ma ei woidle jellele wastu, kuid jeni ei saa üksti mees kiidelda sellega, et ta olete sellelegi kinkinud oma poolehoidu. Seldatakse, et ta on külm, kuid mulle tundub, et ta on kas rafineeritud wõi liig romantiline. Kui soowite, Menate, esitan teda teile waheajal.“

Menate waatas jeda titjast õilist tütarlapsenägu. Ning tundis sellest suurt, suurt naudingut. Siis kustujid tuleb ja Puccini muusika hõljus läbi ruumi. Menate nautis nõiduslikke helisid. Zwogrin laulis meistertlikult ja wõlus lõiki.

Nord tundus Menatele, nagu olete ta näinud Malte Willensit. Küm-nendas reas ta awastas blondi mehepea. Ta tundis, kuidas hetkets jüda lakkas töötamast ja, nagu kanduks jluidum mehelegi, too pöördus loozhi poole. Nende silmad lohtusid. Menate wastas mehe terwitusele.

„Kas awastajite tuttawaid?“ küsis Mende, kelle eest ei jäänud midagi warjule.

Menate pääsis wastusest, sest eesriie linaes. Kõik olid hardunud. Jäädi lohtadele, oodati järgmist akti.

Järgmises sisseenis Renate tundis jällegi Willensi pilku endal.

Nii kandus sibe ühelt teisele, punudes teed, mis ei lattenud.

Alles pärast etenduse lõppu Willens pääsis Mende'ide loozhi.

„Kas see polnud uimastav?“ küsis Renate. Ta nägu oli walge ja kitsas eesriide punase damasti soonil.

„Kirjeldamatult!“ vastas Willens. „Puccini muusika on nagu ilmutus armastajale ja õnneotsijale,“ tunnustas ta oma romantilist hinge- laadi.

Renate oli temaga ühel nõul. Ta jüda oli liig tulwil, et vastata. Nad tõmmati laaja seltskondlikku testustelusse, millel puudus isikupä- rane wärwing.

Õtjastati sõita ühijelt baari „Atlantic“.

„Minult ühels kotteeliks,“ ütles Mende, kuid kell sai kolm ja nad polnud itka weel lahkunud.

„Deian, et pärast sellist muusikalist elamust peaks minema koju ja mitte baari,“ ütles Renate Willensile tantsu ajal. „Kriiskaw jagg kustu- tab kauni mulje.“

„Suntidega tuleb uluda ühes,“ Willens waatas Renate ten Mehreni kurba näkku. Esmakordselt ta märkas selles wäsinud joont, mis pani ta mõtlema.

„Peate muutuma lõbusamaks, elavamaks, Renate,“ palus ta tasajärgi. „Ei tohi liig palju mornitsebda. Renate, kuulge mind. Kõike ei tohi wõtta nii raskelt. Kui ollakse nii ilus ja andekas kui teie, peab pugema elu päi- kespaistes. Kas tahate minu meeleheats muutuda rõõmsamaks?“

Ta surus naise täht. Tema silmad anusid wastust.

Renate heitis tagasi helebda lihara, mis oli tuffunud tema laubala. Ta vastas waewalt kuuldawalt „jah“ ja andis tagasi käejurwe.

*

Kolm päewa hiljem helises telefon. Teener tuli ja teatas, et palu- takse proua ten Mehrenit.

„Arwatawasti Willens,“ mõtles Renate. Ta armastas helistada mitu korda päewas, et kuulda Renate häält, nagu ta ise ütles.

Ta oli arwanud õieti. See oli Walte Willens.

„Pean täna teiegi kõnelema, Renate.“

Tema hääli oli erutatud ja jalapärane.

Renate ei uskunud, et wõib olla midagi edajätkamatut. Kindlasti mees tahtis westelda waid ajawiiteks.

„Ma ei saa täna, Willens. — Gypsy Doodsworth tuleb siia. See ei lähe tõesti mitte.“

Willens oli haawunud, et Renatel polnud rohkem humi.

„See küll — kuidas tahate — siis sõidan lihtsalt üksi!“

Kenate oli jahmunud.

„Kuidas? Mida tähendab sõidate? — Kuhu siis, Willems? — Taevas, ärge salapärasege ometigi nagu mõni jõuluvana! — Muidugi ütlen siis Doodsworthile ära. — Kuid kas te ei saaks kõnelda telefoniga?“

„Ei,“ otjastas Willems lühidalt. „Mitte milgi juhul. — Nii siis ootan teid Smithi juures. — Kas teile sobib kell kuus?“

„Hea küll — ma tulen. Nägemiseni!“

Kenate oli pahane, sest ta ei suutnud sellega harjuda, et mees määras tema aja ja iisku üle.

Sellele waatamata ta oli kell kuus Smithi äris. Malte istus juba wäikestes tagatoas.

„Hullo,“ teretas Kenate teda oma naiseliku jarmiga.

Willems wistas raamatud tõrwale ja hiippas üles. Ühe sammuga ta oli naise juures, haaras oma mõlema käega tema õlgadest kinni, tema silmad olid tumesinised ärewusest.

„Meie sõidame — meie sõidame koju!“

See kõlas kui rõõmutarjatus.

„Kes on meie?“ küsis Kenate arusaamatuses.

Willems tõstis tema lõua ja waatas kaunitesse silmadesse.

„Sina ja mina. Wabandage — teie ja mina, Kenate,“ parandas ta, nähes wäikest kurbu Kenate laual.

Ring ta jutustas, miks pidi tallestama puhkuse nii kiiresti. Oli saanud telegrammi Johannistalilt. Teda wajati — teotülid olid juured kawatsefud. Rohkem ta ei kõnelnud. Kuid ta oli imbutud läbi tegutsemisrõõmuga.

„Esmapäewal väljub laew, Kenate. — Kalkis sõbratar, kas sõidate ühes?“

Tal poleks tarwitlenud seda küsida. Naise wastus peegeldus tema silmist. Hetkeks puhkas tema pea mehe õla najal. See oli juure usalduse tunnus.

„Ma rõõmustan nii väga kodumaa üle,“ ta ütles õnnelikult.

Willems ei kajutanud seda silmapilku. Ta teadis, et teda ootas palju suurem õnn, kui ta ootas kannatlikult...

Dolores Mende'iga tuli äge mõitlus. Ta ei tahtnud Kenatest loobuda, kuna oli lootnud salajas siiski, et wõidak tema Ameerikale.

„Kahju,“ mõtles Mende kurwalt. „Kahju, et ma pole nii romantiline kui nemad.“

Ta kadestas salajas mõlemaid blonde, kes kiirgajid isemist elujõudu.

*

Pahkumine polnud raske. Muidugi, nad ei tahtnud olla tühjamatud. New York oli kinnunud neile palju uut ja kummalist. Kuid siiski nad

mõtlesid hardumusega kodumaale, oma kodumaale ja sellele kaunile, mis hõljus nende wahel.

„Kas kohtume jageli?“ oli Willens küsinud, sellele näis olevat wõimatu elu Renateta.

„Nii jageli kui lubab seda minu aeg, Willens, — ja siis ta sel juhul, kui teil on mulle ühes midagi ilusat,“ wastas Renate naerdes.

Nad weetsid kõik päewad laewal koos. Kui ilm lubas, siis laewalael, muidu aga kuskil saali warjulises nurgas. Nukrusega nad mõtlesid eelseiswale lahkimisele.

Kaasreijjad kombineerisid nii mõndagi. Kõneldi eelseiswast tihlusest. Ühel külmal kuuwalgel sõl pärast tantsu laewabaaris Renate ja Willens läksid weel pooleks tunniks laewalaele. Laew oli läbistanud woole teekonnast. Ilmastil oli muutunud jahedamaks, oli oodata külma.

„Nägi laewal ei saa rahu,“ nentis Willens Renate kõrwal jalutades. „Kas olete kuulnud, mida kõneldatakse meist?“

Renate näost polnud midagi lugeda.

„Mind see ei huvita, Willens. Miskana kui teegi ei puutu minu asusse, olen rahul.“

Mõlemad aimasid, et midagi nende juhetes peab muutuma. Nii see ei wõinud tulla. Midagi pidi juhtuma enne nende jõudmist mandritele.

„Nad armawad, et meie wahel on tihlus wõi armastemine,“ jättas Willens tangelaeltselt alatud kõnelust. „Kuid meie ligimesed eljivad. Ei see ole ei tihlus ega armastemine, see on midagi suurt ja ilusat. Naljakas, et inimesed ei oska armata seda õiget.“

Mõlemad seisatusid reelingu ääres. Kuskil langes täht. Et mõlemal oli üks ja sama soov, seda nad siis weel ei aimanud.

„Miks te ei küsi, Renate?“ palus mees. „Kas te ei taha teada, mis on meie wahel?“

Ta astus üsna naise lähedale.

„Renate — kallid, kallid Renate!“

Willensi hääl oli kui telluke — tume, kõmisew ja rõõmus.

„Kas sa ei tea siis seda, Renate?“

Renate ten Mehren tõstis pilgu mehe silmadesse. Ta tundis mehe armsaid sobawaid läbi läbi kasula oma õlgabel.

Renate tundis, kuidas minewiku walu ja mälestused hajuksid, kuidas püjus õnn ja igatsus.

„Tean seda, Matthe! Kuid ainult mitte kõnelda sellest,“ sojistas ta üsna õrnalt. Siis ulatas mehele huuled, mida see oli nii kama igatsenud.

Nad elajid laewal õnnelikke päemi. Siis tuli lahtumine. Kui laew saabus sadamasse, seisis Renate Willenji kõrwal. Tema wäile läese surus tormiliselt mehe käsiwärt.

„Kodumaa! Kallis kodumaa!“ laulis tema süda.

Kes nägi toda Renatet seitšme nädala eest astuwat laewale, poleks uskunud jeda suurt muutust, mis oli sündinud temaga selle aja jooksul. Ameerika-sõit oli talle annud palju kasu. Tooford nustrustaw süda löi rõõmu rütmis.

All kail seisis ametlik sõidut, mis ootas Willenjit. Waewalt oli ta tõstnud jala kodumaa pinnale, kui juba teenistus wõttis ta oma walbusse.

„Peame nüüd juba lahtuma, armsaim,“ ütles Willens. „Mind oodatse nähtawasti. On wiimne aeg.“

„Sendate tagasi?“ küsis Renate lohtumult. Selda „teie“ polnud talle terge, kuid ise ta oli ju jeda tahtnud. — „Kui ma sind suudlen, tohin ometi selda „sina“ julle?“ oli Willens tol korral naerdes küsinud; Renate oli nõustunud.

Nüüd seisis ta tema ees. Lahtumine lühikesteks ajaks, ent siiski lahtumine. Mõlemad tundsid, kuiwõrd nad olid juba teineteisega seotud, nii et see esimene walu nende õnnes oli nii lõikaw.

„Lennut on Tuhlsbiittelis stardivalmis, härra ülemleitnant,“ teatas wormifandew noormees ja awas autoukse.

Renate hoidis meesi paluwalt tagasi. „Kas te ei wõtaks mind endaga kaasa lennuväljale? Tahaksin näha teie startimist, Willens!“

Tema filmis oli nii anuw ilme, et Walte ei suutnud ära selda. Renate sõitis temaga kaasa läbi talwise Hamburgi.

Lennuväljal olid nad lühikeste hette jooksul täiesti omawahel.

„Kuulete minust peagi, armsaim naine.“ Willens surus tase tema lätt ja Renate ei tõmmanud jeda ära.

„Härra ülemleitnant, masin täiwitati juba,“ teatas monöör ja lisus Willenji sel moel wägimaldsel Renatest.

Pagas pandi kiiruga kohale, weel jalutajid nad korra lennuplatwormil. Ei suutnud lahtuda teineteisest.

Alles siis, kui lenduriüksikonnas mees tuli küjima, kas Willens soowib ise juhtida lennukit, taipasid nad, et nüüd on wiimne aeg.

„Ma juhin ise,“ ütles Willens, waadates Renate ootawaisse silma-desse.

Koor allohmitser hoidis Willenjile nashmantlit selgapanemiseks.

„Mu kõige parem,“ naeris Willens. Pani siis pähe lendurimüüri, sidus ühe kaunis ebamäärase jalli taela ning naeratas oma summalist naeru, mida Renate nii wäga armastas tema juures. „Jõuluwana wõiks mulle öieti tuua uue jalli!“

„annan tellimise sisse,“ noogutas Renate arusaamalt pead ja ulatas käe, millele Malte surus õrnalt oma huuled.

„Kõike head — ja nägemiseni, Renate ten Mehren.“

Hõbedaselt kiirgawa tahemootorilise surin neelas Renate jumalaga jätusõnad.

Mootor pörises täisgaasi, kui Willens hüüdis stardi-montöörile:

„Kõik korras! Minet!“

Skundikiirusega wabastati lennuk pidurklotsidest, julgfergelt weeres atendaw sünd stardits ning keeras end tuules.

Äkki tajas weel tugewam pöörin — nagu tahaks maafamar lõhkeda — ning turja undamisega kiigles lennuk maapinnalt lahti taewa poole. Renate nägi, kuidas hõbelind kergelt tõusis ning wõitles enese siis järjult järjest kõrgemale ja kõrgemale. Ta nägi Willensit lehwitawat käega. Põhsuma jüdamega jälgis ta hüwastijätu lennutiiru ülal pea kohal. Siis kadus lennuk silmist.

„Armastan teda,“ käis äkki wõpatus läbi Renate südame. Tal hakkas külm. Ta oli nii üksi jäänud. Ent õnnejoobumus ei lastnud tertida üles kurbusetunnet.

*

Giss Gärtner seisis platwormil, käes kimp kollaseid astreid, kui rong jooksis müürinal jaama ette.

Giss Gärtner taclutas Renatet nii tormiliselt, et see üllatunult küsis: „Nonoh, wäike sõbratar. Kas on juhtunud midagi?“

Ta waatles Gissi põhjalikult ja pidi nentima, et selle kauni lapsega sündinud suur muutus. Gissi juuksed olid loomulikku pählipruuniks, ta oli loobunud wõikast weenikutihapendiga pleegitud poisipeast, mis oli mõjunud nii kole ebaloomulikult. Gissi huulte ümber ei märganud enam snobistlikku naeru — ta waatas naiselikult õnneliku pilguga Renatele otse.

„Miksine mees on sellega hakkama saanud?“ küsis Renate meeldivalt üllatunult.

„Mitte lohe nii palju küsida, armas,“ sojistas Giss. See wainne oles oli tütarlapse juures wõõrastaw. „Rõheme sinu juure koju — seal hakkame pihtima.“

„Taewake — Giss — ja pole ometi teinud rumalusi? Mis on lahti?“ Renate haaras sõbratari embusse ja pilitas õrnalt ta näokelt.

„Rumalusi küll, aga — keni rumalusi,“ naeris see ja hõikas pakkandja, kes wiis kohwrid taskosse.

Renate meeldivas kodus oli kõik walmis tema wastuwõtule. Kõikjal palju lilli, kirjastustel suur kimp kirsanteeme, ning teisiigi üllatusi ja kingitusi sõpradelt ja tuttawalt. Kõik rõõmustasid Renate tagasituleku üle.

„Suur start“ — „Vaba Maa“ romaan.

Eiis tõi lõpuks viimase üllatusena wälja kimbu walgeid õrn-õrn-
tulpe, milledele ilus kuldkollane jüda — need olid seisnud fogu aja wanu-
tons.

„Kelle käest need on — ei mina tea. Kiri oli juures. Menate, Menate,
ega ja ometi...?“ Eiis piilus nudishimuliselt üle Menate õla, kui see
awas ümbriku. Menate aimas juba, kelle käest need lilled tulid.

„Sinu lemmiklilled? Nähtawasti wäga lähedane sõber.“

„Siidamilitud termiitused — Matte,“ luges Eiis ja kõigutas pead.
„Mis ajast on ilusal Re'l minu ees jaladusi?“

Menate jättus segadusse. „Üts tutwus laewalt.“

„Pendur?“ küpis Eiis, kelle nudishimul oli wõtnud tuld.

Menate noogutas peaga ja hakkas lilli torraldama kristallkaunistes-
floweril.

Eiis oli nähtawasti wäga ametis omaenda asjadega, et ei hakanudki
rohkem pärima.

Küünd alles märkas Menate, et Eiisi wärsaku tae sõrmes oli tulius
kuldjõrmus. „Doh?“ küpis ta üllatunult.

Eiis andis talle lastuwa juudluse. „Zah, deary, see oli minu wi-
mane rumalus. Olen tihlatud ja abiektun õige pea.“

Küünd jutustas ta oma õnneft.

Menatele jai siis ka selgetis wäitefe sõbratariga toimunud muuda-
tus. Ta rõõmustas temaga kaasa.

Päris hilja õhtul, kui Eiis oli lahkunud ja Menate wõis jaa
mõelda oma mõtteid, läks ta floweri juure ja jilitas heilitawa tšeg
walgeid lilli. Kõit ta mõtted olid mehe juures, kes wägiwalselt oli
tõmmanud teda pimeduseft päitefesje.

Juba järgmisel päewal neelas tšö Menate enesefje. Ta efitas tš-
jastufjele reifil tehtud joonifjed. Ka moeateljees oodati tema nõuan-
deid, feft otje pärast jõule tuli ajuda lewadmoew wäljatöötamifjele.

Menate elas end tiiresti jisse. Ilue ülewoolawa töördöömuga afus
ta afja juure ning õnnestaw jaladus tiinustas ideede wiljakust.

„Ma ei tea, prona ten Mehren,“ ütles peadirektor lord ametliku
hommikföögi ajal Menatele. „Teiega peab olema midagi erilift juh-
tunud. Teie tööd on wäga julged, kuid felle julguife taga peituwad
tšellifjed wöimed. — Teie joones on midagi wiimafel ajal, mis paneb
mõtlemä. — Kuid rõõmustan teie üle... kui töötate felfifelt edafji,
wiiatje teid ühel päewal meie juureft ära.“

„Ei tarwifje larta, direktor Feddersen,“ wastas Menate armas-
tuswäärifelt. „Kes on minule truu, fellele olen ka mina truu,“ nal-
jatas ta ja Feddersen tõstis klaanji Menate termifjeks.

Kui Menate istus õhtul oma ftuubios, — päew täis rõõmjat töö-
loomingut felfjataga, — tõmmates weel wiimifjed jooni felle wöi teife

soojate täiendusteks, lastus temale seesmise õnne ja tänuliku rahulolu saame.

„Mul on töit,“ mõttes ta, sammudes läbi oma ateljee mugavate ruumide. „Kui saatus mulle annab veel midagi head, siis on jee tingitus, mille eest tuleb tasuda...“ Kuid sügaval endas tundis ta igatsust, suurt mõtmatut igatsust Willemsi järgi, tema sõbralikkuse ja naerivate silmade järgi.

Jõuludõhtu pidi Renate meetma Gissi ja selle peigmehega. Salaja ta oli lootnud, et Willems tuleb neljandats nende hülka jõule pühitsema, kuid laulumisest Tuhlsblüttelis ja terwiussillidest saadit polnud mees enam annud endast elumärki. Näis, et need talid pühad mõõduvad meeleletulesteta temast.

Renate oli kurb — jee oli temale waluksam, kui ta oleks mõinud arvata. Kas oli ta sellele mehele jiski olnud waid reisiisliit — wälite waheldus naisintuuste pilas ahelas? Sellised mõtted piinasid Renatet ja põhjustasid teda, et ta läks jõuludele wastu ootusrõõmuta.

Suurema heameelega ta ehtis wälteist kuuete ja pani walmis kingitused Gissile, Willemsile määratud sinine siidpadi tema oma lüega tititud hõbedaste riibadega wafemas nurgas, joonis, mis kujutas tema ateljeed ja soowitud saali — tebasid patis ja kuuiseotstega ilustatult kapis. Enam kui üks kord oli Renate mõinud telefonitoru, kuid uhkus teelas temal kõlistamast mehele, kes ei pidanud loomulikult sellisel pühäl teda ise üles otijda.

Kui jee mees aga äkki tell kolm seijis tema ees, kui ta kuulis tema sügawat tõlawat häält, siis hajusid töit piinawad mõtted juures õnnetundes.

Nagu jõuluwana tuli ta tema juure. Arwutult patte ja patistest, lilli ja tuhat üllatusi töi ta kassa.

Kats toredat tundi nad weetjid teineteise seltsis, tella kolmest tella wiieni.

„Kuidas olen õnnelik!“ mõttes Renate endamisi üllatunult. „Lapselõwest saadit ma pole weetinud ilusamat jõulupüha!“ Wähe enne miit oli läinud pimedaks. Walte süütas küünlad ja tõmbas atendele ette eesriided. Midagi küsimata ta oli seda teinud ning Renate ei seganud teda. Siis mees oli ehitanud üles Renatele määratud kingituste kuhila ja Renategi töi wälja oma kingitused.

Nad tundjib end nagu kaks last, sellele jõulud on ilusamats ajaks loogu aastaks. Nad olid juutellised rõõmustama nii siiralt, sest laudjib oma siidames suurt armastust, aimamata ise seda.

Kaks hella huldust Renate pehmele soojale saule oli töit, mis Willems julges, — Renate kodu mõjus temale karmitsana just seepärast, et leegi neid siin ei seganud. Renate oli ahwatlewalt mõlun

oma terves koduriis, kuid Willensile oli Renate ten Mehren piha, sest kui tal ei olnud võimalik naisele pakkuda muud kui ainult oma jäsime võimjaid tundeid.

Teed juues — istudes sügawates tugitoolides — surus Willens küll kord ägedalt Renate kätt, talle näis, et ütski naine warem pole tekitanud temas nii suurt tormi kui blond habras ja liigutawalt kaunis Renate ten Mehren. Kuid weel ei suutnud ta naisele anda rohkem kui oma huulte õrna andumust.

Sige warsti Willens pidi lahkuma. Kella 6 ajal läks rong, millega ta pidi sõitma wanematekoju. Jõululaupäew ja järgnewad pühad olid need päewad aastas, millal wana kindral Willens tahtis oma poegi ja tütreid kõiki näha enda ümber.

Renate mõistis seda ja ometi ta oleks annud palju, et weeta jõuluõhtut Maltega... Siisil ja tema peigmehele on nagunii teineteisega küllalt tegemist. — Kuid Renatele jäi nende kahe õnneliku tunni mälestus; õnneft tulwil jüda aitaks ütsildajist hetkest üle. —

Enne lahtumist Willens tõmbas naise weel kord igatsewalt enda wastu.

„Minu mõtted on kogu õhtu sinuga — mõtle sinagi minule.“

Mehe silmad olid nii lähedal Renate omadele, sõnade kõla liigutas naise. Wastu tawalist endawalitsust Renate haaras impulsiiwselt mehe käed. „Sina,“ ütles ta päris taja.

Ta oli nii abitult liigutaw, et Willens tundis wärinat oma jüdamas. „Dirwele,“ sosistas ta. Talle näis Renate sel hetkel kartliku hirmena, kui ta, pehme ja sale, toetus abitult tema najale, suurtes pruunides silmades niiste läige...

„Mis on?“ küsis Renate naeratades.

„Ei midagi. — Sina! — Oled tänahest päewast minule Dirwele!“ Siis juundles ta weel kord Renate imestawaid silmi ja läks.

„Milline suur laps,“ mõtles Renate soojusega jüdamas. „Mõned mehed on ja jääwad alati lasteks. Nad tahawad mängida ja ometi neid tuleb wõtta tõsiselt. Terwe elu tessel jääb nende soontesse nooruri werd. Miski ei kõtuta neid — kõrgeski wanuses usuwad nad päikeseküllast ja edutat tulewikku...“

Ta muutus rõõmsaks ning see seletatud ilme oli weelgi ta näol, kui awas uffe sõprade wastuwõtuks.

Jõuluõhtu oli pidulik ja lõbus, siiski Renate tundis millestki puudust ning mõistis seda, kui Eils ja tema peigmees olid lahkunud. Tundis, et ta pole inimene, kes juundaks ütsi läia lõpuni oma eluteed. Tal puudus miski... armas käsi, mis wargji oleks silitanud käsiwarssi, tema juure kuuluw inimene, kellele oleks wõinud niisama wargji öelda armisa sõna.

Mees sõbrana ja kaitsjana puudus tal. Täna esmafordiselt ta tundis üllindust ja muutus rahutuks.

Ta teadis, et see on suure igatsuse algus, ning ta alistus igatsusele, lootes sellest endale suurt õnne.

Sügavtumedas mantlis, tikitud täis heledamaid tähti, sammus õõ läbi linna... Renate tundis äkki soovi veel vähekeste jalutada. Ta tõmbas kasuka selga ja hiilis ettevaatlikult treppidest alla. Talle näis vastu-meelsena kohata mõne majaelaniku kaastundlikku pilku — üksi jõuluõöl...

Täna oli tühi — hele kuuvalgus heitis varje majade vahele. Willad näitasid oma järavaid silmi, millede taga nähtus küünlaheites jõulupuid. Kuskil mängiti „Püha õõ, õnnistud õõ...“ hele lapskehääl kirkas rõõmust...

Nüüd mõistis Renate, mis temal puudus. — Oli selline püha mõeldaw üldse lasteta? Ta unistas endamisi. — Oles ta juutnud minna lahtu ten Mehrenist, kui oles olnud laps temalt? Ei — iial ta poleks mõinud jätta maha oma lapse isa...

Igatsus emaõnne järgi paisus temas suureks. Segases meeleolus ta saabus tagasi oma ateljee-korterisse.

Studiouruumid olid soojad. Söögitoast kandus köitjale kuuse ja küünalde lõhna. Renate leeras põlema köit tuleb.

Walge paber töölaual kutsus meelitawalt. Nagu wäsimus taganes suure loomiskire ees. Ta mõttis pliiatsi, julges filmad, et näha selgemini seda, mis mõte dikteeris — siis algas ta.

Miski ei seganud teda — suur waikus ümberringi, lüminas waid tasane surin. Sel 24. detsembriõöl Renate awastas oma tõelise ja juure anni.

Alles hommikul, kui esimene ähmane valgus tungis läbi aknaeseriite, ärkas Renate oma joobumusest.

Ta pani pliiatsi ja pintsli kõrwale — nüüd alles waatas ta täiel teadwusel seda, mis ta loonud. Pabereilt naeratas talle vastu kauneid lapsenägusid — tema käeliigutustest sündinud. Julgete pliiatsitõmmetega oli paberile manatud poisikeste päid, õrnu tütarlapsenägusid, telmikaid ja unistawaid lapsi hingestatud pilguga.

Mõned olid sündinud paarist pliiatsijjoonest, teised elustunud pildits atwarellwärwides. Laste peakehed, nagu neid Botticelli ei oles mõinud kaunimalt manada lõuendile, ega ta keegi teine paberile wõluwamalt elustada.

Wäsinult istus ta veel wiimuste oma töö ees. Ise enda üle imestades ning piiritult üllatunud, lehitses ta wäsinud kätega paberlehti. Ta nägi asjatundja filmaga, et see, mis ta loonud, oli hea.

Eiis tuli tema peale äkki tinane wäjimuse — nagu see tuleb inimesele, kes weeretanud endalt suure raskuse. Seitnud woodisje, wajus ta otsetohe sügawasse unne ja magas kuni järgmise päewa lõunani. —

Josepha pidi kolm korda tugewasti koputama, enne kui Menate ärkas. Josepha oli perekonnamara. Menate wanaema oli lapse toonud endaga kaasa mägilälast ühel juwel. Laps oli kaswanud koos Menate emaga, ning kui see abiellus, oli Josepha tulnud kaasa ohwitjeri-kodusje. Kui siis oli siis sündinud jällegi lapsi, oli ta kaswatanud neid ja hoolitjenud nende eest nagu lihane ema. Nii oli ta wanaks saanud ning jatkanud hoolitsemist oma lemmiklapse Menate eest, kui see juba ammu oli täiskaswanu.

Josephal oli nõrkus, mis paljudele tegi nalja. Menatest kõneles ta alati — „meie“. Rohates mõnd Menate tuttawat, ütles ta näiteks: „Meil on täna peawalu ja me ei saa kahjuts tedagi wastu wõtta.“

Tol korral, kui Menate sai auhinna oma tööde eest, tormas ta otsetohe kõit sugulased ja sõbrad läbi ja teatas järewal näol: „Meie saime aasta kõige parema pildi auhinna! Jah, nüüd me oleme juba midagi!“

Nüüd seisis sama Josepha magamistoa ukse taga ja koputas. Kui Menate lõpuks kuulis ja küsis, mida on siis nii tähtsat, et inimest ei lasta enam magadagi, seletas Josepha walju basijhäälega: „Taewane isake — kas me täna siis üldje ei tahagi tõusta woodist? Hani kuiwab warblasets, kui ta weel kauem peaks praeahjus järijema. Pealegi pidi täna tulema külaline tee ajaks. Ei tohi pahandada — meil tuleb nüüd küll tõusta!“

Josepha tuli tuppa ja wabastas akna latteest.

„Mis kell on?“

„Wiis minutit puudub ühest ja sina oled weel woodis!“ torises wana majapidaja ja awas aknad, nii et tuba täitus külma talwedhuga.

„Päh — sa tahad, et ma külmuksin jääpuritaks! Täna on püha — ma ei saa aru, miks pidid mind nii wara waiba alt wälja ajama?“ Menate hüppas woodist, laelustas wanalesti. See naeratas nüüd juba leplikumalt.

Eel ajal kui Menate tegi hommitusi wõimlemisharjutusi, koristas Josepha tuba. Tema ilmeist wõis märgata, et uubishimu waewab teda, ent ta ei hakanud pärima. Ta teadis, et Menate nagunii ise jutustab.

„Roh, Josepha?“ küsis Menate lahe harjutuse wahenajal. „Mida tahaksid sa teada, kullake? Mida peaksin sulle jutustama?“

Saleda walgepäise poisina näis ta seal heledas pidzhaamas hiritama kaswatanodes. „Küsi aga küsi, Josepha. Sinu ees mul pole saladusi!“

Wanale sai üle oma uhkusest. „Taewane isake, jäta juba kord see kontide wäänamine, teed enese niimoodi weel hernehirmutisets!“ Ta wõttis lapist Menate pesu. Eiis sidus walge tärgetatud põlle tugewamini ette — sooh, nüüd tuli küsida seda, mis lastkõmmend neli tundi juba

maemas südant.

„Kuule, Meeni, on see tõsi, et see eiline külaline on üks tuule peal ratsutaja — lendaja mõi mis?“

Sellejärele Josepha krammis õige ägedalt pesulapis. „Seejama härra, kes tuli tulpide ja kole paljude patistestega?“

Menate hakkas kõvasti naerma.

„Sa mõtled härra Willensjit? Ta on lendur, mu armas — väga kena lendur ja mulle ei meeldi, kui ja minu sõbraid kõneleb halvats-panewalt, mõistad?“ Menatel oli raste jääda tõsiselt, sest Josepha mah-tis talle otja nagu kiwikuju.

„Mis? Sõber? Taewane isake, on see alles supp! Et minu wanad filmad seda veel pidid nägema. Lendab õhus — ja sinu sõber!“ Wanate lõi risti ette ja ruttas siis wannituppa, kus ta kaua aega solistas woega.

Pärast, protseerides Menatet, alustas ta veel lord.

„Niisuguste inimestega ei tohi mõistlik inimene tegemist teha. See on jumala naermine... taewa all masinaga ringi ajada!“

Menate sai nüüds tõsiselt pahaseks. „Jäta oma riidlemine!“ ütles ta.

Nüüd Josepha ei lastnud end enam peatada. „Ära ärritu, ma olengi juba walmis. Aga õige asi see pole. Iht pead ja mulle töötama, Meenite. Ära sina niisuguse turadikasti sisse oma jalga tõsta!“ Wanateisel olid peagu pisarad silmits.

„See küll.“ Menate patjutas talle heatahtlikult seljale. „Ära selle pärast muretse. Mulle pole suureb kõrgused kunagi eriti meeldinud. P-a hakkab pööritama. Nüüd sina pead leitnant Willensjit teistki kõnelema. Mine, pane oma warblane walmis, kümne minuti pärast tulen jõoma.“

*

Nell neli tuli Berneuchen.

Wäike waimne Berneuchen, Menate nõuandja kirjastuses, kellele ta mõlgnas palju tänu. Tema oli see, kes Menatet alataja julgustas, kui sellel wahel oli hetki, kus uul endasse ladus. Temale mõlgnas ta peagu terwenisti oma lastjäari, sest Berneucheni wäsimatu energia ei olnud järele annud enne, kui Menate ten Mehren sai tuttavaks laiema puh-litu hulgas.

Tol korral, näituse ajal, oli tema kogu asja korraldanud, sest Me-natel endal poleks kogu ettemõtteks jatkunud julgust.

„Kellel on andi, see ei tohi end pimedasse nurka peita!“ tawatset ta seltsa ning Menate oli piilunud káia tema õpetusjóna järgi.

„Rõõmsaid jõulupühi, Berneuchen!“ terwitas Menate külalisk ja ai-tas tal mantli seljast.

„Rõõmsaid jõulusid!“ Berneuchen hõõrus külmaist langeid sõrmi. Ta ei lannud kunagi kindaid — see oli tema maania. Sooja tuppa astudes

tõmbusid prilliklaasid ubuseks, ta asus neid puhastama. Nii seisis ta hetki jooksul väga abitult filmi pilutades — ta oli väga lühinägelik.

Kenate juhtis teda tugitooli juure ning asetaski mugava padja seljatoeks. Talle oli see vananem mees omamoodi armas, midagi laastundmuse taolist segunes soojusetundega.

Joodi teed.

„Kas järgmiste žurnaalide kaanelehed on juba kaalumisel?“ küsis ta nii päris muuseas. Graclus ta ei armastanud kõnelda tööst, kuid waistlikult aimas, et Kenatele see teema on kõige lähedasem.

Ja otsetohe tõigi Kenate wiisandid mälja, näitas ka lewadmodellide lamandeid — Berneuchenil oli sellestki hea film.

„Stuudios on veel mõned katsed, Berneuchen,“ ütles Kenate naeratahes. „Mul on väheste kõõgis õiendada. Waadake lord sinna sisse.“ Põksuma südamega lahkus ta toast.

Kui ta mõne aja pärast astus ateljeeruumi, istus Berneuchen joonistuslaua ees, wapp lastenägudega ees. Tükk aega ei öelnud ta üldse midagi, raputas waid pead, waatas lord Kenatele otja ja siis jälle joonistele, nagu oleks temaga tehtud nalja.

„Ei kõlba?“ küsis Kenate.

Berneuchen tõusis aeglaselt. „Olete leidnud oma tee, Kenate ten Mehren. Selle tee, mille ma salaja lootsin olewat teie oma. Küüdi ei tarwitse teil enam midagi tarta.“ Ta wõttis Kenate käe ja surus seda õnnitledes. „Suur and, väga suur and. Kerge, pealiskaudne on täiesti kadunud teie joonest. Tean, lähete meile sel moel lahuma. Kuid me ei haffa teid taktistama... teil on ees suur tulewik.“

„Kuidas, Berneuchen?“

„Tean, et ei tee head oma firmale. Kuid ma ei saa teisiti. Tulewikus, proua Kenate, joonistate waid selliseid jooniseid nagu need lapsed, kõiit muu on jäänud seljataha. Meis lastefututustis on teie hing, siin on süda laaja töötanud!“

Kenate waitis. Ta ei mõistnud isegi, kuidas see äkki oli tulnud, et miski ajas teda joonistama neid lastepäid. „Mis te joowitate minule, Berneuchen?“

„Seda, mida iga kunstiaadeemia professor teile joomitaks. Otsige sobimaid modelle ja haffake maalima portreesid. Manage paberile ja lõuendile lapsi nagu sellisena, nagu näete seda. Alkwarell, õliwärmid, pliiats — kõiges olete kodus...“

„Kas sellest sõõnuks saab? — Ma arwan...“

„Kui suur anne pole saanud alati kõhtu täis ainultki jumalikust sädemest. Muudugi ei tohi te moejoonistamisest ja laastööd kirjastuses kõhe heita waina. Kuid ilma selletagi jatkus lihtsaks eluks waeuust kartmata.“

alewadel näitame kunstinäitufel Renate ten Mehreni õiget palet. Moeideed wõi originaalset laanejoonist paberile wijata pole ka terge, kuid sellega saawad siiski paljud hakkama. Last aga tema muretus süütuses on ainult wähesed osanud kujutada."

"Kes lasseb tänapäewal maalida portreed lapsest, meil on ju väga palju häid ülesmõtjaid?"

"Seni on puundunud head kunstnikud, kes oleksid wiitsinud näha mae-ma lapse näotest lõuendile manades. Tehke algust, proua Renate, usun, et teil seisab ees suur tulewik."

"Ja kust saan modelle?" Renate tundis endas juba uuesti loomisrõõmu pulbitsewat, silmades loitis tuluke.

"See jätke minu mureks. Ülehomme saadan teie juure wäitese Petra Ballentini, mu õetütre. Wõib-olla toon ta ise siia, ta on väga arg tüdruk. Tehke temaga algust."

Berneuchen tõusis. Neg oli minna koju. Sinna oli jäänud terve wirn käpikirju läbiwaatamiseks.

*

Renate seisis meel wiimu akna all, kui Berneuchen oli lahkunud. Kui kõik inimesed oleksid sellised, mõttes ta. Siis aga kandusid ta mõtted eemalwiiduwale sõbrale, kes oli toonud äkki tema ellu kogu selle sära ja pühapäewa.

Anne, edu, kuulsus — need on midagi torebat, kuid mis on see kõik armastuse kõrwal? Armastus üksi juudab anda jõudu ja on jõud, mis meid juhib! Renatet wallutas suur õnnejoowastus — ometi jälle tord teadis ta, mis on armastus.

Jõulupühad möödujsid wäikeses heaolus. Renate oli õnnelik, et wõis uuesti ajuda oma töölaua juure. Seeftord ei meeldinud talle pühad. Kõik temas liisendas töö järgi, nagu oleks puhtunud sisemuses suur lõmaw tuleleek, mis nõudis oma oja. Jumalil tuluke kiirgas tema weres.

Petra Ballentini walmistas talle meeldiwaid tunde. See oli wäikne tüdruk, kellel polnud sugugi raste kats tundi istuda paigal. Renate linnis temale ilusa nutu. Tüdrukute istus nufuga pingil. Renate püüdis tabada lapse näos emalisku tooni, kui see wäikeselt fusjutas oma nufukest.

"Kas sul pole lapsi?" küsis wäike Petra eimesel päewal.

"Ei, Petra, kahjuks pole", wastas Renate turwa alatooniga hääles.

"Küll ja siis warsti saad. Kõigil minu tädidel on lapsed ja sina oled ju nüüd ka minu tädi."

Renate naeris endamisi lapse ennustuse üle. Ta oli nüüd alati heas tujus ja rõõmjas meeleolus. Juurdlemisest ja asjatust muretsemisest ta oli loobunud.

Willens kirjutas kodumäe lord. Kirjast õhtus rõõmsat eluajastamist ning see kandus üle ka Renatesse. 2. jaanuaril ta pidi olema tagasi ning rõõmustab lohtumiseft Renatega.

Renate oli salaja lootnud, et saab weeta wana-aasta õhtu Willensiga. Ta oli wähele pettunud, kuid mitte just kurb.

Aasta wiimse päewa ta otsustas weeta täiesti üksi, ütles ära kõik liialutused ega lastnud end wõluda Cissijätki.

„Armastad teda juba nii wäga, et ei taha pühitseda uue aasta saabumist temata?“ küsis Ciss taktitult. „Nummaline, et ta jätab sind alati üksi. Loodetawasti ja ei pettu.“

Renate waidles Cissile wastu, jūdames aga nõustus temaga.

Kell seitse õhtul haaras mingi seletamatu rahutus tema. Õhtune post polnud toonud ainsatki rida Willensilt. Parajasti tahtis ta ajuda otstima Cissi telefoninumbrit, et öelda, et ta on ümber mõelnud ja tuleb „Esplanadi“, kui jamal hetkel kõlises telefon ägedalt.

Renate surus käe südamele. „Wõib olla?“ Ta ei usaldanud nagu wõtta kuuldetoru kätte. Telefon helises teistordjelt.

„Renate ten Mehren!“ ütles ta õige taja, ärewus pitšitamas kõri.

„Terwist, Renate!“ kostis lõbus hääl. „Saabusin äsja tagasi. Tahaksin sinuga koos wõtta uut aastat wastu. Loodetawasti pole sul midagi ees?“

Renate neelatas korra, kuid õnn nõõris kurtu, ta ei saanud midagi öelda.

„Hullo, Renate, miks te ei wasta? Kas ma jegasin? Teie ei rõõmusta wist?“ Hääl muutus launatamatuks. „Ütle ometi midagi, armas naine!“

Renate pigistas krampsilult kuuldetoru, tundis werd pekswat metšilult joontes. „Kuidas ma teda armastan!“ mõtles ta. „Jah, Walte, rõõmustan, et tulite“. Ta ei saanud enam midagi öelda, Armastan sind! oleks ta tahtnud hõijata, kuid seda ei tohtinud.

„Tahad weeta minuga wana-aasta õhtut?“ küsis hääl telefonis, see lord anuw ja jilitam.

„See meelega, Walte. Kuid mitte tavalises mõlles. Ei tahaks olla eemal kodust, kui kelsad kuulutawad uue aasta saabumist“.

„Täiesti minu wande. Pühitseme teie juures? Palun, lubage mind tulla“. Ta ei oodanudki ära wastust, määras ise ruttu, et mitte lasta ära öelda.

„Kell üheksa olen teie juures. Toon kõik ise kaasa. Nägemiseni, Renate.“

Wõis mõista, et ta oli õnnelik ja rõõmustas õhtu üle nagu poisike.

Menate pani kuuldetoru hargile ja seisis hetke juletud silmadega. Ah, kuidas süda tagus metsikult, kuidas veri woogas põletawa joana soontes. Kunagi warem polnud ta tunnud sellist joowastawat tunnet!

Ukna taga sätendas tuhmis taewas heledaid tähti.

Menate surus kuumawa lauba vastu aient, juu ümber mängles unelew naeratus, pehme nagu uduloor.

Ta riietus samasse walgesse kleiti, mis tal oli seljas nende esimesel tohtumisel laewal.

Wiltens märkas seda otsekohse, kui Menate awas ukse.

„Mii kaunis, minu jaoks?“ küsis ta õnnest järede ja tõmbas naise mõlemad käed oma huultele.

Siljem joodi punast pehmet weini, mis pani põsed hõõguma ja teele turgemini läima. Nad kõnelesid sellest, mis äsja olnud, eelseiswast aastast ning mida lootsid uuest aastalt.

Midagi oli nende wahel, mida nad ei puudutanud, et seda mitte purustada. Pilgud kiindunud nagu unes teineteisesse, puudutas käsi aralt teise kätt.

Kui kirikukellad rõõmsas tooris teatasid uue aasta saabumist, walas Wiltens sekti klaasidesse ning õrnalt kõlisesid õnnitluste wahel mõlema klaasid. Soowid kõnelesid nende filmadest, Menate ulatas mehele oma huuled juudlemiseks.

Kaunis oli see uueaasta öö lahese, õnn kolmandats külasijets.

Kui kell oli löönud esimese tunni uuest aastast, palus Menate, et Wiltens läheks. Mees läks, ta tundis, et sel ööl nad poleks tohtinud kauem wiibida koos.

*

„Kui ilusaks muutub maailm, kui oled armunud!“ mõtles Menate ja kuulatas imestades oma südamet õnnelikke lööke.

Kui kaunis on maailm, kui istutakse Walte kõrwal loozhis ja jälgitakse ooperit; kaunis on maailm, kui jalutatakse tema kõrwal pisi puistes teed mingi kindla sihita ja lawatsujeta, tuntakse endas waid suurt põlewat igatsust.

Wiltens pühendas loogu oma waba aja uuele sõbratarile. Ja kuigi ta aeg oli wäga piiratud, iga waba hetk oli ta koos Menatega. Nad istusid lohwikus wõi käisid kinos, et ainult wiibida lähedistku teineteisele.

Kui Maltten oli waba terve pärastlõuna, siis külastati muuseume ja kunstinäitusi. Menate juhtimisel Walte omandas järjeft enam teadmisi kunstist; ta mõistis nüüd wahet teha wanameistrite, hea kunsti ja halwa wahel ja see tegi temale nalja.

Kewadnäituselga tahtis Renate oma sõpra üllatada, seni ta polnud reetnud oma uut tegewusvälja. Tööd oli tal väga palju. Kewadmodelide wiisandid olid hästi õnnestunud, tema näpunäitel valmistati žurnaalide kaanepilte ning tema isiklikul juhtimisel valmistati esindusmoele osthuvõimalistele tutvustamiseks.

Selle kõrwal jäi tal siiski aega üle piltide kallal töötamiseks, mis pidi üllatama maailma keraad-kunstinäitusel.

Wahel Willens oli pahane, et Renate ütles ära kohtamise.

„Mul on tegemist, armas sõber, pead jätma mulle waba aega. Kohe pärast näitust olen täiesti teie käsutuses!“

Kuid Walte ei tahtnud leppida sellega, ta ei osanud enam olla ilma Renateta.

„Sa ei wõi aimata, kuiwõrd olen harjunud selle naisega, Hans,“ pih-tis ta oma sõbrale, lendurkapten Ehrhardtile. „Tema läheduses olen nagu ümber sündinud. Ja pean tunnistama, et tollest ajast, kui tema walitseb minu mõtteid, mul on olnud edu. Kes oleks wõinud ennustada, et ma nii kiiresti kaotan oma südame?“

„Igale saabub kord aeg,“ naerates tasakaalukas sõber. „Minul on ainult põhjust rõõmustada. Sinu mitmenaise-ajäädid polnud wiimasel ajal just eriti meeldinud. Täna see, homme teine — mul oli wahel päris tõsine hirm sinu pärast. Kas nüüd kõik see on selja taga Willens?“

Walte wilstas marjawiisi ja muigas. „Kõik, Hans. Endalegi tundub imelik, et mind ei wõlu enam see igawene tagajamine ja kole palju kuh-jamine. Mida ma küll leidjin selles? Mäti jäi nüisugusest armuseiklusest lääge maitse suhu.“

Willens süüitas sigareti ja puhus suitsu rõngastena lafte.

„Ja proua ten Mehren?“ küsis sõber.

„Jah... temaga on kõik teisiti. Rummaline naine. Temaga oleks isu abielluda, kuid ta ei taha mind.“

Ehrhardt tõstis üllatunud silmad: „Miks?“

Willens naeris wähe libedalt. „Hans, sõber — ja ei tunne teda. Ta on wahel nii ligipääsmatult karge, sageli nii imelikult arg, et hak-tad häbenema oma julged mõtteid ja oma awalikkust. Tal on elus ol-nud palju libedust, — arwan, ta tunneb hirmu uue abieli eest pärast pantkrotti ten Mehreniga.“

„Armastab ta sind?“ päris Ehrhardt kangekaelselt.

„Wõib olla. Kuid jätame selle juhu. Ta on nagu mimosas, mis peidab end kartlikult, kui temale liginetakse. Kas ta üldse kõige olnu järele on wõimeline mõnele teisele mehele weel kinnima oma armastust? Kuid ta on waimustaw!“

Wilkens jutustas veel mõndagi Renatest. Teine kuulas tähelepänesult.

„Õige järele, mis ja mulle jutustab, Malte, soowitan sulle väga ettemaatslikku tegutsemist. Mitte kiirustada, mitte tormast riin-nata, nagu see on tavaliselt sinu viis. Pead püüdma sellele naisele ae-gamööda jisenada usku mehesse. Kas sina see õige oled, ei mõi ma öel-da, soomin sulle igatahes kõite head. Muide, tutmuksin meeleldi selle nai-sega lähemalt. Minul kui sinu paremal sõbral peaks selleks olema õi-gus, mis?“

Näägiti toflu kohtamine restoranis, kus Wilkens pidi Renatega pü-hapäewal lõunatama.

Kui kõnesolewal pühapäewal Renate astus Wilkens'i saatel resto-rani, pidi Ehrhardt tunnistama, et ta on wähele pettunud.

Ta oli proua ten Mehrenit kujutlenud teisiti. Rohkem naiselikuna ja mitte nii asjalikuna. Ta oli mõttes loonud temast väga sharmantse naise pildi, kellel pidi olema sinisilmad ja see teatud midagi. See, kes sam-mus Wilkens'i kõrwal tema laua poole, oli kitsuke ja tütarlapselik, jul-gete liigutustega. Naeratahes termitas ta Ehrhardti ja tumedad silmad mõõtsid teda wähe armustawalt.

Siis noogutas tervelt peaga termituseks.

„Wähele liig uhke,“ mõtles Ehrhardt endamisi. „Noh, et waatame edasi.“

Renatel oli seljas lihtne must kleit, walgete tätiste ja wäikeste wal-ge kraekesega. Must mõjus suurepärase kontrastina blondile juuksele.

„Olen teist õige palju kuulnud juba, kapten Ehrhardt,“ naeratas Renate lõbusalt. „Pea tunnistama, et olin päris uudishimuline!“

„Roodetawasti te pole pettunud, armuline proua?“ Ehrhardt waa-tas talle väga tõsiselt silma.

„Dieta ei oota ma inimestelt kunagi midagi eriti jaluksabawat ning ei pettugi seetõttu,“ wastas Renate. „Kuid Malte sõbrast loodan kõige paremat!“ Tema südamlik westkustoon kõitis otsekõhe.

Kelner oli wahpeal awanud „Lacrimae Christi“ pudell.

Ehrhardt täitis klaasid.

„Joo me hea läbisaamise peale, armuline proua?“

Renate kõhles wiimtu. „Hea sõpruse peale, kapten!“

Eriline wõlu hoowab sellest naisest, mõtles Ehrhardt endamisi. Ta näib esimesel hetkel väga jahedana, kõneleb temaga aga paar sõna ja ta on ju wõitunud. Mõistan, et Malte Wilkens'i taoline mees annab fogu oma südame sellisele naisele.

„Mille peale mõtlesite praegu, kapten?“ küsis Renate. „Waatesite mind nii kummaliselt? Roodetawasti mitte halba?“ Nagu kaitset otsides pani ta oma käe Malte käsiwarrele.

Ehrhardt naeris esmakordselt selle õhtu jooksul ja nii südamest, et Renate otsekohe luges teda oma sõbraks.

Jutt arenes õige ladusasti. Renate lähedus mõjutas Ehrhardti taliliseft enam kõnelema.

Restoran täitus inimesift. Pühapäevane meeleolu peegeldus tõi-tide nägubelt.

„Mis on teiega, Renate?“ küsis Wiltens äkki. Renate oli muutunud sünnufahwatuks, imelik tangesunud ilme tuli ta näkku, ainult silmades wärikses rahutu tuluke.

Just praegu oli restorani astunud rühm väga elegantseid härra-seid. Ülimoodjad, tugewasti mingitud naised ja hoolikalt rõiwastatud blaseeritud ilmetega härrad.

„Ei midagi!“ wastas Renate waewalt kuuldawalt, kuid ta läeb wä-rilefid nii, et Wiltens pidi seda tähele panema.

Üks härradest peatus hetkeks, lasi pilgu üle Renate ja mõlema härra täia, kummardus ja läks edasi. Paremas silmas oli tal monokkel.

Ehrhardt oli ametis söömiseega, talle jäi see wahejuhtum filmapaarl wahele.

„Ten Mehren,“ ütles Renate ennast walitsedes, kuid oli tunda, et ta teesmiselt oli juures ärewuses.

Wiltensi nägu muutus jäiseks, ligipääsmatuks. Ta uuris wõõrast külma pilguga, tema juunurgad kõwerdusid põlglihts, kuid täsi jäi endi-selt Renate jõe medele.

„See ei tohi teile enam mõjuda,“ ütles ta tasa. Tema silmist kõne-les tumm käst, millele Renate kuuletalt alistus.

Lõbus meeleolu oli aga korrapealt ära pühitud.

„Dober, arwe!“ hüüdis Wiltens.

Ehrhardt jäi weel sinna. Tal oli nagu nii warsti minel lennuväljale.

„Loodetawasti lufjute mind lord koos Maltega enda juure teele?“ hüüdis ta Renatele järele.

„Kindlasti kapten, kui teile see meeldib!“

Renate walitses end jälle. Ta ulatas Ehrhardtile naeratades läe jumalagajatuks.

*

„Keda te termitasite praegu?“ küsis õlgkollane daam Herbert ten Mehrenist. „Üks teie endiisi sõbratare?“

„Millest järeldate seda?“ wastas ten Mehren.

„Mida ametlikum teie kummardus, seda lähem on olnud naine teile kunagi,“ naeris õlgkollane intiimselt. „Olen seda togenud seni kõigi meeste iures, kuid eriti filmatorikaw on see teie juures, Herbert. Kuid

ma ei kujutle, et seda tüüpi naine oleks võinud teid hirmutada. See pole teie ala." Ta heitis weelkord pilgu läbi akna, kust nägi Renatet astuwat Willensji toetusel taksosse.

"Nummaline vastolu, kuid sedasorti mehed näiwad eelistawat largeid naisi, wallutamiseks pärast, nähtawasti!"

"Wailige, Kathrin. Peaksite loobuma inimeste armustamisest, teda te ei tunne," katkestas ten Mehren oma ilusa lauanaabri kõnewoolu.

"Siis tähendab, itlagi etšõbranna, Herbert?" jatkas see langedaesselt.

"Ei. Minu lahutatud naine!" Ten Mehren tegi teatraalse summarbuse ja wiis mingi naljaga jutulõnga teisele ainele.

*

Willens istus Renate kõrwal taksos. Nad waitisid, kumbki tegewuses oma mõtetega.

"Sa armastad teda weelgi?" küsis Willens lõpuks. Tal oli walus esitada sellist küsimust, kuid teda piinas muutus, mis sündis Renatega siis, kui ta filmas oma kunagist meest.

Imestawate filmadega waatas Renate Willensile: „Kuidas woin ma torraga armastada laht meest, Malte?“ Tema filmad täitusid pisaratega. Pea wajus lohtunult ja alandatud rinnale selle ootamatult wäljalipsanud sõna pärast.

Willens mõttis ta läe, mis laitses otsides puges tema pihku ja suudles teda. Ta oli õnnelik, et kuulis wiimaks õieti neid sõnu, mida oli nii laua asjatult oodanud.

Ta trööstis Renatet. „Kallim, ja ei tohi piinata end minewituga. Olen sinuga, mis mõiks meiega weel juhtuda? Kõik, mida see inimene on teinud sulle halba, tahan mina jälle heaks teha, Renate. Uju mind.“

Kuuldes neid sõnu, läks Renate süda kergemaks. Hajus wari, mis oli langenud tema teele. Ta tundis endas jällegi waid suurt wägemat armastust.

„Pead mõistma mind, Malte. Kui ta nii äkki seisis minu ees, paisus kõik oluu ja rufum määratuks piinaks. Armastasin ju teda kunagi. Kuid nüüd,“ ta jatkas unistawalt, „nüüd — ei ole minusse jäänud muud kui suur ütsõitisus. Ka wihtamine on kadunud. Kõik see sündis nii äkki, ma ei tea üegi kuidas. Ja nüüd, kus see wihtamine, mida ma seni kandsin eneses, torraga ära langes, mõistsin äkki lohutawa selgusega, et...“ ta waitis, nagu häbeneedes teistkordselt paljastada oma warjatud tundeid.

„Ma tean,“ jatkas Willens, „ja armastad mind.“

Renate noogutas. Siis ütles ta waitelt: „Armastus ja wihtamine ei saa ühetorraga elada inimeses. Wihtamine peab andma ruumi armastusele.“

Ta lähendas oma näo Wiltensile. Nad suudlesid ja tundsid kaunimana
kui kunagi warem suurt ühtekuuluvuse õnnestamat tunnet.

*

Kewad saabus sel aastal eratordselt ootamatult ja üleöö. Eile veel
tugewasti kasufasse patitud inimesed tundsid ninas äkki kewade- ja päikese-
hõngu. Esimesed linnud siristasid pungadesse puhtewail puudel.

Kewad tungib werre, kewad paneb meeled wibreeruma. Kewad on
armumise aasta aeg. Armastajad käiwad ringi nagu joobunud wiinast,
aimamata, kui kiiresti kewadele järgneb suwi ja sügis.

Kenate ten Mehren ja Malte Wiltens olid sel kewadel armastajad,
kellele esimene ühine kewad oli imbunud sügawale werre.

„Taewane isake, jälle see lendaja,“ porises Josepha iga kord, kui tele-
fon helises ja Malte küsis Kenate järgi.

„Hirweke, tella 3—4 wahel on mul waba aeg. Tulen lenda sinu
katuse kohal terwituselendu, nii et terwe teie linnajagu tutub ehmatusest
pikali.“

Ja wahé aega pärast kolme ta tuligi porisesedes. Kogu ümbrus oli
täis lennukimootori surinat. Kenate Ichwitas täskurätiga.

Et ta tundis sellistel minuteil hirmu Malte pärast, ei kõnelnud Kenate
kunagi; ta ei tahtnud näidata mehele, et on arg. Kuid Josepha reetis
tema. Kord Wiltens tuli neile ja Kenatet polnud kodus. Josepha kasutas
momenti.

„Kas teate, härra leitnant, mina seda enam pealt waadata ei taha.
Jätke oma kunstitüübid seal taewa all. Kardan iga kord, et meie proua mi-
nestab, nii erutub ta teie fukerpallitamisest seal ülal!“

Wiltens naeris.

„Wõi proua Kenate tunneb hirmu? Küll ta harjub pikapeale ja teie,
Josepha, samuti!“

Josepha tagus rauda, kuni see oli kuum. „Härra leitnant, kas teil
tõesti paremat teha ei ole? On ju palju teisi elututseid. Nii kena inimene
kui teie leiab ikka midagi!“

„Tänan komplimendi eest, Josepha. Kuid mis ma õppinud olen, selle
juure ta jääb. Proua Kenate peab harjuma. Wenduri naine peab ostama
oma närwe walitseda!“

„Wenduri naine... Taewane isake, ega te ometi mõtle Kenatega abi-
elluda!“ hüüatas wana Josepha kohkunult. Temale oli see midagi väga
hirmsat.

„Miks mitte, kui Josepha lubab! Kuid esialgu tuleb saladust hoida,
eks? Muidu tulen ma iga päew teie katuse kohale porijema, nii et tellis-
timis lendawad.“

„Ärge seda tehke, härra leitnant!“ kohkus wana maiapidajanna.

„Härre lenda ja läis siin,“ teatas Josepha hiljem Renatele väga tähtsa ilmega.

Renatel oli väga palju tegemist. Ta maalis väiteisi tüdrukuteisi.

Kui aga nädal aega lõwa tööd on seljataga, siis tuntakse mitmesordiselt enam rõõmu pühapäevast. Ja sellest, et on olemas Wilkens.

Laupäeval kõlastas Malte. „Esimene waba pühapäew sel lewadel. Ringi see mulle, Renate!“

„Meeldi. Päewa kawa määra ise. Minult mitte weinibaari, tantsumeele ega ka õhtul teatrisse. Muidu olen kõigea nõus!“

Renate oli rõõmsas tujus. Ta oli, nagu oleks ta alles äsja alustanud oma elu. Wilkens pidi määrama nende pühapäevase päewa. Kell 10 pidid nad lohtuma busši peatustohal.

Mahe tuuleil silistas Renate nägu, kui ta järgmisel hommitul läts lohtumisele. Ka Malte Wilkeni tugu oli suurepärase.

Sale oma hallis tänavakostüümis, blondidel juustel pastellsinine õlgmütsike, tuli Renate naeratades üle tänawa.

„Armastan teda!“ lõi Joe woog läbi Wilkeni südame.

Busši-hiiglane andis neile lahtelt ruumi ning algas joit wälja lewadesse.

Kuski launil järwe kaldal nad lahkusid busšist ning jattasid oma sihitut jalutuskäiku lewadisse loodusse. Istuti wärskete pehmele murule nautima suurt heledat päikest. Kääwarred pea alla ristitatud lamajid nad lahesei siin.

„Tunnen end nagu oleksin lahetskateistaastane!“ tunnistas Renate rõõmsalt naerdes. „Putukas rohukõrrel, esimene linnuke taewa all wiidistamas, olen pijarateni liigutatud. Ilus on jumala loodus, Malte! Nasta tagasi ma poleks uskunud, et ostaksin maailma jälle nii joowastawana tajuda!“ Ta wõttis rohukõrre ja pistis selle wallatades suhu.

„Ära mõtle enam sellele, kallim,“ lausus Wilkens. „Sa ei tohi mõelda muule kui ainult — olewikule ja meie juurele tulewikule!“

„Tulewikule?“ lohtus Renate. „Kardan tulewikku. Sügawal endas tunnen hirmu. Tahan, et oleks ainult olewik.“ Ta sulges silmad ja jäi unelewalt lebama.

„Ohoo!“ Malte tegi kelmika näo. „Mis hakkajime peale, hirmuse, ilma tulewikuta? Tulewik on see telg, mille ümber pöörleb kogu meie elu.“ Ta pööras end ümber, naeris oma meeldiwat naeru ja küsis äkki: „Renate?“

„Jah?“ kuulatas see nagu lord wanasti tütarlapsena.

„Armastad ja mind, Renate?“ jatkas Wilkens.

„Wõib olla,“ sõistas Renate ja punastus täpselt nagu tütarlapsena.

„Wõib olla — see pole wastus minu küsimusele. Kaks inimest nagu meie ei tarwitse üksteisega mängida peitust. Lendurile see sõna ei

„Suur start“ — „Vaba Maa“ romaan

kolha, see on loodud inimestele, kellel on liig palju aega. Lendurile öeldakse — jah või ei.”

Wäike pilwete tõusis päikese ette. Jälgides terge udupilwe liikumist üttles Renate taja: „Siis — jah, Malte.”

Ühe hüppega sööstis Wiltens Renate juure. Päris lähedale endale tõstis ta naise pea; nende silmad olid lähestiku nagu jügamad allikad, mille weed woolawad üksteisesse. Huuled otisjid huuli nagu joobunud liblikad sumepäikeses, ainult sekundiks.

Õrnalt tõukas Renate sõbra endast eemale. Malte mõistis. Mõistis, et see naine oli liig hea mõõduwaks armastuseks. Ta oli elu ise, elu, mille pärast nõustutakse mõitlema, et seda saawutada igaweseks.

Näjitäes sammujid nad hiljem üle aaja. Walge majate mäeweerul meelitas neid. Siin lõunastajid nad.

Alles pärastlõunal, kui päike muutus tuhmimaks, hakkasid nad mõtlema kojuminekul. Weeskord jalutasid nad läsiläes läbi aasade ja mööda põlluweeri. Loodusele wajus waitus.

Weeskord haaras Wiltens Renate oma embusse. „Ära unusta, kallim, et mina täin alati kõige otsemat teed. Ma mõitlen selle eest, mida tahan omandada, ja ma tean, mida tahan omandada.” Ta julges oma käed Renate kitsa näokese ümber. „Hoian tõwasti kinni sellest, mis on minu oma. Terve pikk elu, nende mõlema oma käega hoian.”

Renate mõistis. Ta julges silmad. Ja kui awas need unesti, peegeldus neist kogu ta armastaw hing.

Selle toreda päewa lõpp weedeti Renate juures õhtust süües. Nad tõnelesid wähe. Selle tanni kewadjalutuskäigu muusika kohjes nende weres.

Kui Malte lahitudes joowis Renatele head ööd, ei juudelnud ta teda — ta polnud endale enam kindel.

*

Kewad-kunstinäituse awapäewal oli Renate ten Mehreni nimi wõitide juus. Ta saawutas enneolematu edu. Ajalehed trükkisid pikki ja heatahtlikke armustusi.

Žnimesed seijasid tihedates rühmades tema piltide ees, mis olid wälja pandud eraldi ruumi.

Armustused olid liig head, nii häid Renate ei olnud julgenud oodata. Kõik see kiitus ängistas teda.

Juba teisel näituse päewal anti temale tellimine ühe riigi juhtima isiku laste maalimiseks.

Wiltens saabus parajasti mitu päewa kestnud pikamaalennult tagasi. Ta tormas üllatunult Renate juure sisse. Tõi kaasa lilli ja soojemaid õnnesoowe. Temalegi awaldasid Renate lastepildid jügamat mõju.

„Kummaline,“ ütles ta, „et sul endal pole lapsi, Menate. Kui wadata neid pilte, siis peab arwama, et kunstnik peab olema paljude laste õnnelik ema.“

See, mis Wiltens ütles, oli Menatele kõige launim tunnustus tema kunstile.

Kui Menate oli lootnud, et pärast näitust talle jääb enam aega, siis oli ta elsinud. Tellimisi jadas üksteise otsa. Niigimehe mõlema tütrelese portreed olid õnnestunud väga hästi, honorar pani Menate jahmatama.

Küüd kuhjus töid tööde peale. Menate pidi ööft wõtma lisa.

Jaapani saadik andis tellimise oma lahe tütrelese üksiportreedele ja ühele ühisele pildile. See töö rõõmustas eriti Menatet. Mõlemad tüdrukutesed olid väga armsad. Nad jooksid talle oma firewais timonodes wastu saatkonnamaja uksele juba ja termitasid rõõmsalt. Siis joodi teed saadiku abikaasa juures, kes westles väga wõluralt. Töögi polnud raste, sest tüdrukud istusid väga rahulikult paigal.

Tüdrukute ühispilt tuli õrnades pastelltoonides, see oli määratud saadiku abikaasa wastuwõtusalongi. Õrnad wärwid olid Menate iseloomule kõige wastuwõetawamad.

Saadiku abikaasa tuli kord lühikest aega enne maali lõpetamist vaatama töö edenemist. Ta oli väga liigutatud ja waimustatud.

„Oh, kui ilus, proua ten Mehren,“ kiitis ta, „Tai ja Jo, kui armsad nad on sellel pildil. Et minul on niisugused magusad tulkatesed, seda ma nagu ei teadnudki. Tõepoolest, nad ongi nii armsakesed nagu teie pildil. Ei pane enam tähelegi seda, kui nad on iga päew sinu ümber, need minu lillakesed.“ Õrnalt kallistas ta oma tütreleji.

Järgmisel istungil wäikesed jaapanitarid tegid väga jalapärased näod. Nohe, kui Menate oli wõtnud seljast mantli ja tübara peast, tuli teener ja andis lastele üle kaks paki.

Üks tüdrukuisi hüppas toolile ja hoidis oma wäikesed lapsed Menate filmade ees.

„For a moment,“ sojistas ta inglise keeles.

Menate kuulis, kuidas krabistati siidpaberiga. Siis tohtis ta awada filmad ja jahmatas.

„That's for you,“ ütles Tai ja ulatas Menatele ehkja jaapani timono mustast siidist, õrnroosade lirsidõitega üle puistatud mustis, mille wahel hõljus siidruutkollaseid liblikaid ning hekkis sireliwärmilisi krüsan-teeme. Wooder oli roosast crepe de Chine'ist.

„And that's for your little feet,“ ütles wäike Jo armastuswäärsest ning andis üle paari siidruhmlikest kõrgete roosade kontsadega.

Muidugi mõista pidi Menate kingitused kohe selga proovima ja jää-

ma sellesse riietusse ja maalimise ajaks. —

Nii möödusid Renate päewad töös. Willens oli sageli solwunud, et tema jaoks jäi nii vähe aega üle. Kuid ta mõistis, et see on wajalik, ta tiimustas Renatet oma rõõmsa meelelaadiga.

„Kord tuleb aeg, kus ja oled ainuüksi minu jaoks,“ tähendas Willens väga salapäraselt, kui Renatel kord jälle oli aega waid paar minutit, kuna pidi minema mingi saatkonna kallile.

Willens'ilgi oli midagi salapärase ees, mida ta Renatel lasi waid wäikest juhuslikest märkustist aimata.

*

Kui saabus lumi, mõistis Renate, et oleks aeg hinge tagasi tõmmata. Ta käsi ei piisunud enam rahulikuna pintslit wõi sütt hoides.

Tellimisi oli weel terme wirn, kuid Berneuchen soowitas neid edasi lükata sügise peale. Ta leidis, et Renate on nüüd juba küllalt tuttav, et ennakult mitte ületada toormata.

Pintslid ja palett, lõwendid ja joonistusmaterjal rändasid töölaua lae-gastesse, kohwrisse paliti waid wäikestki blokki — ja puhkus wõis alata.

Renate oli kaua kaalunud, kus meeta käesolew lumi. Võpuks jäi ta ikkagi selle juure, et sõidab Gerda juure maale. Eiks noomis teda, soowi-tades reisi Wahemere ääre, Itaaliasse wõi Caprile. „Sa oled rikas naine. Sa ei tarwitse kottu hoida!“ ütles ta.

Renate waid naeratas Eiksi ägeduse üle. Ta tahtis siiski kottu hoida, et teostada oma lauaaegset soowi. Kui pangakonto lubab, siis ehitab ta endale lähemal ajal majakese kuskile mägedesse ja loob kodu, kuhu ta wõiks alati tulla puhkama, kui suurlinnast saab wõlland. Ta kõneles sel-lest Eiksile. See oli üllatunud:

„On sul pääsejepiste, Renate?! Milleks sinule maja maal, mägedes? Mituini abiellud ühel päewal, sul on lapsed ja rändad oma mehega ühest garnisonist teise. Milleks siis maamaja?“

Eiks oli ikka kole tark. Kuid oli parem mitte lastuda waidlusse te-maga. Nii sõitis Renate siiski Gerda juure.

Gerda oli ainuke Renate lähemaid sugulasi ema poolt. Ta oli abiel-lunud mõisapidaja Desteriga ning mõlemad mehega ootasid Renatet juba ammu omale kalle.

Kas eelistas ta maasuwitust ainuüksi oma sugulaste pärast? Ei — Renate oli iseenda ees awameelne. Gerda kodu polnud kuigi laugel Ber-liinist. Tawaliselt Renate oli rõõmus, kui sai suurlinnast võimalikult ee-male, seeford ta eelistas aga kontakti Berliiniga.

„Miks?“ küsis ta endalt. Ja wastas: Kuna Willens elab siin, kuna siis laugus nende wahel pole nii kohutawalt juur ja kuna ta nii pööra-selt armastab Willens'it.

Kui Willems kuulis Renate kawatusest puhata kuus nädalat eemal Berliinist, oli ta alul väga õnnetu.

„Mida hakkab ilma sinuta peale, Renate? Sa ei saa mind nii ilma milletagi jätta siia maha. Ma ei lase sind minna!“ Ta oli nagu suur jonnakas pois ning armunud rohkem kui kunagi varem.

Kui ta aga kuulis lähemalt Renate reisiisihist, rahunes ta.

„Taewale tänu, see on ju ainult ühe sammuga kaugusel Berliinist. Sinu sugulased peavad leppima sellega, et tulen nädalalõppu meetma nende juure. Bastasid korral wiin sinu sealte jälle minema.“

Nii mõis Renate siis sõita.

„Kirjuta mulle pea ja mõtle sageli minule,“ palus Willems juma-lagajätkul.

Renate ulatas talle viimast korda käe ja Willems surus seda metssikult.

Renate waatas kaua aega õrnalt tema blondi pead, energiliselt laupa, mittel nähtus lendurimütsist jäänud walge wiirg. Waatas ta armsaid sü-gawsiniseid silmi. Ta tundis endas tugewat tahtmist hoida seda tõsi me-henägu weel kord oma käte wahel, nii suureks paisus äkki ühtekuuluvuse tunne.

Ta kummardus wagoniatnast wälja ja sõistas: „Ruidas ma sind armastas, Walte!“

Rong oli pooltühi, atendel peagu ühtki inimest. Kuulnud Renatelt need sõnad, tormas Willems wagonisse, kus Renate temale naeratades wastu tuli.

„Midagi ilusamat sa ei oleks mõinud mulle ütelda, Dirmele. Pean-sind weel kord päris kiiresti suudlema, armas!“

Hoolimata Renate õrnast wastupanust surus Willems oma huuled Renate omadele nii tormiliselt, nagu ei tahaks ta naist üldse enam em-busest wabastada.

Alles kui kostis rongijuhhi wile, hüppas Willems wälja wagonist.

Hall jaamahoone kadus pillkamisi Renate silmist ning samuti Wil-lems, kes seisis perroonil lehmitates.

Nüüd oli ta siis Gerda juures. Suured tumedad männimetsjad, walget liiwa samblaga kaetud küngaste wahel, wäike, nõiduslikult kauneid järweke ja üks wähe suurem. üle kõige kummus kõrge azuursi-nine taewas. Selline oli Renate puhkus.

Gerda perekond oli väga armas — ta ise, kena ja lõbus naine, tema mees Ferdinand, tõine ja hoolitsew, ning kolm tütrekest: Irene, Iris ja Isabell.

Mõisamaja oli väga mugaw, suur, walge ja puhas. Ei automiira ega muud kära, ainult palju hõbeiselget lastenaeru ning õhtul igiwanade pargipuude lohinat.

Menate sai endale ülal tornis asuma elutoa ja magamisruumi. Menate ees õitsesid punased petuuniad ning hommikutü äratas teda suure pärna otjas algam kuulnõkkade jristamine.

Menatest awanes waade laugele üle õitswate wäljade ja wiljapõdude, millede wahelt wiskus wäike järweke.

„Diei olen siindinud enam maaelukse,“ mõttes Menate istudes alnal. „Kui terge on siin hingata, kui ilus tundub elu tejet rohelist.“

Ta otjustas olla õige wirt ja peagi alustada oma maamajate ehitamist.

Lastega sõbrunes ta kiiresti. Wäike Jsa, kõige noorem tüdrukuis, ostas hommikutü itta põgeneda kaswatajanna käest, jooksis üles torni ja põristas wäikeste rusikatega Menate magamistoast ukse taga tui ta sisse lasti. Rahulikult istus ta laua ääres ja tõmbas pliiatsiga sõõre ja kriipse — see oligi üks hommituse külastäigu peapõhjust — tui Menate oli riie-
tunud ning läks temaga alla sõõgituppa. Siin olid teised juba laua ümber. Gerda ise einetas teistordjelt. Kell 1/26 ta jõi igal hommikul kohwi koos oma mehega. Gerda oli alati rõõmus ja naljatujuline. Mandis jini-
seid linaseid kleite walge taetusega ja näis pigem oma tütarde wana-
nema õena.

Pärast lõunat, kui wäikesed tüdrukud pidi tegema lõunaniinatut, mõlemad sõbratarid wõtsid ette ühise jalutustäigu läbi pargi wõi põldude wahel. Nad heitsid pikali heinakuhja ning siis Menate jutustas Wil-
lens'ist.

Suurt õnne on raste üksi landa, seda peab teistega jagama.

Gerda päris õige peenetundlikult ja Menate wastas waitjelt. „Ta on lendum. Heleblond ja wäga energilise näoga. Armastuses nagu suur rumal pois ja õrn nagu mõni romantiline unistaja.“

Oh, Gerda ostas nii ilusti kuulata. Algaw armastus oli alati tema nõrkus, — tawaline nähe naiste juures, kes elawad maal, eemal suur-
linnast.

„Kas abiellute?“ küsis ta ja waatas Menatele ootawalt otse.

Menate jättis selle küsimuse küsimuseks, ta ei osanud midagi wastata.

„Kummaline on see Willens'iga,“ jattas ta. „Õppisin teda tundma...“ ta jälgis järawail silmil õhtutõuswat lookest, „... ja pean sulle tunnis-
tama, poole tunni jookkul armusin temasse kogu oma südamega.“

Gerda pilistas sõbratari lätt. „Mõistan, mõistan. Su süda pidi olema nii tühi pärast lahtumist ten Mehrenist. Sa olid jõundnud surunud punktile.“

„Surnud punktile, just,“ lausus Menate. „Olin jälle täiesti waba, kui kohtasin seda meest. Armas, see oli launis ja jumalik, ära nineta mind lapikul, ma tundsin otse, kuidas mu südame rattad ja webrusejed

hakkasid äkki ühe hiljpega jälle tööle. Wõrdlus on ehk imelik, kuid tundsin, nagu oleks äkki liituma hakanud kole laua seisnud tellamehhanism."

"See on ilus, Aete. Sa pole poisitari tüüp. Oled naisets loodud." Gert heitis selili lõhnawasse heina.

Menate tundis, kuidas temas tõusis soow olla Wittenji läheduses, olla temale enam kui ainult sõber.

"Tema silmad on sinised nagu see taewas," ütles ta taja.

Gerda naeratas talle otja. "Mbiellu temaga pea," ütles ta ettewaatlikult. "Tga päew on kadunud, millal ei saa olla armastatuga koos."

Menate waatas ikka weel üles sinise kõrguse poole. Waisje walu warjundigi hääles küsis ta: "Ja mis teen ma, kui ta ühel päewal ei pöördu enam sealt ülalt tagasi? Mida hakkas peale oma südamega? Teist korda ei taluts ma enam seda suurt walu, kui süda nagu lakkaks löömast."

Gerda pani käed sõbratari õlule. "Armas Aete, ära mõtle sellele. Armastus hoiab nii mõndki halba eemale. Just sellepärast pead lahetõrjse innuga nautima koosolu armastatud mehega. Pead olema niisama wahwa kui sinu mees. Küll mina oleksin uhke sellise wapra mehe üle!"

"Ei on õigus, Gerda. Kui ilus on armastada meest ja weel taunimimettelede teda! Andesta, et kõneles sulle kogu aeg oma asju, kuid on nii tuge, kui saab sellelegi puistata seda koormat, mis lasub südamele."

Gerda naeratas. "Küllid aga ruttu koju. Mu wäikejed tüdrukud on wiisi juba tannatamatud, et ema ei tule waatama nende ujumistundi."

Ujumispiiskal nad seipidki juba ja wäike Tja kiskas rõõmsalt, kui nägi tulijaid.

"Mull: meeldiwad need sinu kohustused," ütles Menate.

"Olen wüga õnnelik, et nad mul on," wastas Gerda, "ja soowin sinulegi sama."

Sel õhtul weel Gerda kõneles oma mehega ja nad otsustasid Wittenji kutjuda nädalalõpuks enda juure külla. Ent selgus, et Wittenjil sel nädalal polnud aega. Ta lubas meeleldi tulla järgneval nädalal.

Ainult nädala oli Menate eemal wiibinud Maltet ja juba tundis ta wõitmatult suurt igatsust tema järgi. Ta wajas tema õrnusi.

Sel päewal, kui Wittenj oli lubanud tulla, seisis ta juba teka 3 ft jaadil oma tornitoa aknal ja jälgis igatsewate silmadega maantee walget joont. Süda tagus metsikult.

Kuid ta ei pannud Maltet siiski enne tähele, kui see kihutas parajasti oma mootorrattaga jõe pargiwärawast ja peatus maja ees.

Desterite perekond oli juba külalise ümber, enne kui Menate jõudis pärale.

Irene ja Iris wedasid uut sõpra waimustusega kättpidi trepist ül. Nõil olid Wittenjiga juba tuttawad, kui Menate jõudis alla.

„Tädi Nee, sinu lendur!“ karjusid mõlemad vanemad tüdruksed nagu indiaanlased ja väike Jsa tõrdas kätana: „Sinu lendur, tädi Nee!“

Südamlikku terwitust ei saanud nii paljude silmade ees olla, kuid kergemini saadi üle ka piinlikkusetundest.

„Tõde jääb tõeks, härra Willems, worm tõmbab naisi! Waadake lord neid väikesi Gewa-tütreid!“ naljatas Ferdinand Dester.

Kui väikesed majatütred olid küllalt imetlenud uut onu ja leiutanud mootorratta moonakotist toredaid maiustusi, jätsid nad tema waheteks ajaks rahule.

„Mäitab ehk härra Willemsile tema tuba, Renate,“ ütles Gerda.

Ülal toas said mõlemad teineteist terwitada nii, kuidas süda nõudis.

„Oled pruun nagu lohwiuba, kuid ligipääsmatu nagu mõni jumalanna, Renate. Sinu huuli olen igatsenud nii kaua. Tule, kallim!“

Õrnalt embas ta naist, nende huuled ühinesid ning õnn täitis nende südameid.

„Armastad sa mind, kallim, nii nagu armastad ära sõites?“ küsis Willems tõsiselt.

„Weel enam,“ vastas Renate. Teda uimastas uus seletamatu rõõmujoovastus. Ta liibus itta uuesti ja uuesti mehe külge, ulatades talle suudluseks oma huuled. Temas oli midagi uut, mida Willems seni polnud pannud tähele.

„Kuidas oled lõõnud õitsele,“ ütles ta imestades ja puudutas Renatet igatsewate kätega.

Kuid otsekohe tõmbus Renate tagasi; see oli waid hetkeline iha süttimine, millele ta minutiks järele oli annud, ja võib-olla oli selles süüdi juuri oma õitswa joobumusega.

Renate eemaldus Willems'ist ruttu, ägedusega, mida mees ta juures warem kunagi polnud märganud ja mis teda rahutuks tegi.

Shtul, kui lapsed juba ammugi magasid, istusid nad neli weel terrasil. Ferdinand oli lastnud serweerida külma parti; taja kostis raadioist õrn laul. Meeleolu oli ülew. Kollane kuni rippus, nagu hele aialamp tammede ladwus, laugel siristajid ritsitad ja üsna taja kostis raskete wiljapeade kähinat tajasest tuules, mis tuli lähedalt põllult.

Tilthanwal pudenes weelkust, ta raadio keerati kinni, sest mõisaüuel mängis üks sulastest löötspillil raskemeelset laulu ja tüdruk ümises mahedat wiisi sinna juure.

„Mida arwate sellisest meeleolust, Willems?“ küsis Dester wäikusele.

„Kui ma poleks lendur, oleksin meeleldi põllumees, härra Dester. Sellises elus on palju omapärast wõlu. Ma usun, päris halwaks ei muutu

inimese siin kunagi." Willens'i hää! kostis heledalt ja wabalt; tema sõnad laustid tunda puhast südant.

"Seal õitsewad lilled, seal õitsewad roosid," kostis nüüd mõisaõuelt. Tal jumises Willens telsti laasa, kuna ta käsi salaja warjatult Renate kõrre otsis.

"Kõrre teine asi kui propelleri ulumine, mis, Willens?" Dester tõusis ja ütles uuesti klaasid.

"Mugugi," wastas Willens. "Kuid need on lats mõistet, mida ei saa wõrrelda. Ja siiski kumbki üksteiselt omaette on wiis, mida hakkad armastama."

Dester ei wäsinud; harilikult muutus ta siis sentimentaalseks. "Noh, jääge jaga siis edasi oma propellerilumise ja mootorimürina juure, et meie tahes oma sulaseid pärast tehtud tööd mõistmine laulda lasta."

"Mis puutub minusse, tahan seda teha. Joome selle peale." Malte tõusis püsti. Tuhmis hämaruses paistis tema sirge sõduritaju nagu tugev kuu seiswat.

Serda soomis aeglasti head ööd. Tema seisukord ei lubanud siig ilatolekut. Ka Dester, kes tundis, et noori weel wiinuks üksi jääda, järgnes oma naisele lühike aja pärast.

"Oma siin.—Ja see öö on pörgulikult wõlum! Teen ettepaneku, pöörangi pargis, enne kui meie magama läheme."

Malte mardus Renate poole alla ja otsis naise juud, aga jälle, nagu tal õnnet, tajus ta tawast tõrjet. See rikkus ta tuju, ta ei suutnud hoidu lihtsalt mõista; nüüd, millal ta täpselt arwas teadwat, seda armastab.

"Kas see juule nii palju rõõmu mind piinata?" küsis ta tujutult.

Ka Renate tõusis püsti. Nad seisid wastamisi, mõlemad wallutatud waenlast, millest nad endid ei suutnud wabastada.

Renate ei wõistunud küsimusele; tal oli waid tawane, leebe naeratus wastuseks.

"Tead, Malte, see on nii imelikult hea tunne, kui hoiad end armastatud mehe jaoks. On nii kirjeldamatult õnnestaw teada, et kuulud ühele, kes on seda wäärt, et säästab end tema jaoks. Miks endalt juba ette midagi ära wõtta, mis üksteiselt ilt tuleb, ilma et lahtumineku wari nagu wõistatus seal tõrwal seisaks?"

Willens ei waadanud juule, mida naine talle pakkus, ta tõstis ainult mõlemad käed ettewaatlikult huultele. "Head ööd, Renate, maga wäga hästi." Ta tahtis weel midagi juure liigada, kuid ta hoidis end tagasi. Siis ruttas ta terrasile astmeid mööda alla.

Renate nägi teda pargi pimedusse kaduwat. Kawa waatas ta talle järele, kuulis tema ruttawaid samme liiwasel teel. Lühikest wäga walulist mõistust mõitles Renate endaga neil hetkil, ka tema kannatas.

Aga siis meenus talle lause, mida tema isa nii tihti oli kasutanud, ja mis tal kunagi ei ununenud: „lühki mõitu ei hinnata vähem kui lergelt saamutatud mõitu.“ Ta tõmbas siidräti kõvemini ümber õlgede. Tasa awas ta aiaaasi ukse ja hiilis titiwarbail oma tornituppa, et mitte kedagi äratada.

Enne kui ta sel ööl uinus, oli palju muret ja ebatundlust ta peetis, ta ei saanud enam jagu oma tunnetest.

„Hull mees,“ mõttes ta õrnalt, pooleldi juba unes, „aga niikui, et teda kõigeft hoolimata nii võin armastada.“ —

Järgmisel hommikul, einel, polnud midagi märgata õlusest pahandusest nende vahel. Minuti Renate ei saanud salata, Willens'i silmis paistis salajane tust, mis togu päewa ei taandunud ta näolt.

„Oled ja mulle pahane?“ küsis Renate ühel tähelepandamata silmapilgul.

„Pean endaga üksi toime tulema, Re,“ vastas Willens kinniselt, aga kohe pärast seda naeris ta lastega ja hullas nendega muruplatsil maha ees.

„Püüa mind, lendur,“ hüüdis Isabell ja hõljus nagu valges tatud lind üle teebe. Ta ei suutnud Willens'i nime meeles pida, „lendur“ näis talle kõige imepäraste mõistena.

Kui Willens peaaegu pidi ta tabama, jõostis Isabell hädaga Renate kaitsvate käsiwarte wahela ja peitis oma näo süle, karjudes ise: „Appi, lendur tuleb, tädi Re!“

„Ta näib armastawat lapsi,“ ütles Gerda tähendusriika ja too kallutas nõusolewalt pea, kuna õrn naeratus üle ta huulide.

Willens mõis togu pühapäewaks Desterhageni jääda, sest tema teekond kestis alles esmaspäewa lõunal. Esmaspäewa warahommiku tahtis ta oma mootorrattaga jälle wälja sõita.

Dester, keda ümbruses tunti kui mõnusat ja küllalishahket mõisahärrat, improviseeris õhtuks wäikese aiapeo. Gerda pidi tiires torras telefoniteel kõik kättejaadawad naabrid kottu ajama, ja tõepoolest ükski ei keeldunud.

Parun Martin Windsperg kolme ilusa tütre ja oma ülemeeliku wenna Egoniga, keda kõigjal ümbruses hüüti „hulluts junfruts“, lubas tulla.

Kolm parunesit Windspergi olid läinud täielikult ihasse. Nad ratsustasid nagu põrgulised, mängisid õhtuti kaarte, nad müütasid kauhärgi, kui wajasid raha uute kleitide jaoks, ja kõigil kolmel oli juba seljataga tosin armuelamusi. Waatamata nende mitte just heale kuulsusele kutsuti neid kolm metjutut tütarlast igale peole, sest oma wõrratu harmiga löid nad warsti juurepäi ise meeleolu.

Mõlemad wennad Sheepersid, kaks mõnusat wanapoissi Hohen-Zyeheni maamõisast, tahtsid samuti tulla, peale selle abielupaar Dahlen, üsja wars-

lelt abiellunud paarile, kes oma isalt oli pärinud väiteise loha. Üksna lõpuks andis oma nõusoleku ta paruniproua Trix Venten, Ferdinand Desteri kauge sugulane. Ta lubas oma kolmanda mehega, endise ratsaohvitseriga Hannoverist tulla alles hiljem järele.

Sellest Trix Ventenist kõneldi palju halba, kuigi ükski ei teadnud lähemaid ühtlasu selle omapärase naise kohta. Tema esimene mees oli maailmasõjas langenud, teine, väga rikas soomlane, kes oma rahaga Ventenslebeni mõisa pankrotist päästis ja selle eest Beatrig'i naiseks sai, tultus ühel pardijahil paadist ja uppus, enne kui ajajad ta suutsid päästa. Beatrig rõõnis, et ta seda soomlast peaaegu sugugi ei armastanud. Nasta pärast mehe traagiliselt surma abiellus ta oma noorusarmastusega, piltiluse ratsaohvitseri Venteniga. Ta oli palju üle elanud, see weetlew kummaliste filmadega naine.

Gult aega oli saatus teda nagu kummpalli ringi paisanud, polnud ime, et ta nüüd nagu janune nautis viimast armuõnne oma kolmanda mehe kõrval.

„Sa pead selle pisut kirju seltskonnaga leppima, Renate,“ ütles Dester wabandades, pärast seda, kui ta kutsutuid ruttu lähidalt oli kirjeldanud. „Oma nõrkustele vaatamata, mis ju meil kõigil olemas, on nad tublid põllumehed, kes kasvatavad oma laera ega tee sullelegi tõsiselt liiga. Muide, meie armsaimad sõbrad Thielid ei saa kahjuks tulla. Mari-Ann sai oma teise beebi — seekord lõpuks igatsetud poisi, pärast seda kui väite Karin täpselt oma ilumumise abieluõnne sooritas.“

Üksna laugelt mõis juba kuulda esimehe sõiduki rataste murinat, kui noored naised walmis rietatult jälle terrasile ilmusid.

Ka Wiltens tuli parajasti pargist tagasi, kus ta ühe poisi abil väiteisi kirjutas lampioni parti puude wahel oli riputanud; need kõitusid nagu suured wärwiliised putukad õhtutules. See oli ilus pilt.

Wiltensil filmab tõmbusid kahets kitsaks piluks, ta tajus üksna selgesti, kuidas ta were tuikamine lakkas, kui ta Renatet filmas, Renatet, kes juba walmis rietatuna teda terrasil ootas.

Ka Desteri pilgud olid imetlusega suunatud Renatele ja isegi Gerda küüsis endalt jüdamas, kuidas sõbratar sellega saab hakkama, et ta end nii lihtise aja jookshul koguni teisels naisels muundab mõne apartse kleidi, wahese puudri ja pisut muudetud soengu abil.

Oli Renatel sellega mingi kindel eesmärk, et ta end nii ilusaks tegi, seda ei teadnud ta isegi, aga ta oli väga õnnelik selle üle, et ta meeldis. Ja ta aimas, et kui ta selle mehe peaks kaotama, kes talle nii palju tähendas, wõi kui ühel päewal tuleks mõni naine, kes tema jüdbant endale nõuats, et ta siis hääbuts nagu lill, seda unustati päitejewalguusse asetada.

„Wält ja piltne! — Renate ten Mehren, kuidas ja wälja nüed? Nüüd

wõtab küll wana Windspergeri süidagi weelkord tuld, kui ta sind näeb. On see nüüd georgandi wõi krepp saushen? Jätsand, Willens, misluguseid nüüdsel ajal on riiete nimesid! Tuleks eraldi sõnaraamat välja anda," wõttis Dester kuni wastu, siis koputas ta Willensile õlale.

"Mis ütleb selle kohta teie wana-preisi lendurijüda, jõber?" Dester ajetus täies suuruses Renate ette ja silmitses teda sõbraliku muhelusega.

"Ära mind nii edemats tee, Ferdinand, ja et sa õpiksid neid nimesid, enne kui sa tütreid juureks kaswawad, see on organdi, organdi, kas kuuled, kallid sugulane." Ta naeris sõbralikult, ta oli nii õnnelik.

Kapjade platjudes sõitis Windspergi neljatõld mõisaõuele. Juba kaugel wadistasid kolm parunesi üksteisewõidu midagi terwitusteks.

Ferdinand ja Gerda läksid neile kuni trepini wastu. Waheajal leidis Willens aega Renatega paar taset sõna wahetada.

"Sa teed mulle elu raskets, pööraselt raskets." Wägiwaldselt tundis ta naise silmad oma pillu. "Minuga ei saa mängida, Renate," hoiatas ta.

Renate pöördus tulijate poole; üldse terwituste keerises kaotasid nad üksteise silmist.

Kolm parunesi Windspergid olid silmapiltselt keskpunktiks; nad mõitsid juurepärast kõiki oma küttesse tõmmata, nad widistasid ja jooksis läbijegi, nagu kolm edewat wäikest lindu, kes olid teadlikud oma salapärase weeluses.

Eliabeth, kesmine, kes näis nagu kahelümnene, kuigi ta polnud enam kaugel kolmeümnest, tema oli ekstrawagantseim. Tema naer, ta häälelõla, kõik see mõjus küttestawalt. Ta kandis mustwalget siidmusliin-kleiti, mida hoidis koos moonipunnane sametwöö. Ta pigimust juus oli põldest tagasi kammitud, wäikestes lõrwalestadest järelesid mustad pärlnööbid.

Saruldaselt sale oli see tütarlaps, nii sale, et üks ümbruskonna juntruteist wäitis, tema pihta wõiwat kulli jalarõugast läbi tõmmata. Ta sügawalasjuwais mustis silmis hehkis õhtlik tuli, juur õhtuopunnane juu oli nagu lõkendaw wärwilist walges näos.

Kui Willensit talle esitleti, löid ta silmad särama. Ta naeratas taja ja töotawalt ja ütles midagi mehele, mida ükski juuresolijast ei kuulnud.

Willens muutus warjundi wõrra lahwatumaks ja ta juu näis nagu wali joon näol seiswat.

Renate märkas seda lühikest wahetuhtumit, ta tajus, Eliabeth Windspergi poolt tuleb hädaoht.

Kui külaliste ring oli täisarwuliselt koos, mindi paarimüüsi üles terasile, kuhu oli seatud külm laud. Kolm mõisa kutjarit, kes täna kandsid siinwalgetriibulisi serweermisjakke, ulatasid kändituit ringi maasikajooti, grammofoonilt kostis esimene waltz. Waewalt weerand tundi hiljem olid kõik parimas meeleolus.

„Noh, Wilkens, kuidas meeldib teile see Windspergi plika? Range tüdruk, mis? Aga ettevaatust, mu armas.“ Dester jostistas seda Maltele.

„Põrgulise praad, Dester. Muide, pole kartust, mina võitlen veel ainult ühe värmi eest,“ naeris ta tähendusrikkalt.

Desterile meeldis vastus, nagu talle üldse see noor ohvitser algusest peale oli meeldinud. „Kuulge, Wilkens, kas me ei jooks sinasõprust? Säärast asja tuleb teha enne, kui jilmad veel pole kirjud, mis te armate? Ja kuna naised — ja nii edasi — te teate juba, mis ma sellega arvan? — Pealegi, siis on nagu wabam kõnelda,“ pani ta ette.

Wilkens oli otsetohe nõus. üheainsa sõdmuga tühjendasid nad klaasid, lühite, jüdamlit käesurme, siin oli sõprus eluksajaks kinnitatud.

Parajasti pandi mängima uus plaat. Tangolaul kostis väga raske-meelselt.

Terrassil kogunesid esimesed paarid tantsule. Ka Wilkens otjis Renatet ja jättis lühitejeks ajaks Desteri üksi.

„Na, Malte, kes see õnnelik siis saab olema? — Must kuradise?“

„Täna, täna, Ferdinand, esialgu pole mul isu — otjin endale parem mõne blondi madonna.“ Kui Wilkens nägi, et Renate juba Egon Windspergi poolt oli angažeeritud, palus ta Gerda.

Soolitult, peagu murelitult juhtis ta blondi naist; oli ilus neid wadata. Mitte asjata ei kõneldud kõitjal, et just sõdurikuube kandwad mehed osutawad tulewastele emadele erilist aupakkumist ja tähelepanu.

„Teie juures tunnen end hästi warjatud olevat, Wilkens,“ ütles selle-tõttu ta Gerda, sest ta tundis, kuidas noormees juurepäraste osawusega wältis, et teda mõni teine paar kogemata oleks tõganud.

„Jumaluke, küll on teil aga hiiglaste käed!“ naeratas ta tasa, kui ta wäikesed sõrmed Wilkeni suure käppa kadusid.

„See on kogu minu uhtus, armuline proua. Nende käte warju mahub term: nakte elu. Reed hoiawad kinni, uskuge,“ naeris ta Gerda poole alla. „Muide ma join nüüdsama Ferdinandiga sinasõprust.“ See kõlas nagu wäljatutse ja Gerda mõistis seda.

Pärast tantu lutsus ta oma mehe; mees pidi klaasid täitma ja siis jõi ta tema Wilkeniga jina peale. Renate juhtus sinna juure ja rõõmustas, et tema jugulased ja Malte üksteist nii hästi mõistawad.

Nii möödus õhtu lawa kohaselt. Musta Windspergi preiliga tantsis Malte waid ühe korra. Talle ei meeldinud see liit naiji, kes end warjatult pakub.

Ka tants ei teinud Wilkenile täna mingit rõõmu. Renate näis liig ilus ja lii liig jahe, ja see must, ei, seda ta ei tahtnud.

Wilkens istus Desteri ja ehise Benkeni juure, nad wesklesid kõigist maailma asjust ja pidasid sealjuures eriti lugu jooksidest.

Malte ei olnud muidu suur alkoholi sõber, täna aga oli see talle ainus lohutus jelles waskus meeleolu, milles ta oli.

Gull lugu, juueöö meeliwangistawalt ilus, jook kruusis, mis tafa, aga kindlasti merre läheb, ja sealjuures ometi ei ühtfi naist. Aenas, keda mõits juundelba, niitaua kui selleks isu.

Mõlemad põllumehed olid sattunud nagerikasmatusse ja westlesid innukalt, Willens tundis end üleliigsena. Ta mõtistles segasena üht-teist. Mehed, kes pole harjunud alkoholiga, satuwad sellejuures kõige meeletumatele ideedele.

„Nenate ei armasta mind,“ mõtles ta pinewalt. „Kui ta ka jeda ütleb, aga kindlasti ta ei armasta mind. Tõenäolisult ei juuda ta üldse enam armastada, pärast jeda kui see kaabalo ten Mehren ta jiidame purustas. Mis ma hakkam peale naigega, kellel pole enam tundeid?“ Ta kallask endale nagu palawikus uue kruusi jooti kõrist alla.

„Sa riündad liig ägeda tormijooksuga, Malte,“ hoiatas Dester ettewaatlikult.

„Muud röömu mul ju pole, Ferdinand, rist peale kõigele.“

„Baene sõber, kui sest midagi kasu oleks, tahetsetsin jind natuke,“ naeris Dester. Aga salaja tegi ta otsuseks Willensi bowle'i-klaasi mitte enam täita. Näib, et need lendurid ei talu kuigi palju. Tõsi ka, neil on tähtsamatti teha.

„See Nenate ten Mehren,“ mõtles Willens murelikult, „ta teeb mind hulluks oma ligipääsmatusjega.“ Parajasti tantjis ta Willensist mööda, ta filmad särastid noormehe poole alla õrnalt ja soojalt, kuid jisti nii salapäraselt kaugenena.

„Ei jeda ei talu ütski inimene. Saagu ta õndjaks, see wäike pühak.“ Ta tõusis, ta otsus oli tehtud. Ta tahtis weel täna sellele jahedale daamile Nenatele, sellele jäätülma jiidamega tiitarlapssele, jumalaga õelda.

„Na, Willens, kuhu niiid?“ Dester tundis weidi hirmu oma uue sõbra pärast. Loodetawasti ei kawatse too mingeid rumalusi.

„Kira muretse, aga wõib-olla elab Windspergi plika täna õõjel weel midagi üle, millest ta wõib unistada. Eks näeme.“ Ta naeris jügewalt ja mürisewalt, tal oli iseendalgi oma kawatjuse pärast pisut hirmu. Aga kuibagiwiisi pidi ta endale teadwuse hankima; ta pidi teadma, kas sel tiitarlapsel Nenatel oli jüida, wõi oli kõik waid pettus. Häda talle, ja häda jüis ka kaunile Windspergile!

Willens nägi Renatet terrasfil kiwimõre ääres seiswat. Kõrge klaasusse tagant jälgis ta teda. „Jlus, ahtake jumalanna, aga liig külm ühe lenduri jaoks.“

Nagu oleks Renate ta lähedust tunnud, pöördus ta ringi ja tahtis parajasti jälle aiasaali tagasi minna.

Wilkens pani talle tee kinni. „Nii melanhooline ja nii päris üksi, madonna?“

Nenat vaatatas tema poole üles ja märkas tulukest ta silmis, ta tundis, et nüüd peab midagi juhtuma. „Sul on mulle midagi öelda, Malte?“ küsis ta selgenägelikult.

„Wäga palju isegi, aga mitte siin. Tule parki, Nenate. Ära kardada, ma ei tee sulle midagi.“ Tema hää oli karm ja nii mõõras, et Nenatel külm hakkas. Ta jüda peffis kaelani üles. Tasa, nagu õrn käsi, pilus õõtsuul üle ta juuste.

Wilkens pakkus talle käsiwarre, wäga wormilikult, peaaegu liig wormilikult, et see tema tõsine tahtmine mõinuks olla.

Wäike purjkaew rohelistel murul wulises oma ühetooniliselt laulu, kirjude paberilaternad kiitusid pehmelt ja soojaalt nagu heledad lendlewad liblikad, seal polnud kedagi, kes neid oleks häirinud. Raugelt paistis Beatrig Benkeni tahwatujuline kleit, haam jalutas wana Windspergi seltsis. Maaalalt kuusid mõõra wiituli helisid.

Wäikeste järwe lained lutsusid wastu kallast ja pilliroog lahises salapäraselt. Nenate käsi lebas nagu tina Wilkenji käsiwarrel.

Nad sammusid piki teed kuni kõigi teede ristini, mis pargis leidusid. Seal, kus wiimane paberlatern nagu wäike tahwatu apelsin kõlbus, peatus Wilkens.

„Kõnele ruttu, Malte. Ma ei kardaks sinu awastusi, aga sa pead mulle lohe ütlema, sest muidu —“ Nenate kallutas pea, ta oli walmis.

„Kõnele aga edasi. Mis tähendab, muidu? Tahad sa öelda, et sa muidu jälle mu juurest ära jooksed? Ära, nagu alati, kui ma sulle kõnele armastusest?“

Kui wahi ta mõis olla, see romantiline unistaja! Oh, ta tegi ju iseendale haiget oma waljusega.

Nenate vaatatas talle uskmatus, ta ei saanud Maltest jellel filmapilgul aru, noormees oli talle äkki nii lauge ja mõõras.

„Jah, Nenate,“ ta vaatatas kõrwale, et mitte lohata neid hirmunud silmi. „Sieti polegi mul palju öelda. Me peame lahkuma, see on kõik.“

Nenate kuulis, kuidas ta hambad krigisesid ja ainult üks sõna oli jäänud ta teadwusse — lahkuma — me peame lahkuma. — Mis see pidi tähendama?

Lapsik, sest ta ei tahtnud lihtsalt uskuda, et Malte temast jäädawalt eemaldub, sellepärast küsis ta: „Sind wiitakse teise garnisoni? Arwad sa seda nii?“

Wäike jumalanna, tütarlaps ilma südameta, oled sa tõesti nii hull, et sa ei taipa tõelikku tõde?

Malte pill ei pöördunud itka veel laugusist tagasi, ta ei tahtnud jälle uuesti nõrgaks saada. Reetult raste oli jäärane asi.

„Ei, nii ma seda ei mõtle, Renate, vaid me peame jäädavalt lahuma, sest see on ju tõik hullumeelsus —“ ja nüüd jutustas ta ühe hooga tõik oma kannatused.

„Ma ei usu sinu armastusse, Renate; ma näen ära, ma andestan ka sulle, et sa enam ei ole võimeline oma südant ühele mehele kinkima. Aga siis jäta mind. Waata, ma olen lendur, mitte igapäevane loomus. Tean ma, kas ma nädala pärast veel jumala maailma näen, kas ma veel päikesele vastu võin tõusta? Täidan rõõmuga oma kohuseid, ja tead, ma jätan meeleldi oma elu oma kutse eest, aga iga päev, mis mulle veel kingitakse, seda tahan tõeliselt elada. Kõike tahan täite sõõmudega maista, mis head on olemas.“

Rõutuna, kohkunult, kuulas teda Renate. Ta taipas, Willens tahab end temast wabastada, ta oli talle loomaks, aga mitte õnneks, nagu ta uskunud.

„Ma olen itka olnud fatalist ja olen seda ka praegu. Ma ei mõtle ilial surmale, kui ma oma masinas istun. Usu mind, mõnikord mõttsin kirjuda õnnest, et ma elan, et olen sõdur, nagu seda mu esiwanemal ammu ajast olnud. Aga ma tahaksin ka hõisata õnnest, kui ma siin al omaenda wäiteist elu elan.“

Kuidas ta kõneles, see julge lendur, rändaja lähe maailma wahel — Ta kuulatas omaenda sõnu, mis õhe kadusid. Miks ei kõnelnud Renate? Kartlikult sõandas Willens pilgu naise poole heita. Renate seisis seal longuspäi, peened sõrmed wärisesid ta siidkleidi woltide wahel.

Ta aimas, et noormees tal ootab wastust, aga ta ei suutnud muul öelda, kui tase: „Siis mine, Malte Willens.“

Ta tundis ainult piiritut kurbust ja tal oli igatsus mislegi järele, millesse oma pea mõits peita, et end wälja nutta. Kuigi ta püüdis nii wapper olla kui iganes võimalik, ei õnnestunud see tal. Tase nuussumine wapustas teda.

Itski teine mees ei oleks kuulnud seda kerget nuussumat häälitust, aga Willens pidas siin mõitluse oma armastuse pärast, tema kuulatawast sõrwa tungis see arglik halin. Rummaline, talle meenus sel hetkel, et ta oli Renate ten Mehrenit harwa kuulnud naermas, aga veel mitte kunagi nutmas.

Samal hetkel oli joowastus, pahameel ja wiha, mille alkohol temas põhjustanud, nagu puhutud minema. See wäike kirjatus tegi ta ilma pilliselt kaineks.

„See põle tõsi, ma waletasin, Renate!“ hüüdis ta. Ta tõmbas naise enda wastu. Iurus ta pea oma rinnale, kus ta jüda temale tutsus. „An-

desta, olen kaabakas, et sulle nii haiget teen," sõistatas ta talle juustesse. Iisna kindlalt hoidis ta teda oma tugewate käsiwartega.

Nii seijid nad wiiru, tummalt, waitides, nagu mõlutult, siis alles juudlesid nad üksteist, ja mõlemal oli tunne, nagu taandusid neist pahad warjud.

Hiljem kõneles Wiltens oma mõtetest ja tahtlust, ta pihitis oma lootused ja soowid ja Renate kuulas teda ja teadis oma teed.

"Mis oleks sinuga juhtunud, kui ma ju tõesti oleksid hüljanud?" küsis Wiltens. Veel wiimast korda ihalds ta Renatelt ülestunnistust.

Ja nagu oleks naine weelkord tunnud kõike möödunud filmapilgu walu, lõi ta wärisema nagu kerge pilliroog. Nagu truuduse tunnistus tuli sõfinal üle ta huulte: "Oleksin ilma sinuta jurnud."

Kui imehea see oli. Kas polnud see püha armutöödus? Ja tema oli käitunud nagu kaabakas.

Kõik iha langes äkki Wiltens'ilt, teda ei piinanud enam soow kuulda Renate ülestunnistust, sest see, mida Renate siin talle taseks häälel oli kinninud, tema elaw kuum süda, see oli rohkem, kui ta oma julgemeiski unistustis oli soowinud.

Kuu paistis naeratahes neile alla, aga nad ei peitnud endid tema eest, ikka jälle leidisid üksteist nende huuled. Puud kohisesid nende südamelöögi rütmis, tase, unistawalt ja soowideta.

Järgmisel hommitul, kui Renate tuli alla einele, oli Wiltens juba läinud. Minult kiri temalt, mille ta weel öösel pidi olema kirjutanud, lebas Renate talbriku kõrwal.

Renate luges seda alles hiljem, kui ta jälle üles oma tuppa läks. Palju, palju lehekülgi sisaldas see kiri. Tihti tõusis Renatel weri põstadesse õnnetundest, sest see, mis ta luges, oli imetore.

"Aasta pärast, Renate, kui me juba mees ja naine oleme, siis ei ole midagi, mis meid weel mõiks lahutada, kui Sa üldse mind jõeabat inimest oma eluseltjilijeks tahad. Terwe aasta peab Sa minu peale ootama, sest ma tahan enne weel midagi läbi wiia, mis ma endale ülesandeks olen seadnud," oli kirjas muuseas öeldud.

See oli ilusaim kiri, mille Renate ten Mehren eales saanud ja ta hoidis seda nagu midagi väga kallihinnalist.

*

Sumi läks. Kuumalt kutsus augustikuu ja tõi maamehele rikkalikku lõituse. Renatele oli tulnud aeg lahtuda.

Oma külastäigust saadit juulikuus oli Wiltens weel ainult korra ja mõneks tunniks Desterhageni tulnud, kuigi teda tihti ja südamlisult kutsuti.

Renate aimas, miks ta teist korda ja pikemaks tema sugulaste juure ei jäänud; ta tahtis wältida weelkord Renatega ühe katuse all wiibimist,

ta ei tahtnud teda ja iseend weelkord lihtsaksse ajada.

Kuigi Irene, Iris ja Jsalein hädaldasid ja kisasid ja Gerda ja Ferdinand lihtsalt kuidagi ei tahtnud lubada, määras Renate äraajõidupäewa septembri esimeseks laupäevaks kindlaks.

„Lõpuks on ju mul ka weel kohustusi. Kas arwate, et minu modelid tulewad Desterhageni? Olge paid, ma pean ära minema, töö ootab,“ wastas ta energiliselt kõigile palwetele.

Ja, tõepoolest, ta röömustas töö üle. Weel kunagi polnud ta järease töönäljaga puhtuselt tagasi pöördunud kui sel aastal. Ta oli suurepäraselt kosunud, närwid olid walmis pingutusi taluma. Pruunitspäewitunult, silmis waike suwe järe, nii lahkus Renate Desterhagenist. Naerdes lehwitas ta armsaile mahajääjatele wiimast lorda, sest ta teadis, ei Malte ootab.

Aga, taas tagasi pöördunud ilujassee koju Dahlemis, kus emaliti Josephha teda liigutatult wastu wõttis, ootas teda esimene pettumus.

Küll seijid Malte poolt saadetud walged tulbid ta kirjutuslaua! ja uus wäike elewant, seeford topaasiwärwi klaasist, rändas witrini alla teiste juure, kuid Maltet ennast ei saanud ta wastu wõtta, asjatult otjis ta tema naerwat nägu.

Minult kiri temalt lebas tualettlaua!l, kiri, mis Renate taunis kurba meeleolu wiis.

Willens oli nädala alul, enne Renate äraajõitu Desterhagenist, Johannistalist pidanud lahtuma. Kuid tal polnud enam aega Renatele jeda teatawaks teha.

„Sa tunled mitu nädalat minu!t wähe, Renate, sest ma pean ääd kui päewad pühendama asjale, mis mul ees on. Ole mulle truu, wäike püh!al, nagu ka mina Sulle truu olen,“ seijis ta kirjas.

Mis plaan tal teoksil oli, sellest ei kirjutanud ta midagi. Ja Renate austas tema saladust ja ei küsinud midagi, sest ta aimas ebaharilikku. Willens oli weel maininud, et tema sõber Ehrhard Renatele meeleldi seltsis on, niipalju kui tal waba aega leidub. Renate helistagu talle lennujoama.

Oh, oli hea, et leibus inimene, kes koos Willensiga röömu ja muret oli jaganud. Renate tahtis teda juba homme teele paluda, et oleks wõimalus kõnelda Maltest.

Josephha oli wahenajal, pärast jeda kui ka tema kuu aega weetis maal oma õe kodukülas, korteri põhjalikult puhastanud, üht ja teist uuendanud, mida Renate imetluslega tähele pani. Seag olid uued eesriided akendele ilmunud, ka maaler oli käinud ja ukse!d wärskest üle wärminud. Ah, kõik oli imeilus, aga üks asi puudus siisti.

Juba järamisel pühapäewal tegi kapten Ehrhardt wiijidi; endast-

mõistetawalt pidi ta jääma lõunasöögile. Nad westlesid wäga elawalt, wäga lõbusalt, aga ikka leerles suurem osa jutust Wilkenji ümber.

„Suidas ta teda armastab,“ mõtles Ehrhardt tihti ja tegi otjusets juba homme Maltele kõigest kirjutada.

Kui ta hilijel pärastlõunal koju läks, lahkusid nad üksteisest heade seltsimeestena. Renate teadis, selle mehega omas nii Malte kui ta ise parima sõbra maailmas. Temas ei olnud midagi wõltsi, ta oli mees, kes oma kaastaste heaks igal ajal läbi tule läks.

Nüüd sõostis Renate ülepea tõhe. Sult tellimisi ootasid juba tema peale, järgmise nädala kolmapäewal algasid esimehed istungid. Berneuchen oli kõik hästi korraldanud. Tööaeg oli nüüd nagu tunniplaan jaotatud; hommituti joonistas Renate moewisandeid ja tiitellehti kirjastusele, pärastlõunased tunnid olid määratud portreede maalimiseks.

Mõnikord oli Renatel waewalt aega süüa, otsekohe süvenes ta jälle loomingusse. Tihti jõi ta ainult tassi rammuleent munaga, sest maja ees ootas juba wõõras auto, mis ta kuhugi willasse wõi diplomaatide linnasõja sõidutas.

Oli jaanud moets lasta oma lapsi Renate ten Mehreni poolt maastada. Kes seda endale ainult kuidagi wõis lubada, tellis temalt pilbi. Jsegi välismaalt tuli tellimisi, aga Renate ei suutnud neid kõiki täita, liig palju oli kohalikke, tuli neidki ära öelda. Ja jõuluts oli weel wäga juur töö ees: ta pidi portreeterima ühes välisjaadiku wiit last.

„Noh, olete õnnelik?“ küsis Berneuchen lord, kui Renate lühikest aega kirjastuse ruumides wiibis. „Kas ma ei ennustanud hästi, proua ten Mehren?“

Renate wastus ei rahuldanud kirjastajat täielikult, ja ta mõtiskles, mis jellel geniaalsel naisel weel puudub pärast ta suurt edu.

Renate ei pääsnud nädalaid oma töötulist wälja. Hilja õõsel wajus ta surmani wäsinult oma walgele pehmele moodile, magas mõne tunni nagu furnud, luni äratuskell ta uuele tööpäewale kutjus.

„Milleks see kõik?“ küsis ta endalt tihti. Ta ei teadnud mingit wastust sellele, wõib-olla ei tahtnudki ta aga wastust teada. Ühel päewal tuleb sel tööl lõpp. Ükskord ei ole ma enam midagi muud kui naine ja ema, aimas ta. „Miks ei peaks ma seda kasutama, mida Jumal mulle nii rikkalikult kingib?“ Ja ta töötas palawikuliselt edasi.

Lord lohtus ta. Keset tööd peatus ta, nii et wälke modell, ühe kuulsa näitleja laps, küsiwalt tema poole waatas ja siis oma toolisest maha hüppas ning põrandal ootawa mängumööduri tegelema hakkas.

Renate tõstis kae silmile, äkki walbas teda igatjus Wilkenji järele nii tugewasti, et ta ei suutnud edasi töötada. Tõepoolest, ta oli olnud

truubusetu; oma suures tööjoowastuses oli ta armsama paaegu unustanud. Kõik oli ta töö pärast unustanud, isegi armastuse.

Teisel seinal lapse mängulaua kohal rippus väike kalender. Renate ei teadnud enam, mis päev oli. 17. oktoober. Veel neli päewa, siis tuleb Malte tagasi.

Sel pärastlõunal ei saanud Renate tööst enam palju asja. Warakult lahkus ta lapse juurest ja jättis ruttu tolle emaga jumalaga.

Renate tõndis pila tee näitleja willa juurest oma koduni jalgsi. See liikumine mõjus talle hästi; oli waja end kord hästi näljaseks joosta.

Pärast tunniajalist marssi jõudis ta wiimaks oma Dahlemi-kodu ette. Ta waatas oma korteri akende poole üles. Kõik oli heledasti walgustatud, maja näis nii pidulik. Mis oli juhtunud? Ta ei mäletanud, et oleks õhtuks kutsunud külalisi.

Ruttu tõttas ta üles; üks ei olnud suletud, ka see oli kummaline. Ta kuulis Josephat kõõgis pottidega kolistawat, ka muidu näis ruumides mingi rahutus walitsewat. Üks Renate salongi oli ainult pilulil, Renate koftus, sest prao wahelt surus end läbi üsna väikeste noore setteri pea, koer tuli talle naljakalt wantsides wastu ja hõõrus oma pifafõrmalist pead Renate jala wastu.

Mis see kõik tähendab? Ühtki Renate tuttawast ei omanud jäärast koera. Korteri walgustatud nagu koduballits, uksest lahti. Hull lugu! Äärikkalt riputas Renate oma mantli garderoobi wana, midagi klirises. Seal rippus lenduri pistoda hõbedase keti kikkjes. Wõib-olla kapten Ehrhardt, kaalutles Renate walgutiirusel. Aga ei, nii ebaharilikul ajal ta ei tulnud, ja setterit polnud Renate tema juures ka weel näinud.

Malte? See wõis ainult Malte olla. Renate awas ukse, salong oli tühi, ka jõõgitoas polnud ühtki hinge, ja ometi kõikjal walgus. Väike koer jooksis truult Renate kannul, kui ta läbi kõigi tubade ruttas.

Ta lihtlas siideesriide kõrwale, mis lahutas stuudiost jõõgitoast, ja lahutas hirmust, rõõmust, üllatusest.

„Oh,“ hüüdis ta ainult, sest juba sulgusid Willensi käsiwarred ta õlgade ümber ja noormehe suu asetus walulis-magusalt ta wärisewalle huultele.

Malte oli tulnud warem kui ette nähtud, ta helistas otselohke Renatele ja sai Josephalt teada, et Renate kodus ei ole. Aga tal ei olnud kannatust oodata hommikuni, ta ruttas siia ja istus juba tund aega siin.

Renate waatas talle silmisse: need sõrased ja peitjäd endis tuhat kuradilest. Ta pilus sõrmedega üle tumepruuni näo. Paar sügawat kurdu oli suunurgis rohkem. Sellest näost oli näha, et ta oli elanud üle armutuid wintsutusi. Aga see oli ju armastatud nägu, ja Renate tõusis warwastele ning surus oma põse mehe põse wastu.

„See, et sa jälle siin oled.“ Renate sõistas need sõnad tasa oma ette.

„Oli sul igaw?“ küsis Malte.

Renate raputas pead. „Mul ei olnud selleks aega, armsam. Müüid, kus sa jälle siin oled, tuleb alles tagantjärele igatus,“ tunnustas ta.

Ta wabastas end mehe sülelusest, seft tema seljataga kostis tasane niuksumine. „Aga, mis see on?“ küsis ta; ta oli koeralese juuresolu täiesti unustanud.

„Selle tõin ma laasa. Meeldib ta sulle? Pool aastat wana, peab puhtust ja on priima sugupuuga. Võtsin ta ühelt seltsimehelt Westfalenis. Puhast tõugu inglise linnukoer, tal on weider nimi „Tango“.

„Ma tänan sind, Malte, ta on weetlew. Josephha saab küll wähem waimustuma, aga see ei tee midagi.“ Renate tõstis koeralese üles ja jurus ta terwituseks enda wastu.

„Eõõt on laual!“ teatas Josephha oma karuhäälega.

Renate tahtis ruttu lepitada. „Waata, Josephha, meil on uus majaseltsiline. Sa pead tema wastu hea olema, kuuled?“

Wana naisteenija tuli umbuslikult lähemale. „Oh, ja mu meie, see häda ta weel!“ Ta heitis Wilkenjale laitwa pilgu, mille too naerdes tähele panemata jättis.

„Kuulete, austatud daam, see ei ole mingi harilik tarjapeni. Ta wäärib pijut sõbralikumalt termitust. Ta põlweneb Silvers of Silverstone'i suguwõsast, on seega aristokraat,“ seletas Malte.

„Jeesule, wõi lohe nii peenile suguwõsa teisel. Seda põle ma enne kuulb, ja selle toote meie juure?“ Josephha oigas.

Renate pani läe rahustawalt wana teenijanna õlale. „Ära muretse Josephha. See on inglise linnukoer. Näe, kui truult ta meile otse waatab.“

„Linnukoer? Noh, see meel läheb,“ wastas Josephha kergemalt hingates. „Aga“ — ta astus Wilkenji juure ja sõnas kuiwalt: „Linnud ise oleksid mulle rohtem meeldinud, kui koer, härja Wilkens.“ Ja mõidurõõmsalt tatsas ta oma kõõli tagasi.

Renate mõttis Wilkenji läe alt kinni. „Tule sööma.“ Nad läksid koos söögituppa. Josephha oli walmistanud ribi munaga ja praefartuleid, Malte lemmikrooga.

„Ta armastab sind siiski,“ ütles Renate ja osutas lauale.

Wilkenš naeris weendunult. „See on kindel. Märkusõna praefartulid on mawjew ainult nende juures, kellele ma midagi tähendan.“

Seft sai rõõmus eine. Nad olid wäga õnnelikud, et jälle üksteise ligi wiibisid; üks uuris wargsi teist, ühe pill süttis teise omas.

Pärast einet, kus Ceferl laua oli koristanud, läksid nad üle atel-

jeesle. Menate jutustas oma alustatud töödest, ja ka Wiltens kõneles, küll ainult mõista andes, oma plaanidest.

„Üks aasta veel, Menate, siis olen ma valmis. Kuni sinnamaani, ah, see on fantastiline, mis me kõik lawatseme. Aga ei, ma ei tohi ju kõnelda. Mõnikord tahab mu rind otse lõhkeda.“ Ta tõusis ja kõndis oma järeleandest raskel sammul läbi toa.

Kui waimustatud ta oli, see õhujõdur, kuidas ta andus oma tutsele ja oma kõrgetele eesmärkidele.

Ilus on armastada sääraht meest. Nüüd alles mõistis Menate oma kadunud ema, kes nii wapralt nagu truu seltsimees oma mehega läbi elu oli sammuud. Sõduri naine! See oli juurepärane sõna; sel oli erilise kõla ja see sisaldas nii palju võimalusi truudust tõendada.

„Muide, et ma ei unustaks, kolme nädala pärast on aeroklubi esimene ball, Menate. Sa saad tütse, kuulde? Pea siis hästi hoolt oma tualeti eest, ma tahan sinuga uhtustada, mu lemmik,“ juhtis Walte jutu teijale.

Menate kaalutles. „Aga üksi on mul võimatu sinuga sellele peole ilmuda.“

„Küllap juba leidub teegi, kellega võid koos minna. Üks gardebaam, eks? Aga laasa teed igal juhul. Me ootame sel aastal eriti tähtsaid tuusajid. Kõike seda elad minu kõrwal laasa.“ Jälle tõendas ta, kui väga Menate juba tema juure tuulus.

Nad kõnelesid veel kuu eelseiswast peost. Menate tahtis juba järgmisel pühapäewal teha külastäigu wanale härra S-le, tema õudsa isa endisele armjale sõbrale. Menate meenutas, et härra S. oli lennuklubi liige, sepi tal endal oli ka poeg lendur ja wanahärra imetles ning austas seda elulutset. Tema wõtaks Menate kindlasti laasa.

Walte märkas, et Menate nägu järsku ilmutas wäsimust, ka tema endal oli läinud nädalate treeninguwäsimus kontides. Nii lahtusid nad wara.

Nüüd polnud nende wahel enam midagi koormawat. Neil oli kummalgi oma töö ja lootus peatsele lestwale õnnele; neile ei wõinud midagi enam juhtuda, nii mõtlejaid nad ise.

*

Aeroklubi ball.

Auto auto järele sõitis ette, imetlew rahwahulk kogunes maja esisele, paremale ja wajakule poole sissekäitu. Mõõkade kõlin, lannuste klirin, kandade kolkulöömine, seal wahel itka jälle lennuohwitseride tahmeljiniised mundrid, see oli kogumulje, mille said need, kellel polnud sissepääsu.

Nähti õrnadest lätest kantud siidlahijewaid ihleppe, kõrgetontsalised tantsumingad tippijid astmeid mööda üles, diadeemid pildujid jädemeid

knarlampide valguses, taja värises mahe naisenaer läbi nowembriõhu ja kuiski hoowas uimastawat parfüümi ning langes sekundits meeltele nagu termitus teisest maailmast.

Parajasti oli ette sõitnud peaministri suur helehall limuüin, termitushoised kostsid läbi öö. Juba tahtsid tema taga teenrid tiibuksti sulgeda, sest ettenäidatud kaartide järele otjustades oli oodata veel väga väheleid. Seal sõitsid ette kolm masinat, tats tatsot ja üks eraauto.

Naks kunstililifooli naisõpilast, kes parajasti mööda lätsid, seistujad minutiks. „Näe, see on ten Mehren,“ ütles üks neist ja tõmbas sõbratari järele, kuid juba oli walgesse rietatud blond naine, kes juur-suguse wanahärra küüwarrele nõjatudes trepist ülles astus, siisetäigu hõigelsuurte tiibuste taha kadunud.

Pikkamisi läks rahwahulk laiaki, kuna sees, klubiruumides, pidu algas.

Kõik, kes veel hakkis olid tegemuses üliiriiete mahawõtmisega, waatasid sekundits üllatatult härra G-le ja tema weetlemale saatjannale.

Kenata teadis juba aastaid, et walge oli tema õige wärw. Ta oli enbale selle balli jaoks lastnud walmistada elewanbilmuwärwi pifalt tultuwa kleidi õrnast shifoonist, mida talje kohal hoidis kinni lai hõbedane wöö, see meenutas kreekanna rüüd. Kleidi üle kandis ta walgest sametist õhtuteepi. Blondidele juustele oli friisör talle diadeemitu-julijelt kinnitanud juustepalmiku; juba antiikajal kandjib kaunitarid jüürast joengut.

Õgatahes harmoneeris see kõik Kenata olemusega ja tegi ta väga meeldiwaks. Ta ei kannud täna ei lilli ega mingeid muid ehteid, ainult üle wafatu pita walge glasseekinda oli lai sasiirideft läemõru, ainus pärandus kadunud emalt.

Õjegi wanahärra G., kelle elust armutu hulk kauneld naise oli läbistunud, kõige weetlemam neist oli olnud tema kadunud abikaasa, õjegi see wanahärra, kultuweeritud džentlmeni ja endise ohwitseri wälimusega, lastis üllatuse tõttu monokli jilmast langeda.

„Tulise pihta, armas Kenate, see on enneluulmatu, kuidas te wälja näete. Jah, jah, lastest saawad mehed ja wäikestest tüdrukutest kaunid naised.“

Pikk hallijuusteline härra kindrali mundris ruttas härra G. juure ja ulatas talle ühelorruga mõlemad käed. „Aga, elskellents, väga rõõmustaw, et te siiski tulite. Palun, kas ma tohin teid reserveeritud laua juure juhutada? Me istume loos, kui see teile sobib?“

Õmetoredasti olid ruumid ehitatud. Seinad ja sambad olid dekreeritud sini-hõbedaga, lendurite wärwidega, samuti kroonlühtrid ja wäikejed loozhid. Sini-hõbedane oli ka lauadeforatsioon, hõbedastes waañides õitsejib sinijed nowembrililled.

Lauast, mis oli määratud härra G.-le ja tema ringkonnale, tõusid latsi mundris härrat, kes kumbki pomisejaid oma nime ja Menate ees kannad kogu löid. Üks neist, erukolonel, oli mitmekordsest tulnud võitjaks Gordon Bennett'i võistlustel, teine oli aktiivne lendur-major.

Menate istus ainsa daamina lauas. Paljud vaatasid tema poole, pisteti diskreetsest pead kogu, ta oli mõnelegi tuntud, sest tema pilti oli nähtud paljudes ajalehtedes.

Menate ise nautis selle piduliku saali kaunist pilti, kõiki elegantseid naisi, armutuud mundeid. Jalga- ja merewägi olid esindatud, seal vahel ka mõni frakk, kuid waidlematult domineeris lendurite nägu galaworm. Pruunistunud seiklejatenäod, kitsad larmid sõdurinäod, mõnigi neist ülemaalisele tuntud oma julgustükkide läbi.

Kõikjal waatas Menate Willensji ja Ehrhardti järele ringi, arwatawasti olid nad weel teenistuskohustustega seotud, wõi oli neil mõne laua juures tuttawaid terwitada.

Wiimaks, pärast seda, kui umbes weerand tundi oli laua ääres meedetud, nägi Menate armastatud rõõmsat nägu tiibulsel, mis wiis garderoobi, tema kõrwal Ehrhardti, kes ilmselt neid otsis.

Hästi sobis Willensile galamunder. Menate oli uhle temale, sest ta märkas, kuidas mõnigi pill kauneist naisefilmist talle wastu lendas.

Nüüd nägi Willens Menatet, seda wõis märgata tema filmade sütimisest. Menate tutvustas mõlemaid lendureid, kui nad tema laua juure olid jõudnud, oma isaliku sõbraga. Nii oli kiiresti ring tema laua ümber täis.

Parajasti andis polonees lendurimaršiga märku tantsumise. Willensji läsiwarrel sammus Menate keset saali, kuhu juba ka teisi paare oli kogunenud, Menate kuulis mööda minnes ütsitute laudade juures oma nime nimetatawat.

Malte oli väga õnnelik, et tema sõbratar, ta armsam, kõigjal meelbis. „Tead, ma usun, sa oled tõesti omaette wäike kuulsus,” ütles ta Menatele taja.

Menate tõstis naeratades pea. „Pole ime, kui mind nähahe nii kuulsa mehe kõrwal, saan ka ise kuulsaks.” Ta waatas Maltele õnnest järades filmisje.

Siljem, kui pidu juba kõrguspunktile jõudis, muutus Willensji haare Menate piha ümber kindlamaks. „Sa oled jälle nii imekaunis, Me,” wabandas ta end, kui Menate lohtunult tema poole üles waatas.

„Sa tchitšid seda ometi, Malte,” naeris ta wärisewa häälega.

„Ja-ja, ma tahtsin seda. Ma tahan seda weel rohkem, kuuled,” Willensji nägu oli jälle nagu tol korral Desterhagenis, metsil kindlus awalbus ta ilmes.

Na kapten Ehrhardt wiis Menate tantsima, ja nii lendas ta wirgalt ühe laenlasti teise.

Nell lasteist leidis aset juur loterii. Esmine auhind oli lennukireis wälismaale.

Menatel oli terve kuhi loose ees: kõik häärad tema lauaist ostsid talle, kõige rohkem Willens ja härra G.

Ja tõesti, üks loos mõitis tene wäitese lennukirudele, mille annetanud tuntud lennukiwabrik.

Menate oli lõbusaimas meeleolus, nii jädelewana, nii temperamendiküllasena polnud Willens teda veel näinud. Ta ei eemaldunud Menate kõrvalt, ta oli armunud rohkem kui kunagi enne.

Wäitese wahetuhtumi elas ta jüsti üle heffel, kui ta end parajasti Willensji läsiwarrest oli wabastanud, pärast hurmawat Strausji walsi. Üks lennukindral kõnetas Willensit ja termitas teda sõbralikult. „Noh, teie, kangelane. Teist kõneldakse hulle lugusid. Tean kõik, armas Willens. Jah, ma tean, mõnigi arwestab teiega,“ kindral tõmbas Walte pürit kõrwale. Menate läks üksi oma laua juure tagasi.

Aga edasi minnes ulatus ta kõrwu sõna „förgujereford“. Nagu peen nõelatorge läbistus ta jüdamest, ja ta tundis, kuis weri ta nääst taganes.

„Förgujereford, förgujereford!“ see ohtlik sõna ei eemaldunud temast enam, muusikatahtis wajardus see ta ajus.

Kõik olid pidulikus ja lõbusas tujus, naljasõnad lendasid ühest lauaist teise, juba kahel korral oli boosindu uuesti täidetud juures ringis, mille keskel Menate nagu walge lill õitses.

Soobi, tantsiti ja wetseldi elawalt. Siis tõusis kolonel, koputas klaasijerwale, otsekohse tekkis nende lauas waitus. Na kõrwallanas istujad kuulsid kõlinal, ka nemad jäid kuulutama, mis kolonel nüüd ütles.

Ta tegi liihidalt; napilt ja täpselt tulid laused ta suust. See oli termitus Willensjale.

Menate kuulis waid wiimast, eelmised sõnad wallandasid jälle nagu ennist orkaani ta jüdames.

„Müüsiis, austatud toosolijad, armjad feltijimehed. Tõstame klaasid leitnant Willensji terwijeks. Proosit, Willens, ja palju õnne!“ lõpetas kolonel.

Ülirõõmsalt hüüpas Walte püsti. Müünnalsirgelt seisis ta endiste päewade mõitja res: kaks silmapaari lohtusid, üks noor ja julge, teine nurim, laulutlew. Naks mehekärt pigistasid setundiks teineteist nagu wandeks.

Willens lõi kannad totku. „Härra kolonel, ma tänan“. Peene kõlinala tõid klaasid totku.

Nõige wiimajena tõstis Menate armastatule oma klaasi wastu; ta silmis oli ebaharilik fire ja erutuse läige.

„Suur start“ — „Vaba Maa“ romaan.

„Sinu õnne ja tulewiku peale, Malte Willens,” sosistas ta, ja ta huuled wärisesid.

„Meie tulewiku peale, Renate,” ütles Malte Willens ja kummardus juudluseta sügawale ta läe kohale.

Juba tühjenees aegamisi jaal. üldine lõbustus laikus wiimseis lahkmishüüatustis.

Na härra S. tõusis; ta oli siamaani wastu pannud, nüüd mõtles temagi tojusõidule. Ta sõber kindral Gürbring, kes elas ka Potsdamis, pakkus talle oma sõidutis istetohu.

Südamlike sõnadega tänas Renate wanahärrat ta walmisoleku eest, millega ta tema oma hoole wõttis.

„Ja kes wiib teid koju, Renate? Te tahate muidugi veel pisut tantšida?” küsis härra S. arusaawalt.

„Pool tundi weel, ekstsekkents,” wõttis Willens tema ajemel sõna. „Ma jaadan armulise proua siis koju.”

Aga sellest poolest tunniist sai rohkem kui tund. Noor lendurabielpaar seltsis ka weel nende juure. Tantšiti ja naerdi palju. Eriti Willens oli nii ülemeelikult lõbus, et natatas ka teised.

Renate ja Malte naersid weel, kui nad juba taksoautos istusid ja Dahlemi poole sõitsid.

„Olid ja rahul?” küsis Willens ja tõmbas ta õrnalt enda wastu. „Aõil ladestasid mind sinu pärast. Kui rõõmus ma olen, et sinu endale leidjin, jina.” Ta huuled olid kuuma ja ta käsiwartes wärises kerg.

Pime õõ ümbritses neid, kui nad Renate maja juure jõudsid. Polnud ei kuud ega tähti, ainult neile mõlemale tundus ühehorraga kõik nii hele ja järaw.

„Kas autojuht peab mind ootama?” küsis Willens taha.

Renate taipas. Ta ei wiiwitanud hetkegi, kui ta üsna õrna häälega mastas: „Ei, ära jäta teda ootama.” Renate kerge naer kõlas erutatult, aga summaliselt õrnalt.

Ta jooksis ees ja awas kõik ukse ja Willens kõndis nagu unenäos talle järele, sejt ta teadis, et ta täna asjatult ei palu.

*

Tuhanded pulmatellad helisesid — ja niipalju õnne ja hellust jäi nende jüdameisse, et ei murel ega muudel warjul polnud seal enam ruumi.

Nüüd oli Renate tema naine, nagu Malte seda ütles, kui ta järgmisel hommikul sügawa tänulikkusega tema juurest lahkus.

Malte Willensist, raudse rusikaga julgest lendurist oli saanud õrn armastaja. Mehest, kes juba paljusid naissi ja tüdrukuid oma kirega oli õnnestanud, oli saanud mees, kes üheleainsale naisele truudust widas.

lõhki päewa ei möödunud, millal ta poleks saanud liiki, ütski teenistusest waba tund ei tulunud muidu, kui et ta tõttas Renate juure ja oma tunnete küllastumatus tulwas laskis end ilka uuesti ja imeliselte tema poolt õnnestada. Renate ilmutused olid talle sakramendiks.

Ja Renate ten Mehren puhkes õitsele nagu lõhnaküllane õis, lilleks, mis nüüd päikesekiilguist jamuste huultega jõi, pärast seda kui ta nii kaua oma jüdamet ja meeleid kinni oli hoidnud.

„Seni oli mul ainult armjam, aga nüüd on mul naine ja armjam. Mida wõib üks mees endale weel soowida?“ ütles Willens lord Renatele, kui nad õhtuhämaruses lahele jõhwanurgas istusid.

Kohkunult waatas Renate tema poole üles. Kas oli tal weel midagi mis walu wõis teha?

„Oh, ja rumal tüdruk,“ Malte hüppas plüsti, tõstis ta nagu jule illes ja jurus enda wastu. „Sina oled mu naine ja mu armjam, see on — minu lennuk.“ Ta naeris.

„See on patt, kui ja mind juba nüüd oma naiseks nimetad.“ Renate hääles oli wärin, mida Willens ei mõistnud.

„Miski ei ole patt, mida armastus on pühitlenud,“ wastas Malte tõsiselt.

Mõnikord, muidugi, oli weel sisemiselt midagi, mis teda piinas. Ta oleks meelhamini juba täna Renatega altari ette astunud, et oma abielu õnnistada lasta. Aga see üks, see suur hülgaw eesmärk, mille ta endale plüstitanud, see oli saawutataw niitaua kui ta jääb üksi. Ta tahtis igatahes selle eest hoolitseda, et see suur eesmärk kõige lähemal ajal oleks saawutatud, et siis armastatud naine ka maailma ees tema naiseks saaks.

Oli see tütarlaps Renate, sest tütarlapsel jäi ta temale alati, kuna kõik ta awaldused olid karsked, kas polnud ta imetluswäärne, et ta end täielikult andis, kühmata homse järgi?

Aga sellised mõtted läbistusid Willensi ajast, kui ta õhualt tagasi pöördunud oma korterisse astus, kui ta ühes mundriga ka lendurikse lõwale pani ja ainult inimene oli ja mees.

See, et ta teener talle wähe sellisteks mõtiskeludeks aega jättis, sest ilka lähemale nihkus aeg, millal ta ütsiku wäljawalituna pidi mõitlema oma isamaa kuulsuse eest.

*

Selle aasta jõuludeks lawatses Willens koos Renatega oma wane-mate juure sõita. Wanemad pidid tulewast miniat tundma õppima, ja Malte teadis, et nad tema waliku heaks kiidawad.

Kui Renate tema lawatsusest kuulis, purskajid tal pisarad nii äkitsest silmist, et ta oma erutust warjata ei suutnud.

„Sumala pärast, mis sul on, Re?“ küsis Willems lohtudes ja surus naise pea oma rinnale.

„Ma ei ole nii kaua kellelegi saanud ütelda isa ja ema, Malte. See tuli nii üllatusena, sinu plaan — ja mõte sellele õnnele wiis mind tasekaalust välja.“

„Kui tänulik ta kõige eest on,“ mõtles Willems jägawasti liigutatult „Sellele naisele peab tahes wõi tahtmatult ainult head tegema.“

Jah, tal oli seljataga kannatusaastaid. Mitte küll aineiline puudus polnud teda piinanud, aga ta õrn hing oli olnud ülitõlane. Küüd, misal armastus end talle pillawas külluses pakkus, liigutas teda iga tähelepanu ja õrnuseawaldus pisarateni.

Seft jai tõesti rõõmuküllane pidu Willemsi wanematekodus. Nagu tütar wõeti Renate wana kindrali ja tema abikaasa poolt wastu. Ta õppis tundma ka Malte teisi leburisi wendi ja ta õed, kes mõlemad olid abielus ohwileridega, tulid Renatele lahke südameküllusega wastu.

*

Kohe pärast pühi pidi Malte, nagu ka läinud aastal, teenistusse tagasi minema. Endaismõistetawalt lühines Renate temaga.

Ta ei oleks weel tahtnud lahkuda majast, mis talle lühitse ajaga nii armjaks oli saanud. Kui hele ja sõbralik oli siin töit, inimesed ja esemed, kõigil oli eriline kõla ja wärm. Kuibas nad ajaga taasa olid sammunud, need wanemad; wõib-olla just selle tõttu, et nad wõitlewaid noori oma lasteks wõijid nimetada. Nii inimlikud ja elulähedused olid nad, hästi ja arusaawalt suhtusid nad asjadesse, nii et iga laps julgesti kõigi oma argipäewamuredega nende juure wõis tulla, kui tal seda waja oli.

Lahkumine oli kõigile raske, seft ka Malte wanemad ije nägid Renates kogu oma poja õnne.

*

Kuttu on puhletunnid möödas ja hajunud, kui otsekohe jälle argipäewa ja tema ülesannete kestele astud.

Maltele näis, nagu oleks armjam mõne nädala kestel muutunud. Ta silmitfes teda kõrwalt uuriwalt, kui ta wana-aasta wiimasel reedel talle külla tuli. Nagu alati seijis Renate molberti juures. Malte silmitfes teda wiibu, enne kui ta tema juure astus.

„Sallo, Re!“ hüüdis ta, seft Renate näis olewat jüwenenud mõttesse, seft ta topstas pintsliga üsna hajameelselt pildil.

„Oh, sina...?“ Renate pani paleti käest ja jilus Maltel õrnalt üle juuste, kui Malte ta enda wastu tõmbas.

Malte wiis ta walguse juure ja silmitses kaua armastatud nägu, mis teda alati saatis kõigis ta mõtetes ja töös. Warjud olid tekinud ta silmade tumedate tähtede kohale, milliseid seal warem ei olnud. Walge näht näis peagu läbipaistew, ja ta muidu oli Renate oma olemuses muutunud.

„Mis sul on, Ne? Kas sa ei tunne end terve olevat? Ma usun, sa töötad liig palju?“ küsis ta.

Renate langetas pea tagasi ja naeratas. „Sa näed tonte ja mõtled jubeduslugudele. Ma tunnen end nagu alati hirmus hästi; töö on mulle lõbuasi. Mis sa veel tahad?“

Ta sõnad rahustasid Wiltenjit, sest hetkel oli ta liiafs iseendaga tegeledes.

Kui ta oli läinud, pani Renate taha käe südamele. Ta oli teadlikult waletanud. See polnud tõsi, et ta end määratult hästi tundis. Maltel oli õigus, kui ta temas muudatuist oli märganud.

Sel õhtul, kui ta magama läks, palwetas ta, et see, mida ta salaja loodab, täituks.

Järgmisel päewal, pärast rahutut ööd, hantlis ta endale teadwuse. Joobununa õnnest lõndis ta siis läbi selge sügispäewa. Kõik ta lootus, kõik ta õnnis ootus saab täituma! Seda oli liig palju, mis talle nüüd ojaks saab. Mastatepikkuses abielus oli ta asjatult oodanud seda imet, ja nüüd lündis see temaga! Ta oleks tahtnud jülesda kõiki wastutulewaid inimesi.

Täna õhtul lubas Malte talle külla tulla. Mis ütleb ta siis, kui Renate oma saladuse jutustab? Renate aimas ta sõnu juba ette. Ta kujutles mõttes Malte rõõmu. „On teie paberid korras, mu preili? Roh, siis on teie nimi nelja nädala pärast Renate Wilten.“ Jah, nii umbes ta kõneleb.

Ja tema suur plaan? Kummaline, et Renatele see alles nüüd meele tuli. Aga ta ei seisa tema teel ees; ta tahab olla wapper lendurinaime ja teda tema kawatsusist mitte kunagi tagasi hoida. Jah, seda tahab ta kindlasti.

Renate ostis õrnu juuseid kanniteji õhtusöögilauale; ta tõi mitmesuguseid delikatesse. Ta tahtis seda päewa ühes Maltega pühitseda.

Nodus pani ta wahuwiinaklaasid wälja ja kattis täna ise söögilaua. Aga Maltel oli talle midagi rõõmjat teatada, nagu ta telefoni läbi ütles.

Aga pigut põksus siiski Renate süda, kui ta Malte mootorratast maja ette sõitwat kuulis. Ta jooksis Maltele juba trepile vastu.

„Ma saawutajin sulle, õirwete. Mind määrati kõrgusreformlennu jooritajaks. Naine, armajaim, wäike naine. Tule, juudle mind, ma ei tea,

mis teha suurest õnnest." Oma karutugewate käsiwartege tõstis ta Renate üles ja kandis ta tuppa, kus ta tema nagu õrna nuku diivanile asetask.

"Nii, jia jääge istuma, armulijem. Ei ühtki sõna, ja ilusti kuulata. Ei, ei, mitte kõik ühekorraga, enne sööme õhtust. Ma tõin laasa pudeli jetti, jett täna on erilise päew."

Renate tahtis tõusta, et Josephalt õhtueinet tellida, aga Walte ei lastnud teda.

"Nahu, madame." Ta teeskles walgust. "Selles majas käjutan nüüd mina!" Ta tegi kurjad silmad, see oli üsna suur, armas pois, kes rõõmu pärast ei teadnud, mis ta dieti peaks tegema.

"Sejerl, õhtusööd," karjus ta töögiukse poole.

Josepha tormas sisse, suu pärani ehmatusest ja pahameelest. "Aga, härra Willems, mis on siis juhtunud? Mis pärast te nii karjute? Arwate, et ma olen kuulmatu? Seda pole mulle weel juhtunud, et üks mees minu peale nii karjub." Josepha nägu oli wihasest punane.

"Waele tütarlaps, kui teid weel üksti mees nii õrnalt pole hüüdnud, kui mina praegu, siis ei tea te ka, mis on armastus."

Josepha wahtis talle, nagu kahtleks ta tema mõistuses.

"See küll, Sejerl, ma tean juba. Niisiis, austatud daam, siin on pudel wahuwiina, palun asetage see korraks aknalauale lumesse, kuiwõrd teie armulisel töögiaknal üldse lund leidub, muidu toon ma pisut õuest mõi lennufadamast. Wirjitud jätame wiist tohe jia, Ae? Ja siis, kui ma tohin paluda, proua ten Mehren tutsus mind õhtusöögil, te mõiksite juba pikkamisi hakata serweerima," naljatas Willems.

Josepha sööstis toast, setter Tango ta kannul, kes nakatatud Willemsi ülemeehtusest hantudes Sejerli walge lehwipa põllepaela järgi ahmis.

"Sirwele, ja ja ei ütle midagi? Istud waitides nagu ilus walge lotosküll, ja sul on kindlasti midagi jüdamel, seda näen tohe." Ta tõmbas Renate weelkord oma ligi ja juudles ta juud, filmi, laupa.

Ei, Renate ei teadnud midagi öelda; kõik oli täna nii orkaanitaoliselt talle peale tormanud, et ta ei jõudnud koguda mõtteid.

Nad istusid wastamisi ja Willems jutustas. Ta sõnad tulid õhinaga, ta finistes filmades hõõgus waimustustulule.

"Ma arwan, sul ei ole aimduftli, mis see tähendab?" küsis ta Renatelt. "Aga ja pead kõik teadma, kui tulewane lendurinaine."

Renate jüda tutsus kiiremini. Ta mõtles ainult ühele. "Kui ta oma jutu on ära rääkinud, kõnele ka mina. Milline õnn võib suurem olla tema wõi minu oma. Renate küsis, et ka oma huwi asja wastu näidata. "Millal ja kardib sellele lennule? Ah, palun, jutusta."

Rõõmsalt wastas Willems. "Start on weel kindlasti määramata. Silisjuwel arwatawasti. Palju oleneb ilmast. Enne seda on tuhat asja

läbi mõelba ja wälja arwestada. Ma pean mitmesuguseid hapnikumaste proovima, sest see on lend määratusse kõrgusse. Reford peab 10.000 meetri piiri ületama, kui see jälle meie kätte saab."

Renatel polnud mingit aimu kõrguswahemais, muidu oleks ta mehe sõnade üle kohkunud.

"Majina ehitust walwan ma isillitult." Malte pöses õhetajid uhtusest, ta oli nii asja juures, et tal waewalt jäi aega söömiseks.

"Tead, Malte, on see väga kõrge, kümme tuhat meetrit?" küsis Renate lapikult teadmatult ja ilmutas ühtlasi oma südamehureid.

Aga Wilkens mõistis teda rahustada. "Noh, pole wiga. Pisut kõrgem igatahes on kui New Yorgi pilwelõhtujad." Ta naeratas Renate mõhikluse üle, aga see oli üsna hea nii: naised peawad sel alal nii olema. Asjatundlik tart sõna õrna naise suust poleks talle nagunii meeldinud.

"On see ohtlik, Malte?" Äkki tõusis Renate südamesse jube hirm.

"Aga, lemmik, sellele ei mõelba ometi. Hädaohutudes oleme lõpuks iga päew. Toi, toi, toi, ma olen ju seni alati olnud õnneseen. Juba see, et kelmest kandidaadist mind wälja waliti, on suur õnn. Esitels oli koguni wiis meest end üles annud," jutustas ta edasi, "aga tats neist ei tulnud üldse küsimusse, sest nad on abielus. Minu erilise palwe peale walis siis komandör kind. Uhu, Renate, ma olen weel praegu nagu unenäos. Täna mõid sa minult nõuda, mis sa ise tahad, ma täidan iga su palwe."

Ta hüppas püsti, jooksis Renate juure ja surus naise jälle tormiliselt enda wastu. "Ma olen täna maailma õnnelikum inimene. Siirwete, soow endale ometi midagi. ütle midagi, ja kui sa nõuad, et ma sulle tähti taewast peatšin tooma, ma püüaksin sedagi."

Renate istus lahwatult ja nagu kiwistunult omal kohal. Nagu pähe õpitult kostsid sõnad: "Sa ütlesid esitels, et tats abielus ohwitseri tagasi liikati? Kuidas siis nemad küsimusse ei tule? Mis on refordil ühisi abielusolekuga?" Ta wahtis ütsiisilmi Maltele, nagu ootaks ta, et iga filmapilt midagi hirmsat juhtub.

"Aga, laps, see on ometi selge. Seda lendu tohib ainult perekonnata lendur sooritada. Mispärast, see on ju selge." Wilkens watas wahumiina klaasidesse, ei näinud, et Renate oli muutunud lahwatuks nagu sein.

"Ja kui sa nüüd juba abielus oleksid?" küsis Renate kogeldes edasi; see oli liig raske ta waelele ajule, tõike, mis sellega ühendus, seisis üheskorraga mõista.

"Eiis ei oleks ma seda lendu saanud teha. Ilma pikema jututa liitakse tagasi lendurid, kellel on naine ja lapsed. Näed sa, sellepärast ma lihtsasingi meie ametliku tihluse sügiseni edasi, mu Renate. Ma aimasin, et mind walitakse. Schönebeckil on weel liig wähe lugupidamist konstruktioonide wastu ja Keller on alles liig ühijest aega lendur. Aga siis, Re,

tui ma võidu meie kodumaa jaoks taevast alla olen toonud, siis saavad pulmad peetud. Sina!! Mis sul äkki on, väike tüdruk Menate?" Willens nägi, et Menate hoidis silmad julevalt, ja et ta huuled värisevad sisetusest erutusest.

Menate hoidis end veel itta wapralt ülal. Ta mõtles waid üht: „Nüüd ei tohi ma seda talle öelda; nüüd pean ma oma imelist saladust hoidma. Nii kõigist pilwist alla tuktuda ma teda ei tohi lasta, kus ta nii wäga rõõmustab. Peab kindel olema, ja ta võidab, siis on kõik hea.“ Menate hoidis end mõlema läega toolijerwal kinni. Ta silmade ees oli sõõgilaua ümmar pind nagu tõituv tarussell; kõik tantjis ja keerles läbiseigi.

Kõik keerles, laud, ruum ja ta ise. Kõrgusrekord — see oli viimane, mida Menate veel suutis mõelda, siis oli äkki pime öö ta ümber.

Vähe aega enne, kui ta tuktus, püüdis Walte ta kinni. Nüüd lebas ta kuhetil ja Walte kui ta Josepha talitajid ta ümber, sest ta põtnud veel itta ärganud minestusest.

„Seda nägin ma ammuagi ette,“ hädaldas Eserl ja hõõrus Menate walget laupa sõnuwega. Emaltitud lüüd olid Josephal, üsna õrnalt ja taja talitas ta minestanu ümber.

Walte istus kohkunult diivanijerwal ja hoidis armastatu kahwatuid peeni sõrmi.

„Nuustpiirust, Eserl, tooge nuustpiiritust tualettlaualt. Zumal, mis peats tegema? Wõi eht konjalkit juhu walada?“ Walte oli abitu nagu poijike sellise olukorra ees. Tuhandes hädas oli ta wiibinud, ja alati filmapiitselt neist pääsnud, aga selle ees seisis ta täiesti jõuetuna.

„Wäike pühak, imeline armjam.“ Kui ilus ta näis hoolimata oma nõrkusest. Walte hoidis oma läe ta sildamel; see tuktus taja, nagu wäsinud wäga õrn linnuslida. Äkki, veel enne kui Josepha jõudis tagasi joowitud pudeliga, lõi Menate silmad lahti. „Tumedad sügawad taewud, millistes on tegu lihe elu õnn,“ mõtles Willens liigutatult.

„Menate,“ ta hüüdis teda taja ja lõpmata õrnalt.

„Mis siis on, Walte?“ Menate ajas end üles. Nüüd oli juur imestus ja siis wäga teadew naeratus ta näol.

„Olen nõrgaks jäänud — andesta,“ wabandas ta end ja tahtis tõusta, aga Willens hoidis teda tagasi.

„Ei midagi sellist. Nüüd wiib Josepha sind otsekohe woodisje ja mina laon. Wõi tahad sa veel weerand tunniks nii lebama jääda? Ja siis magad sa toredasti ja hästi, kuni ma hommikul tulen ja sind waatan.“ Kui hoolitsew ta oli, see julge Willens. Teda pidi kuulama, nii weenwalt mõistis ta rääkida.

„Homme kõneleme siis sellest asjast, Re. ühelgi tingimusel ma ei lepi, et sa ka edaspidi end nii tapad. Väi erutajid ja end nii minu jutu üle? Ma olen ju narr, et ma ei mõelnud, kui õrnalt häälestatud teie väitefed naisfed olete.“

Henate tõrjus tagasi. „Jäta, Malte, sellepärast see ei olnud. Ma rõõmustan nii väga ühes sinuga. Ei, ja ei tohi arvata, et mul pole julgust.“ Ta naeris heledalt, aga see kõlas kuidagi mõõralt, see tema naer. „Ah, küllap tõendan sulle, et mul on julgust.“

„Aga mitte nüüd, armsam,“ andis Willens nõu. „Hallo, Sejerl toimetab siin korrapealt moodisje, ja näid nimelt jälle nii kummaline. Tulewikus pead pisut tagasihoidlikumalt töötama. Ja nüüd ela hästi ja maga end wälja, hästi kaua, kas kuuled? Head ööd, mu armsaim naine. Kohe saadan sulle Sejerli. Aga ole tubli.“ Veel üks suudlus laubale, õrn jilitus käega üle Henate põskede, siis läks ta.

„Jah, magada, kaua ja hästi magada,“ mõtles Henate, kui ta oma walges jahedas moodis lebas. Ta ei tahtnud mõelda, homme oli selleks aeg, aga uni wälis teda, nagu oleks ta tema kurjim waenlane.

Ja une ajemel tulid mõtted ja pidasid walwet Henate woodi ääres. Palju õnnelikke, aga ka mõni kuritahtlik mõte. Siia ja sinna wistles Henate, warjub ja walgus waheldusid ta peas, ja mure ja tahtluste seffa lõi miirilewalt nagu alarmitrumm ta süda nüüd uut takti.

„Temale kõik üles tunnistada tähendaks ta noort elutööd, ta soome ja lootusi häwitada, teda sügawaimast, pühamaist waimustusest haki argipäewa tagasi kiskuda. Henate teadis, kui Malte tema jaladusest saab teada, on Henate mõne nädala pärast ta naine, ta loobuks kõigest suurest ja kõrgeft, ja lendur Willens, kes oma ifamaale tähtsa mõidu pidi saawutama, ei tuleks selle kõrgeima eesmärgi jaoks üldse enam küsimusse, sest kindlasti leidub ka teisi, wahamaid, kes tahtisusteta tee mõidule leiawad.“

Kas ei seisnudki siis midagi tähtsat mängus kui ainult üks, et maailma ees taheti kanda Henate Willensi nime, kui emals saadakse? Onn üksi lapsele elu kindla oli wäärt, et sellepärast tuhat häda kannatada. See ime kaalus kõik üles, millest nüüd tuli loobuda.

Armastada tähendab mitte ainult end walgusjāras soojendada, armastada tähendab teisele head teha, parimat teha, walmis olla ohwri toomiseks ja loobumiseks.

Ta nägi Willensi nägu endas ees, päewitunud julget seiklejanāgu, ta kuulis weel nüüd tema poisielilistult rõõmsat hõistamist trepil, kui ta tuli, et Henatele oma uudisest teatada. Polnud mingit õigust teda, kõige armsamat, wāhe enne hiilgawat eesmärki tagasi kiskuda. Ta oli wapper, tarmatu ja julge, Henate tahtis talle wāäriliseks elukaaslasjeks alla.

Weel enne kui hommil Renatele wiimaks maheda une lükkis, teadis ta oma teed. Ta läheb jeda mööda, tugewana ja rõõmsana ja piustipäi, nagu jõdurinaisele lohane.

*

Kui Wiltens järgmisel pärasilõunal Renate juure ilmus, et tema terwise järele küsida, wõttis noor naine teda wastu särawi silmi.

„Kõik jälle hästi?“ küsis Wiltens rõõmsalt küllatutuna.

Renate noogutas. „Muidugi. Oli pigut palju tööd läinud näbalal. Aga nüüd, kui suur pilt walmis on ja ära antud, siis puhkan wälja, jah, jeda töotan sulle.“ Renate oli jällegi rõõmus ja eluwanaw.

Ja nad sepitsejid plaane kõige lähemaks tulewikuks ja edaspidiseks kooselu-õnnets.

Juba märtsi lõpul pidi Wiltens oma ülesande kallale asuma. Lennukiehitus tuli aegjasti käpile wõtta. Starti loodeti hilisemalt augustis.

„Oh, kui ilusasti see sobib. Märtsikuuni jääme niiis mõlemad weel Berliini,“ andis Renate nõu. „Siis purjetad sa ära ja mina lähen puhkusreisi.“ Ta naeris sinna juure, et mehes mitte lasta tekkida kahtlust.

„Ja pärast sinu suurt starti pühitseme jällenägemist ja kui tahad, ka kohe pulmi.“ Tema plaan oli peenelt läbi mõeldud, aga Wiltens ei tahtnud kohe leppida.

Ja wahenjal? Renate? Seda on peaaegu wiis kuud! Nii kaua ma ei tohi sind siis näha? Kuidas sa jeda dieti mõtled? Kuhu sa tahad minna ja mis sa selle igawiku teed?“ küsis ta rahutult.

Nüüd tuli olla diplomaatlik, end mitte läest anda, sest nüüd oli kõik kaalul.

Renate tegi väga targa näo. „Kuidas wõib mees, kes tahab taewast wõlutada, nii mõistmatu olla. Sul on nii suur asi ees, et sa end millestki ei tohi ekkitada lasta, ka mitte minu läbi. Jah. Palun, ei mingeid ettekäandeid. Ja mina? Siis luba mulle ometi puhkust, mida sa ise nii väga soowitajid. Pigut ringreisi wanades linnades, kus on minu esimesed tööpaigad, siis wiimaks mägironimist ja hiljem wõib-olla puhkus kusti waltjes kuurordis, see on mu plaan. Ja selle wiin ma läbi.“ Kui wapralt ta mõistis walelada, mahe, launis Renate, selle huulte üle seni kunagi ei tulnud ebatõtt

„Girmjad on need plaanid,“ pahandas Wiltens. „Mägironimine, kuidas see tõlab. Juba see sõna ei sobi sinu juure. Ma ei suuda jeda igitahes kujutleda, et Renate ten Mehren seijab kusti mäetipus naeltega jaa-pad jalas. Pealegi, kuidas sa jeda mõtled, nii üksi maailma ajaloo ringi reisiida? Kindel eesmärk ja puhlepait peab sul ometi olema, muidu pole see mingi puhkus, täna siin, homme seal,“ laitses ta end weel üla,

„Minule on see aga ilusaim puhkeag, usu mind.“ Kenate ajetas oma jaheda kae riiehe trotslikule laubale.

Keetis weel kaua, kuni Malte wiimaks lastis end meenda ja urisjedes Kenate ettepanekutega leppis.

Niilid oli Kenate ka jekt raskest talistusest üle, niilid oli weel ainult waja teba kogu aja märtstst kuni augustini eemal hoida ja end hästi tema eest warjata. Eest jee Malte, Kenate teadis jeda, oli kõigeks mõimeline. ihelgi juhtumil ei tohtinud ta enne rekordlendu Kenatet kuidagi üllatada.

Kõigele muule tahtis ta lootusrikkalt wastu waadata ja usaldawalt mõtles ta oma tulewikule, jekt ta tundis end jüütuna. Mis talle oli kingitud, kuigi jee aegsamini oli tulnud, kui ta oodanud, oli ülim arm, mis naistele eales osaks mõis saada, kuidas siis heita meelt?

Aga mõnele inimesele kõik usaldada, jeda igatjes Kenate. Arusaawale hingele oma salajasimat õune awalbada, kellegagi jekt imekt kõnelda, mõib-olla ka kõik oma wäljeksi hirme teatada, jeda ja tahtis.

Muidugi Josephha, emalik sõbratar ja teenija, ta saab ihel päewal asjasse pühendatud, jekt ta peab Kenatet saatma, kui ta lewabel mügebesse läheb. Ei, aga sellest ei jaitunud. Keegi, kes ka Maltega ühenduses oli, pidi Kenate ettewõtet ja saladust teadma, see rahustas.

Jäi ainult üks ja mõib-olla parim, kapten Ehrhardt. Niil kohlus Kenate esimesel filmipilgul selle mõtte juures tagasi; Ehrhardt oli mees ja Wilkensti trum sõber! Aga mõib-olla juht sellestõttu peaks talle kõik usaldama. Kui inimene inimesele; warjamatult tahtis Kenate sellele truule sõbrale kõik üles tunnistada.

Juhus selleks tuli ootamatult, kui Kenate ihel päraklõunul Malte ja Ehrhardti enda juure teele kutsus. Rest kõnelust helises telefon.

See oli Wilkensti sõdur, kes leitnandihärrale teatawaks tegi, et on jachunud ameklit kiri.

Malte pidi otsekõhe Johannisthali tagasi jõitma, hoolimata pühapäewast, jekt midagi eraforralist oli juhtunud.

„Jää weel pisut Kenate juure, Hans,“ palus ta sõpra. „Kui midagi tungimat ei ole, tulen õhtuks mootorrattal tagasi.“

See tund tuli nagu kutsutult, ja ebatoadlikult juhtis koguni Ehrhardt ke jutu sellele teemale.

„Wilkens ei jäta teid heameelega siia Berliini, kui ta oma reisile läheb,“ ütles ta ilma tagamõteteta.

Kenate oli wastusega warustatud. „See on talle sellestõttu fergem, et ka mina neil kuudel Berliinis ei ole.“ Pisut kõlises teetaks jisti, kui Kenate selle ebakindlate sõrmedega alustasjale pani.

„Lähetate õppereisile? Aga loobetawasti mitte jälle New Yorki?“ naljatas Ehrhardt.

„Et siht ega teist,“ ütles Renate ja tõusis. Ta pidi saama pisut eemale lambivalguse ulatusest; oli siiski raskem, kui ta arwanud, just sellele mehele südannt puistata.

„On see saladus, kuhu te reisite?“ küsis Ehrhardt. Miski selles asjas ei klappinud, jeda ta aimas.

„Muidugi saladus, eialgu kogu maailma ees — ja ka Malte ees,“ Renate hoidis känd kramplikult ristis, kui ta edasi kõneles. „Kapten Ehrhardt, ma palun teie ausõna, et te ühelegi inimesele sellest ei kõnele, mis ma ainult teile nüüd usaldan. Ka Maltele mitte.“

Renate seisis nüüd otse kapteni ees, kes ta püüti tõusis.

„Minu ausõna, armuline proua, et ma kellelegi ei kõnele jeda, mis te mulle nüüd usaldate. Ka mitte Maltele!“ kordas ta waljusti.

„Ma reisin alla Tegerni järwe ääre. Iisna kaugele maailma karest tahan oodata suwe ja oma last, kes augustikuus maailmale tuleb.“ Renate ei lasknud silmi maha. Kindlalt ja otse kannatas ta Ehrhardti pilgu wälja.

Kapten ei leidnud hetkel sõnu. See oli midagi, mis läbi tuli mõelda, enne kui kõnelda.

Palju hiljem alles, kui ta taibanud oli, millega siin tegemist, ütles ta taja: „Ja Malte — ei aima midagi sellest? See on ju wõimatu, et te jeda tema eest saladuses hoiate. — Aga, ma saan aru, te ei taha, sest — kõrgusrekord? — Zumal taewas, on siis selline asi mõeldam! Renate, las teate ka, mis te teete?“ Ta raputas Renatet nüüd, wäga õrnalt küll, aga siiski nii, nagu tahaks ta teda ärkwele raputada.

Renate naeratas. „Tean täpselt, mis ma teen, Hans Ehrhardt. Te ise ütlesite mulle jeda alles mõne päewa eest, et Wiltens on ainus, kes suudab senise rekordi purustada, et kogu meie lennuwägi paneb oma lootuse temale. Miks peaks siis üks wäike naine sellest suurest hiilgawast lauwatusest enneaeegselt kriipsu läbi tõmbama? Ma ei mõtlegi sellele! Wiltens teeb oma lennu nii tõesti, kui mina tema last jüdamme all kannan. Ma tean, on paljusid, kes mind hukka mõistawad, sest et ma oma last juba enne ta sündi ei lasse oma isa nime kanda.“

„Ah, armas sõber,“ ta kimpfutas põlglikult huuli, „mis aimawad nad minu õnnest, mis sellegipoolest minust peitub? Jah, nüüd teate kõik, Ehrhardt, rõõmustage ometi pisut minu kaast!“

Ta ulatas mehele käe. „Kas oleme liitlased, kuni Malte jeda teada tohib? Olets ilus omada kedagi, kellele wahetewahel wõiks midagi usaldada oma õnnest. Wõi mõtlete ka teie minuist halba?“

Ehrhardt lohtus alles nüüd oma mõtetest. „Renate Wiltens,“ ütles ta tähendusriika naeratusega, ja sügawas tema pilgus põles püha imetluse tuluke. „Teie olete kõige imetluswäärsem naine, jeda ma olen kohanud.“

Sügavale alla kummardus ta Renate kae kohale ja tõstis selle aulartuses ära huultele.

Sis kõnelesid nad Renate reisi eesmärgist, ja oli, nagu poleks midagi juhtunud, mis nende hingi oleks wapustanud.

Egerni lähedal wäitejel mägiaajal oli wälja üürida maa-ajaja. Omanik, kes selle asja oli lastnud ehitada ja osalt ka siustada, ei saanud tungiwa wälismaareisi tõttu sinna asuda. Ta pöördub alles aasta pärast reisilt tagasi, ja kuni sinna maani üüriti maja wälja.

Renate oli täis waimustust ja tegi hiilgawaid plaane. Ta kõnles sellest sõidust nagu eelseiswast toredast puhkusreisist. Selimist ülestunnistust ei puudutanud ta poole sõnagagi enam; see oli nüüd ta jüdame salajasimaste nurga peidetud.

Nad pidasid weel mõnegi asja üle nõu ja mõtlesid kõik läbi. Kui Ehrhardt wäga hilja ära läks, oli Renate rõõmsatujuline ja waatas usaldawalt tulewikku.

Kõik näis talle nüüd kergem, ja peaaegu weel õnnelikumast sest saadik, kui ta sõbra-oma usaldusosaliseks oli teinud, ja sest saadik, kui ta teadis, et see sõber tal truult kõrwal seisab.

Ehrhardt läks segaste tunnetega tagasi koju. Ta tahtis kõik teha, et jeda naist ja sõpra keiwale õnnele aidata — jah, jeda oli ta Renatele ja iseendale töötanud. Aga, kas polnud Jumala teed tihti imelikud?

Ta mõitles weel palju, mille üle ta Renatega polnud kõelnud, et teda mitte hirmutada, aga ta lootis talle kõige paremat, sest Renate ol' jeda wäärt.

*

Teist korda sest saadik, kui Renate ja Walte Willems üksteist tundsid, tuli lewad maale. Ja weelord läksid armastajad wälja päikesesse ja rohelistele niitudele, et weel wiimast korda, enne kui nad üksteisest lahkuwad, täielisult anduda üksteise juuresolemise õnnole, et weelord üheskoos elada üle loe ase õitseaja imet.

Jälle jooksid nad üle aasjade, mis olid üsna heterohelised, niurdusid pajuoski jõekaldal ja otisid asjatult esimesi ülaseid.

Samal terrasil, nagu aasta tagasi, wõisid nad eiaret ja joida sama weini, mis neil mõlemal mere pisut kuumats ajaks ja lahtumismuuga kahefordjelt tunda lastis.

Jagawikku wajanud oli üks jarrow aasta läinudewadisest pühapäewast saadik, möödunud ka see mõluw esimene pühapäew. tänawisest lewadest, kui saabus õhtu ja lahtumistund lähemale nihtus. Nad jülesid üksteist laua, nagu aimasid mõlemad, et selle lahtumise ja jälle nägemise wahel jünnib midagi wõimsat, mida nad praegu weel ei mõisnud seletada.

„Kui ma enam jugugi wälja ei tannata, Ne, siis teleareeerin SDS,

siis pead tulema, wõi ma lendan kogu Baieri metsa läbi ja otsin su üles. Tuleb sa, kui ma sind kutsun?" palus ta.

Kenata lubas jeda naeratades, kuigi ta teadis, et ta oma lubadust ei saats pidada. Walelikuks oli ta saanud armastusest, kuid ühel päewal tuleb sellele teeiklemisele lõpp. Siis on nende wahel weel ainult armastus, õnn ja tõde.

Wiimane suudlus, wiimane lahkumisiõna. Sügawale tungijid nende pilgud üksteisesse, üks hoidis teist, nad jõid lahkumisiwalu üksteise huultelt, nad tundsid oma südameid walusalt teineteise wastu tuljumat.

"Kus sa ka eales oled, Kenata, kõigil su teedel saadawad sind mu mõtted," ütles Malte Willems. "Kga kõige peale waatamata on hea nii, nagu sa otsustajid. Ja nüüd tuleb juure stardi algus, ma pühendan oma wõimmed täielikult tulewale tööle, sest selle stardi taag tekitab minu saawide täideminet, ja see oled sina, wäike pühak."

Siis läks Malte Willems.

*

Josepha oli ühes koshwitega ja muu reisiipagaiga Wiincheni ette saadetud; Kenata tahtis talle teisel päewal järgneda. Oli hea weelkord üsna ütti liikuda ringi Berliini tänawail, linnas, mis talle oli saanud nagu teijeks kodumaaks. Ta jääb kauaks ajaks eemale ja kui ta tagasi pöördub, on lindlasti palju muutunud ja wõõras, ja tal endal on siis ju ka uued koshustused.

Berneucheniga istus Kenata weel tund aega koos. Ta wõlgnes palju tänu sellele mehele, kes oli olnud talle teerajajaks tõusul kuulsusse. Wana hea sõber ei oleks teda heameelega lahkunud minna, ta teadis, et see naine tõttab wastu millelegi uuele, mis saab talle tähtsamaks kui tema jennine töö.

Kenata nägi lahtlusejädet wana sõbra jilmis; teda liigutas, et Berneuchen tema pärast muret tunneb.

"Misparast te ei wõinud kunstile truuks jääda, Kenata ten Mehren? Teil on ometi oma geenius, pidi siis tingimata juur armastus sinna wahale tulema, mis teid meilt ära kujuk?"

Kenata asetaz läe wanahärra õlale. "Armas Berneuchen, see on naisele juba saatuse poolt määratud, olla naine. Ja ma olen rõõmus, et see ka mind tabas. Kga olge mureta, sellepärast ma weel pintsliit ja paletti lõrmale ei pane. "Minult" — ta naeris üsna heledalt — "loodetawasti ei waja ma edaspidi enam wõõraid modelle, Berneuchen. Lapsed, teda ma tulewail aastail lõuendile tahan jäädwustada, peawad minu omad olema."

"Teil on palju ees, proua Kenata." Berneuchen tõusis, sest manitsew kell kutsus teda jälle töö juure.

"Minus õige, mis üks naine ette wõtta wõik," wastas Kenata.

Täis rõõmu waatamata lahkumisele ja heade soowidega tulewikula
jätjid nad üksteisega jumalaga.

Jaamas seisis Ehrhardt lilledega, kui Renate lõplikult Berliinile hü-
vasti oli öelnud ja nüüd mägedele vastu tahtis sõita. „Kui te millalgi
mind peaksite vajama, seisau alati teie teenistuses walmis, Renate Wil-
kens.“ Ta ei soowinud Renatele palju õnne tulewikus, ega leidnud jul-
gustussõnu. Renatel polnud ju kumbagi waja; julgus ja õnnetahe jä-
ras ta silmist.

Nad pigistasid üksteise kätt ja teadsid mõlemad, et nad sõpradeks
jääwad, ükskõik mis ka peaks tulema.

Ja kapten Ehrhardt waatas kaugenewale rongile järele, mis selle ai-
nulaadse naise ära wiis. Ta hoidis paremat kätt mütsijerwal ja wajakut
mööga külses, nii terwitas ta sõbra tulewast naist aukartuse ja lugupi-
damisega.

*

Suwi on pikk, kui midagi ootad ja kellegi järele igatsed. Ja ometi
wõib ka selline suwi ilus olla, sest et iga suwi on ilus ja lewitab päikese,
lilled ja maa lõhnu.

Renatel on nüüd nii palju aega nagu ei iial warem. ükski tellija ei
kirusta, ükski kirjastus ei helista kümme korda päewas, ja ka ükski
modell ei oota.

Mias, maja taga, kus katikakrad ja käoorwikud õitsewad, sest rohe-
list muru seisab molbert. Kui Renatel huwi on, maalib ta pisut wäikese
lapieportree kallal, mille ta ise on walmis mõelnud. Aga sell ei tule palju
wälja, ta teab jeda, ja ei taha end ka millekski sundida.

Enamjaolt lebab ta heinamaal päikese käes, wahib unistawalt sini-
sesse taewasse, wõi ta sammub piki tumerohelise järwe kaldaid, kui wäi-
keste kiriku kell õhtupalwele helistab.

Josepha on nagu armastaw ema tema ümber ja piüüab ta igo soo-
wi silmist lugeda.

Ilusad on aga tunnid, kui tulewad Malte kirjad, ja Renate wõib
lauge armastatuga tumma kahelõnet pidada. Raudsel teel ulatuwad need
igatsusega oodatud read pika wahetaja tagant ta juure, ja ta peab tihti
laaua ootama.

Mis ta kõik pidi wälja mõtlema, et Maltet mitte lasta aimata
tõelisi asjaolusi. Kord kirjutas ta oma waimustusest, mis ta elas üle
ühes mägestikufuurordis, mõni nädal hiljem kirjutas ta unistawalt tei-
sest. Mattajad, kes tema majast möödusid, wõtsid hea jootraha eest mee-
selbi kaasa kaartterwitused Wilkens'ile, et neid ühes ja teises kohas pos-
tile panna.

„Kui ta mõttele tuleb mind otsida, olen ma kadunud“, mõtles Re-
nate mõnikord. Kui ta Wilkeni laatinult kaugelt tajus.

Aga Malte kirjutas, Zumalale tänu, rahulikke kirju, mis mingit ärevust ei tekitanud. Ta oli kaelani töös, ta oli juba täielikult andunud eelseisvale lennule ja oli hommitust hilisõhtuni tehastes või proovis hapnikuaparaate ja tõrgusmöötleid, nagu ta kirjutas.

Nenate rõõmustas selle üle, et Malte nii sügavalt ettevalmistusis seis, nii võis ta tema rahuga seda oodata, mis tulemas oli. Mõne nädala pärast on ju kõik möödas, siis oli Malte eesmärg saavutatud ja ta Nenate lootus täitunud ja nad võisid täie õnnega halata ehitama ühist kodu, nii mõtles ta.

Weel kord hirmutas teda kiri Ehrhardtilt, parimalt kõigi sõprade seas. Kipten oli Malte juures käinud, Malte oli üllatatud ja rõõmus ja kõneles, et kahe nädala pärast tahab ta proovilendudega alustada. Aga ta oli Ehrhardtile tunnistanud, et enne seda tahtvat ta veel Renatega kokku saada, ta tahtvat oma armamat vähemalt korra näha, enne kui algab juur start.

„Mul oli palju waewa, enne kui selle mõtte tal peast välja sain, proua Nenate. Ma mõistan Willensit, sest teegi ei tea, kuidas see ettevõtte lõpeb. Aga sellegipoolest õnnestus mul teda teist eemal hoida. Aga nüüd on viimne aeg, et Willens stardib, sest ta ei talu ta teie eemalolekut enam. Loodetavasti annate mulle varsti soodsaid teateid oma terwisliku seisutorra kohta“, kirjutas Ehrhardt.

Ja nüüd ribastub päew päewa ja nädal nädala kõrwale, nagu juweliki lile kõrwale lihtatse, et lõikuspärg täielik saaks.

See oli esimestel augustipäewadel, kui Nenate sai Willensilt teate, et ta nädala lõpul esimestele proovilendudele tõuseb.

Nüüd oli ta Nenate aeg tulnud, ta märkas seda imeliselt õnnestawa tundega ja veel samal õhtul sõitis ta Müncheni; wahetajal walwas Josephha maja ja seadis kõik vastuvõtuks korda.

*

„Weel neli nädalat või kuus, siis on mul kõik valmis“, kaalutles Willens mõidutindlalt, kui ta mootori esmakordselt käima lõi, et proovilennule startida.

Kummaline, et ta just sel momendil, millal kogu ta tähelepanu lennukile pidi kuuluma, Nenatele mõtles. Aramplitult walbas see mälestus teda; see wapustas teda nagu tormis, ja ta kuulatas oma südamelööke, mis itka ainult Nenate nime wafardasid. See oli sama jilmapiik, millal Münchenis Malte Willensji poeg sündis. . .

Ilus päew oli see. Kuulsamalt ei olnud päike ilal paistnud. Joowastuses laulsid linnud rõõmulaulu, wili seisid küpselt ja raskelt võdudel,

millistest Willens üle lendas. Oli sõna tõelises mõttes juwi, kuim, joobnustaw jüdasjuwi.

Nüüdsest peale proomis Willens iga päew, nüüdsest peale küllitas ta kõit eramõtteid wälja; ta pea oli muutunud masinaks, mis kõit arwestas ja mõõtis, tema käed olid instrumendid ja elawad käsitööriistad.

Ja jüsti testis meel wiis pitta nädalat, kuni igatsetud päew kätte jõudis. Iga päew oli Willens oma masinaga pisut kõrgemale roninud.

See, ja asjaolu, et ta oma lennukiga nagu täielikult ühte kaswanud oli, sest ta tundis iga wäiksematki kruwi temas, kuna ta ehitust ju iijilikult oli walwanud ja oma konstruktsioonianuga eriteadlasti imestama pannud, tulid talle kasuks.

Wiimaks olid ilmaennustused meteoroloogiliste jaamade poolt iijiloodjad, et ta juurt starti wõis sõandada.

Sõi enne tõusu stratosfääri ei leidnud Willens und. Rahutult miffles ta woodil jüa-sinna, ja segased mõtteid kihutasid ta ajus. Mis toob homme päew? Aastatepikkuse püüu ja töö täitumise? Toob ta sellega oma kodumaale kuulsust? Annaks Jumal seda, mõttes ta, kui ta wiimaks rahutusse unne süitus.

„Härra leitnant — hallo, härra leitnant!“

Pikkamisi ärkas Willens rasteist uneist tõelikkusse tagasi, kui ta järgimisel hommikul oma sõdur-teenri lõbusat nägu enda kohal nägi.

„Jumaliku ilma on härra leitnant wälja walinud.“

Ühe hüppega oli Willens woodist wäljas ja külma duishi all. Nuttu jõi ta jüis oma tee ja jõi paar wõileiba, mis sõdur talle hoolikalt walmis oli pannud.

Pilt särawasse septembrihommikusse; tõepoolest teenril oli õigus, ilm oli jumalik. Ja rõõmus lootus täitis Willensji südame. Miks ei peaks see õnnestuma?

Kiirrongitempos kihutas ta mõne minuti pärast oma mootorrattal lennuplatšile. Septembrituul wuhises tal kõrnust mööda ja puhus üsna tugewasti läbi. See oli wärstendam, see andis julgust ja rõõmsat tahet teoks, ja kirjaks weel päife sinna juure, tõepoolest, see oli maailmarekordi päew.

Juba kaugeist kuulis Willens oma lennuki tuttavat kõla; mootor oli juba kord käima pandud, oli seega kõige wiimne aeg, sest iga minut päewast oli kallihinnaline. Ülemkonstruktor Wegener andis iijilikult käsk-

lusi, mis stardiks vajalikud olid, sest ka tema õlul lasus suur osa vastutusest.

Dotusriffad pilgud olid Willensile suunatud, kui ta parajasti läbistus lennufadama väravast. Õigis ümberseisjais mõis märgata, et täna midagi erilist ees oli.

„Õiit korras?“ hüüdis Willens ja andis oma mootorratta ligiruttavale montöörile üle.

„Õiit korras!“ vastas sheff.

Müürin, mis paisus mõimsaks ulumijets, pani õhu wärisema, wiimast torda prooviti mootorit täiel käigul. Willens kuulatas ja oli rahul; mootori mõimjas laulus ei kostnud ühtki ebatõla. Õiit seijid nüüd hoolitseswalt tema ümber, kes ta hetkel näis nagu kuu teijest maailmast.

„Paar kruusi teete ikka wälja, härra leitnant? — Kui olete õnnega üle kümne tuhande meetri piiri ratšanud, mis?“ küjis wäite naljaarmas, taw montöör.

Willens lubas seda naerdes.

„Mees, põrgu mõtaks, peitke oma fotoaparaat taskusse,“ mõirgas teine konstruktor parajasti ühele pressifotograafile, sest lendurite komme ei luba, et end enne lendu pildistada lastakse; fotograaf tõmbus üllatunult tagasi.

Erilise hardumusega pani Willens täna endale kaela ümber jalki, Renate kingituse, mis oli saanud tema talismaniks. „Somme toon ma ju ära, wäite Renate,“ mõtles ta õrnalt.

Eiis tugew käeraputus ülemkonstruktorilt, rõõmus termitus kõigile teistele, Willens hoowas end istmele.

Käewiipe peale wallandati pidurdamad pakud ja need lendasid tõr wale; mootor hakkas sumedalt urisema. Veel wiimne pilk kõrgusmõõtjale, sest sellest olenes täna kõik: ta näitas õiget surwet.

Nüüd wiimaks oli asi nii laugel. Lõpmata waba tunne waldas Mallet. Oh, ta saawutab selle, püstitab uue kõrgusrefordi oma isamaa jaoks, see oli kindel. Meelhamini oleks ta waljusti hõiskanud, aga seda muidugi ei jöbinud teha.

Behmelt liikkas ta gaasipideme ettepoole, ja hele müürin ning kähin kostis. Veel paar liihikest hüpet üle maapinna, siis tõusis masin kergelt ja kindlalt õhku ja liugles nagu mõidukas rööwlinn ikka kõrgemale.

Kiiresti olid esimene tuhat meetrit kõrgust saawutatud. Willens'il oli nagu ei kunaagi warem uhte tunne, hiigeltugewa inimkue poolt kitzasse

ruumi kokkujurutud energiaga päifelele vastu tõtata, jarmesurwega hiiglaslike jõude juhtida, kas ei wäärinud see elu ja — wõib-olla ka surma?

Ah, mis surm, sellele mõelda oli suurim kottus — wõi argus. Mis ajast jaadit oli ta siis arg? Wäike mõtete eksitus, ei midagi muud, sest elu oli see, mis tal nii wõimsalt ja imeliiselt joontes kihutas. Elada lo- dumaa heaks, Renate heaks, elada, et wõita!

Kõrgemale, ifka kõrgemale üles, edule vastu, mõtles ta täis õhuliis rõõmu. Kümne tuhande meetri piir peab saamutatud ja ületatud saama, siis on weel ainult õnn, kuim lõtendam õnn, mis maa peal ootab.

Maa, kus ta oli? Ah, nii kauge ja nähtamatu ja siisti nii armasta- tud, sest et armsaim inimene, ilusaim naine seal all elab!

Kolm tuhat meetrit, neli tuhat, juba üsna korralik kõrgus. Wiltens naeratas lõbusalt oma ette. Kuus tuha meetrit, noh, eks näitame neile seal all.

Koosa-walged pilwed, mis taewast palistajid, tulid ifka lähemale ja lähemale, silistajid imestunult naaberlike hiigellindu ja jäid maha.

Ühtlase mürinaga laulis mootor oma jõurikast laulu. Pilt armatuur- ridele, ah seal oli kõik korras.

Seitse tuhat meetrit. Wiltens tundis, et pikkamisi tuleb aeg hapniku- maski tarwitusele wõtta, sest õht muutus tunduvalt hõredamaks. Kui liiresti ometi jäärases kõrguses ülespoole wõib ronida.

Ettevaatlikult asetab ta kummiwooliku juhu, mis talle wäärtuslike hapnikku andis, awas ventiili ja wärskendawalt ning elustawalt woo- las uus õht kopsudesse. Jah, see mõjus hästi, nüüd wõis edasi, nüüd läks kõrgemale, kõrgemale üles päifelele vastu. —

Kõrgusmõõtja näitas nüüd kahesja tuhat meetrit. Tulise pihita, oli aga üffildane siin ülal. Ei midagi muud kui sinine taewas ja selle all wõimsalt tihenew pilwewaip, lihas tuul, mis fogu aja masinat tugewasti raputas.

Surmani üffildane, aga määratu kerge ja waba tunne oli tal. Nii waba, nagu harwa kunagi! „On ifka tõesti tunne, nagu wiibisid tae- was,” mõtles Wiltens lõbusalt. „Kõik maine raskus langeb ära, nii um- bes wõib olla, kui — ei, nii see on, kui lendad kõrgusrefordi.” Ta nae- ratas endamisi.

Edasi kihutas suur lind, kaugeemale ja kõrgemale, kuni lõpmatusse.

Wiltens oli ajamõiste täielikult laotanud, ta ei teadnud, kas ta tunde wõi minuteid selles piiritus awaruses oli lennanud.

„Kummaliselt väsinud olen ühekorraga,“ mõtles ta ainult. Pilwewaip ta all tihenes istsa enam ja enam, ta ei näinud muud, kui walget paisuwat massi, millest wahel tiikute tiik maad läbi wirmendas, aga wõib-olla see oli ainult pettekujutelm. Maa, ah, see oli kaugel, wõib-olla kaugemal kui taewas ise.

„Minult mitte unese mõelda,“ manitses end Willens, „kuigi oletas ilus jün ülal inuda.“ Gullud mõtted, neis oli ainuüksi süüdi rahutu öö.

Willens wõttis end koftu. „Reford, kõrgusreford, kümme tuhat meetrit,“ mõtles ta weel ainult, aga see näis talle äkki nagu wiirastus, nagu fata-morgaana. Ta lastis pilgu üle armatuuri käia, need olid nii kummaliselt kauged. Ja wariomeeter?

Jesand, mis oli siis wariomeetriga? Harris teda ta mõttekujutus? Usut keerles nagu hullumeelseks muutunud ohtlik putukas. Kiiremini, istsa kiiremini keerles nüüd ta taewas ja — masin. Nii oli siis, kui poisikesena karujekil joideti.

„Arahw Douglas, wajuta kiwer juustele!“ äkki meenus talle see laule ballaadist. — Kus on siis kõrgusmõõtja? — Ma pean ometi kõrgemale, kõrgemale — kõrgemale!“ Siis oli sekundiks öö ta ümber. —

Järsult äratas nüri hoop, meeletu surwe ta yimastusest. Sidewööd pressisid wäljatannatamatult.

„Jesand, ma kufun,“ oli Willensi esimene mõte ja teine: „kui kõrgel ma olen?“

Tuhat wiisjada meetrit näitas talle pill mõõtjale.

Automaatist, peaaegu nagu transis haaras Willens tüüri ja püüdis masinat stooporist wälja wiia normaalsesse kiiglendu. „Unenäost wälja,“ mõtles ta kibedusega. Tüürisurwe oli hull.

Weel kahetsasjada meetrit maapinnast. „Ma pean masina kinni püüdma, see peab minema.“ — Äkitselt lakkasid hullumeelsed tiirlemiskiigutused. Jumalale olgu tänu. Kui lähedal oli maa. Katsjada meetrit, mitte rohkem.

Ettewaatlikult tõmbas ta tüüri, masin ajas end üles, libises aeglasemalt, oli wiiskümmend, kolmkümmend meetrit üle maapinna.

Aga — mis oli siis see? — Jäine külmus haaras Willensi üli südamest. Kõrgusmõõtja muutus korraga üsna pehmeks, ei leidnud enam mingit wastupanu. Ta andis järele.

„Tüürikõis on kaikenud,“ läbisus mõte Willensi peast. Ädit, töit on läbi.“

Peaegu ütskõitsena ja walmis pikale unele, millest ütski enam ei ärka, tundis Malte, kuidas masin uuesti hakkas keerlema — ja tultus.

Nummaliselt laua tatab see. Mis ütleb Menate, et minuga nüüd kõif on läbi? Ela hästi, wäite pühak!" olid ta wiimased mõtted, siis tuulis ta weel ainult purunenwat raskust, tajus meeletut walu wafatus käjimarres ja — ei teadnud midagi enam.

*

Menate wiibis juba kaks nädalat jälle Tegernsee-äärjes majas. Ta oli rõõmus, et wiimats ometi oli mööda hirmus teesklemise aeg, ja ta ootustunud. Eile oli ta Maltele teatanud oma tõelise asupaiga, kõige muu lohta aga waiti; ta weel eialgu. Ja Ehrhardtilt teadis ta, et täna suur start algab.

Oli hiline pealelõuna, lahtuwa päiteje wiimased kiired hellitajid magawat poisikest wankris, mille kõrwal Menate aias ingil istus. Wahtewahel waatas ta üles jelle elawa wäiteje inimeje poole, kelle Zumal talle oli lükinud, ja jüganu tännulikkus täitis ta jüidame.

Kas polnud see, mis seal muretult uinus, wäärt, et tema pärast tühak hädakannatada? Kas polnud arm jeda omada wõimsam ja õnd-jatstegewam kui iga maine kingitus jüit pealistsandjelt maailmalt?!

Menate waatas laugusse ja nuris taewast. Seal tusti, kujuksematus lauguses wõitles Malte oma isamaa tuuljuse eest. Pea tagaspidi nõjatatud, istus Menate laua juletud jilmi. Ta oli nii õnnelik sel hetkel, ta tundis, et talle on kõif antud, mis ta igatjes, jüst homme näeb ta ju jälle Maltet.

Sieti peats telegramm temalt juba ammugi jüin olema, jüst Menate palus, et ta otjekohe teatats, kui kõrgustend möödas.

Boole tunni pärast helises kell aiawärawas. Silmapilkselt tajus Menate, et nüüd tuleb teade Maltelt. Kergel sammul jookjis ta postiametnikule wastu, kes telegrammi ülestõstetud käes lehwitas.

„Loodekawasti hea teade, proua ten Mehren. Ja Zumal tasugu,“ ütles ta sõbralikult ja pistis tänades wiiekroonise taskusse, mille Menate talle ulatas.

Menate hoidis kottupandud paberit laua aega käes. „Rahulik olla,“ manitses ta end. Ta asetask wafatu läe wärijewale jüidamele ja sammus pikkamijii majja.

Weel itka ei olnud ta paberit awanud, jüst äkki oli tal kummaline jeketamatu hirm. Mitte ühtki lorka kogu pita aja tustel ei olnud ta tul-

„Suur start“ — „Vaba Maa“ romaan.

nud mõttele, et lend wagt siiski päris õnnelikult ei möödu. Nüüd aga, millal ta lehte käes hoidis, mis talle wiimats toi teadmuse tema ja Walte tulewiku kohta, waldas teda esmafordjelt hirm.

„Nahu, rahu,“ kinnitas ta endale, aga ta sõrmed wärisesid, kui ta telegrammi lahti tiskus.

Ta astus akna juure, et parem oleks lugeda, aga äkki oli päike kadunud, ja nagu juur wari langes pimedus üle maailma.

Nenate ei näinud midagi enam, tundis ainult, et maapind ta jalge all oli nagu õõtsum laud, ja tuba leerles ringi. Ta hoidis aknaraamist kinni, surus läe suule, et mitte walgusti larjatada nagu piinatud loom.

Armutuid kordi luges ta wäheseid sõnu, mis kollasel waenulikul paaberil seisid ja talle nii suure mure südamesse kihutasid. „Kõrguslend ebaõnnestunud punkt tulge otsekohe punkt walte wajak teid punkt ehrhardt.“

See oli lõpp. „Walte wajak teid, Walte wajak teid,“ kordas Nenate ifta jälle. Kui hoolitsew ta oli, see parim kõigist sõpradest. Miks ei kirjuta ta tõtt, et nüüd kõik on lõpul? Aga jääraht asja ei kirjutata wiist küll, jeda öeldakse ainult.

„Armas Zumal, aita, ära lasa teda weel surunud olla. Armas Zumal, jät'a ta mulle!“ kogeles ta endamisi meeletus hirmus.

Aga ta kogus end kiiresti sellest uimastusest ja tegutses. Wähese minutite jooksul olid kohwrid pakitud, Josepha sai waljud eeskirjad lapse juhtes, millal teda toita ja millal magama panna. Homme pidi tulema amm Münchenist, sinnamaani ei tohtinud Josepha last filmist lasta.

Weel wiimast korda läks Nenate magama poisilese juure, ta wõttis tikkuleseid sõrmed oma kätte ja waatas laua näokesse, mis oli weel mureta ja hirmuta.

Eiis läks ta alla, ootawasse sõidutisse, mis ta kiireimat teed Müncheni pidi toimetama, et ta weel õiiele firrongile jõuaks.

Lõpmatult pikk on jäärane sõit, kui tumedas teadmatusse sõidab.

Nenate istus lõwerasfettõmbunud teise klassi lupee pehmel pingil, ja ifta weel ei olnud ta eesmärgil. Wäikeste käewõrukella õjutid jooksid nagu teod, ja sama aeglaselt näis nende järele liikumat rong. Weel tund aega pidi ta nagu wang selles polsterdatud lambris oma saatuse peale ootama.

Automaatselt, ainult selleks, et mõtteid tõrwale juhtida, sejt magada ta ei juntuud, wõttis ta ajalehe, mille üks kaasreisijaid maha oli jätanud.

Jah, seal seisis see, mida ta ikka veel ei teadnud, mida ta ainult aimas lõpmatus piinas.

See oli lühike telegramm, ja siiski ütles see talle küllalt. „Leitnant Willems, meie lennuväe tublimaid piloote, katsel ületada kümne tuhande meetri kõrgusrekordi alla lütkunud. Eluraketavate wigastustega West-
endi haigemajja toimetatud.“

All oli veel lähem seletus, kuidas ja miks. Menate luges ainult midagi hapnitupeuudusest ja kõrgushingaja defektist ning lattenud tüürikõieft, aga seda kõike ei mõistnud ta enam. Minult ühte taipas ta — „eluraketavate wigastustega haiglasse toimetatud.“ —

Kui rong Berliini jaamahalli sisse sõitis, oli Menatel tunne, nagu oleks talle waid veel mõned minutid elu kingitud, nagu oleks surm ta lannul; ta ei tajunud midagi muud, kui halwamat tühjust ajus ja koshinat meres.

Tuitudes jõostis ta Ehrhardti poole, kes teda ootas. „Elab ta veel?“ küsis ta ainult, ei midagi muud. Aga ta silmis oli kogu möödunud piinariikaste tundide walu.

„Jah, Menate, ta elab,“ wastas parim kõigist sõpradest.

Viimase energiaga suutis Menate end veel kuni ootawa takijautoni lohistada, siis oli ta jõud otjas. —

Aga iga waew möödub, kui tema selja taga nõrk lootus kumendab.

Nädalaid oli möödunud sest hirmsast õisest sõidust. Nädalaid, misal Menate Sumalaga wõitles Walte Willems'i elu pärast.

Naste peaaajupõrutusega ja kolme raske luumurruga wafakul läfiwarrel toodi julge õhupõitljeja haiglasse. Nagu mõidetud hiiglane, nagu loffas, selle tiiwad murdunud, lebas ta mõõra wooði jahedate patjade wafel, ja Menate oli iga tund tema juures.

„Ta ei tohi surra,“ annus ta ülemaarsti.

„Ta ei tohi surra,“ sojistas ta õõwalweõele, aga mõlemal oli ainult taastundlit õlalehitus wastufeks.

„Wafak läfi jääb elufajaks halwatuks, kui me ta patfiendi elu juundame päästa,“ ütles profeffor tafa, kui Menate teda küfiftles. Aga see ajupõrutus, armuline proua?!”

Menate teadis, mis see tähendas, siiski ei taotanud ta lootust. Ta wõitles wapralt selle mehe elu pärast, sellela ta kustuks nagu surm leel, kui Walte talt wõetaks.

Ja ta palwed leidjid kuulmisi.

Ühel päewal paistis päike heledamalt kui seni, kuigi wahetajal oli saanud talw, ja wäike arg jüda, mis nii paljudest tormidest oli läbistunud, tussus jälle heledalt ja waljusti oma endise tatti rütmis.

Päewast päewa kaswas rõõmuhümn, mida laulis Kenate ten Mehreni jüda, kuni saabus see suur päew, millal Walte Wiltens esmakordselt jälle kõite enda ümber teadlikult märkas ja taipas.

Ta hoidis Kenate kätt oma terve parema käega ja ta pilistas ifta jälle armastatud naise nägu.

„Wäike, imeline armjam, alati olid sa minu juures selle pika pig neduse tessel, nüüd ei laje ma sind ial enam minna.“

„Waihi,“ palus Kenate siis taja ja naeratas oma taunimat naeratust.

Alga kui weel mõnigi nukter tund tuli, siis pidi Kenate kogu oma wapsu teki wõtma, et ta Waltele sellest jagada.

Kui Walte sai teada, et ta wasjal käi elus ajaks jääb halwatuks, märatjes ta nagu hullumeelne, ja tema hingepein oli piiritu.

„Ma ei saa ial enam olla lendum? Ei saa ial enam päitejale wastu tõusta? Seda ma ei talu.“

Oli waja kõite Kenate weenmiskunsti, et Walte ifta jälle meeleheitekuristikust illes aidata. Jah, Kenate oli wapper.

Kord oli Eichen Ehrhardt parajasti jälle seal, kui Wiltens mure tõttu tahtis heita meelt.

„Mis taju on minu elust, Hans? Kasutu on kogu see paranemine, otstarbetu mu tulewane elu. Ja millest peaksin end elatama?“

Ehrhardt saatis Kenate wälja. Oli waja kõnelda tõsine sõna mees mehega.

„Wiltens, sa teed pattu. Sa oled ütlekohtune selle naise ja iseenda wastu. On aeg, et sa ütsford mõislikult saaksid. Sinu haigus tegi sind egoistiks. Mäti kõneled ainult enesest, Walte. Ja Kenate? Sa piinad teda piiritult, seda ütlen ma sulle, ja et ta seda pole ära teeninud, seda märkad õige pea. Ole ettewaatlikum, Wiltens!“

„Alga mis hakkab ta peale sandiga?“ heitis Walte wahese.

Ehrhardt ajetas sõbrale käe õlale. „Sant ei ole ja weel kangelsti, ku armas. Täna oma loojat, et ta sinuga nii armulikult talitas. Pealegi, nüüd hoiu end hästi, sul saab tööd küll olema, kui juba haigemajast wäljas oled. Sinu konstruktisioonitalent ei ole jäänud märkamata. Arwes-

katkise sinu kaastööga lennukitehases, seda lasen komandör sulle isiklikult omalt poolt öelda. Noh, kas sul veel ikka ei ole mingit elueesmärki? Ja lisaks veel selline naine, ja tänamatu inimene?" küsis Chrhardt.

Nüüd löid Willensi silmad järema, aga sügaval sees oli veel arm, mis valutas, ja mis nii pea ei parane.

Aga kui Renate jälle tuppa astus, võttis Malte ta kae ja tõstis huultele. „Andesta, sul peab minuga pisut kannatust olema.“

Siis lõi ta nägu järema. „Sina, kapten, ühe heateo pead mulle veel tegema. Too meie paberid vastavasse kohta. Suur start mul ei õnnestunud, aga viimane start, start abiellu, selle tahaksin nii pea kui võimalik sooritada, ja see toob mulle loodetavasti rohkem õnne.“

*

Ja nüüd olid nad mees ja naine, ja kihutaw kiirrong viis nad Berliinist wõtja, Baieri Alpide poole.

„Mispärast Baierisse ja Tegernsee ääre nüüd jaanuaris?“ küsis Willens.

Aga Renate teadis mispärast. Ikka veel polnud ta aialbanud oma saladust armastatud mehele, seda hoidis ta waruks, see oli ta suurim, viimane õnn.

Sõit Münchenist alla Nottachi näis Renatele igawiku pikkune. Ta oli aegajal mitmel korral jalaja oma pojatse juures käinud, aga nüüd ei suutnud ta kauem taluda eemalolekut.

Nõigil mägiharjadel hellis lumi ja Tegernsee kohal järas kuldsest talvapäike, kui nad viimats jaamast väljusid ja ootaw saan nad wäitse maja juure märejalale sõidutas.

Seal oi Jofepha, truu wana teenija, kes kuni aialwärawasse wastu tuli ja leitandihärra kohe tugewa terwitusega wastu võttis.

„Nüüd on siis Jumalale tänu ütsford lõpp selle taewahulkumisega. Nüüd saab teie alles mõistlik inimene, kes kahe jalaga kõwasti maapinnal seishab.“

„Güsti öeldud, Sejerl,“ naeris Willens terge walulise alatooniga. „Aga wäga isamaalitsult. Noh, teie ei õpi seda selles elus kunagi. Olge siis termitatud, ja nüüd wiige mind ütsford paleesse.“

Kuid wäiteles hallis, kus praegu kaminatuli leegitses, jäi Willens ätti kuulutama, sest ta tõruu kostis heli, mis talle oli mõõras ja siiski kuidagi ta jüdamesse tabas.

„On siin lapsi majas?“ küsis ta Renate poole pöördudes.

„Suur start“ — „Vaba Maa“ romaan.

Josepha sammus raskelt trepist üles. „Noh, muidugi, meil on tga päew laps majas. Ja oleks juba aeg, et härra Willens oma poega ka lord waataks, ma mõtlen!“ urises ta ja kadus selle ukse taha, kust üksna taseft lapsenuttu oli kostnud.

Ühe hüppega oli Willens Renate juures, ta kisus naise oma wastu, tõstis ta näo enda poole üles, ja tema silmis oli juur küsimus.

Ja Renate kõneles, pihtis kõik südameft, mis ta seni warjul oli pidanud hoidu, ja oli väga õnnelik seal juures ja rõõmus, et nüüd kangel waewal lõp, oli.

Ta ei näinud, et wapralt Malteft pisarad filmi tõusid, sest ta hoidi oma näo mehe öla warjul ja ootas. Ta tundis, kuidas mehe rind awardus ja uskus kuulwat, et ta südamesööft waljaks ja rõõmsaks muutus.

Malte Willens tõusis ja mõtles, ja silitas ilka jälle üle armastatud naise juuste. Suur koorem langes ta südameft, sest nüüd teadis ta, et ta elu ilal waene ei saa olema, sest tema were pärija pidi lord ka tema ideede ja töö pärijaks saama.

„Ma tänan sind, wäike pühak,“ ütles ta sügawasti liigutatult, kui ta ühes oma naisega lapse wõõdi ees seisis. Ja ta töötas endale, et ta poistefse Malte tahab kaswatada suureks ja wapraks ilamaakaitsejaks, see olgu ta tulewik ja tema piiüd.

Kas ei ole sest küllaldajelt elu piisaks?

Lõpp.